1885 TIZENKILENCZEDIK ÉVFOLYAM. 70. SZÁM. BUDAPEST, CSÜTÖRTÖK, MÁRCZIUS 12.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV. HIMZŐ-UTCZA 1. SZ.
KÉZIRATOKAT VISSZA NEM KÜLDÜNK.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.

ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:
Egy egész évre 20 frt | Egy negyedévre 5 frt
Egy fél évre 10 frt | Egy hora 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországba 8 frt 30 kr. Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Románia és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám 6 krajczár.

EGYETÉRTÉS

KIADÓ-HIVATAL:
BUDAPEST, IV. HIMZŐ-UTCZA 1. SZ.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTERBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
Hirdetéseket felvesz a külföldön:
Bécsben: Főkiynökségünk: Stern Moritz hirdetési irodája, I. Wollzeile Nr. 22.
Oppelik A., I. Stubenbastei Nr. 2.
Mosse Rudolf, I. Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Vogler, I. Wallfischgasse 10.
Daube G. L. és Társa, I. Wollzeile Nr. 12.
Dukes Miksa, I. Riemergasse Nr. 12.
Schalek Henrik, I. Wollzeile Nr. 14.
Herndl Alajos, I. Wollzeile Nr. 25.
Frankfurtban a M.: Daube G. L. és Társa.
Párisban: H. Mosse, 60, r. Notre-Dame-d.-Vict. Agence Havas (place de la Bourse).

Nézetek a főrendiház reformjáról.

A felsőház szervezéséről szóló törvényjavaslat indokolása is hangoztatja a történelmi jog iránt való tiszteletet és kiméletet, s mivel a magyar főrendiház, mely régi rendi alkotmányunk kiegészitő alkatrésze volt, arisztokratikus jellegü, ezen jelleget az ujonnan szervezendő felsőháznak is meg akarja adni. Maga a törvényjavaslat azonban korántsem valósitja meg az indokolásában kifejtett elveket, valamint ellentétben áll azon 48-ban követett elvvel is, miszerint azokat, a kik politikai joguknak gyakorlatában vannak, ettől az által megfosztani, hogy egy uj törvénynek visszaható erő tulajdonittatik, méltánytalanság.

Midőn a törvényjavaslat a felsőház tagjai közé sorozza azon főrendi családok 24. évüket betöltött és uagykoru férfitagjait, a kik (3. §.) 3000 forint adót fizetnek, ezen intézkedés által a törvényhozási jogok gyakorlatától megfosztja azoknak legnagyobb részét: körülbelül öthetedét, a kik ez idő szerint ezen fontos politikai jognak gyakorlatában vannak. Nem vehető figyelembe azon körülmény, hogy ezen jog gyakorlatát mintegy csak felfüggeszti és lehetővé teszi azt, hogy a felfüggesztett és mintegy szünetelő jog ismét feléledjen, ha annak birtokosa a 3. §. által kivánt czenzust megüti; mert tényleg fennálló viszonyok közt csak szerfelett ritkák és kivételesek lesznek azon esetek, midőn ama jogától megfosztott egyén helyzete annyira változik, hogy ő szünetelő jogának ujabb gyakorlatába léphessen. Ezen eljárás egyenesen ellentéte annak, a mely 48-ban a választói jog gyakorlatára nézve a nemesség tekintetében rendeltetett. Pedig ha a régi magyar közjognak elve az volt, hogy Magyarországon a nemesség egy és ugyanaz, és főnemes és köznemes közt a jogokra nézve nincs lényeges különbség (Verbőczy I. tit. 2. «nec habet dominorum aliquis majus nec nobilis quispiam minus de libertate»), nem méltányos, hogy most a főrendekre nézve más elv alkalmaztassék, mint a minő annak idején a politikai jogok tekintetében a nemességre nézve alkalmaztatott, mert a magyar főrendek azon joga, hogy születésüknél fogva tagjai az országgyülés egyik házának, nem egyéb, mint maradványa az összes nemesség ugyanazon jogának, mely 1608-ig jogilag fennállott, habár tényleg nem is gyakoroltatott, hogy t. i. minden nemes ember személyesen, született törvényhozó is volt, tagja lévén az országgyülésnek. Ha tehát követni akarjuk a jogfejlődésnek hazánkban nyilvánult menetét, ha nem akarjuk erőszakosan megszakitani a jogfolytonosság fonalát, tagadni a történeti jog elvének hazánkra nagy fontosságát, sőt magasztos fogalmát, ez esetben ugyanazon eljárást kell követnünk a magyar nemesség azon részére nézve, a mely ma még személyes törvényhozói jogának élvezetében és gyakorlatában van, t. i. a főrendiház tagjaira nézve, a mely fejlődést tüntet fel hazánk története, a köznemesség ugyanezen törvényhozói jogaira nézve, hogy t. i. midőn a viszonyok változával minden egyes nemes embernek a törvényhozásban való személyes részvétele többé lehetőnek nem mutatkozott s ezen törvényhozói személyes jog gyakorlata a főrendi családok tagjaira szorult, a köznemesség a maga törvényhozói jogát választott követei által gyakorolta. Ugyanezen elv alkalmazása látszik leghelyesebbnek ma, midőn a viszonyok oda fejlődtek, hogy az összes főrendi családok tagjainak a törvényhozásban való személyes részvétele gyakorlatilag megfelelően többé nem érvényesülhet ezen főrendi családok tagjainak nagy számánál, részben a megváltozott közgazdasági, társadalmi viszonyánál fogva is: szükségesnek mutatkozik ennélfogva s a méltányosság által parancsolt kivánalomnak, hogy a főrendiház ama tagjai, akikre törvényhozói joguk gyakorlása, mely egyuttal kötelességüket is képezi, oly nagy teher volna, hogy ennek teljesen megfelelni ma már nem képesek, ezen jogukat ugy gyakorolhassák, a mint az annak idején, midőn a köznemesség jött hasonló helyzetbe, a köznemességre nézve történt, t. i. saját körükből választott követeik, illetőleg képviselőik által. A legkevesebb, a mit e tekintetben a méltányosság, valamint a hazai jogfejlődés tradicióinak fenntartása megkövetel, az, hogy a főrendi családok ama tagjai, a kik a törvény által megkivánt vagyoni kvalifikációval (3. §. czenzus) nem birnak, törvényhozói jogaikat az uj szervezendő főrendiházban is saját körükből választott tagtársaik által gyakorolják, körülbelül oly módon, hogy az összes jogosult főrendi tagok, a kik a megkivánt vagyoni kvalifikációval nem birnak, összes számuknak tizedrészét tevő képviselőket válasszanak egy-egy, esetleg két országgyülési cziklusra is. A választási eljárás pedig lehetőleg oly módon állapittassék meg, hogy a kisebbség képviseletének elve is érvényesüljön.

A főrendiház uj szervezésénél tekintetbe veendő másodszor: a hazánkban életbeléptetett parlamentáris kormányforma. Ezen kormányforma szerint a politikai hatalom sulypontja rendszerint a képviselőházban lesz. A képviselőház, mint a törvényhozásnak legfontosabb tényezője egyrészről, másrészről a korona a törvényszentesitési és feltétlen vetojogával azon két végpont és sarkpont, a melyek közt a törvényhozásban a helyes hatalmi egyensuly még egy harmadik tényező létezését is szükségkép megköveteli. A törvényhozás ezen 3 ik tényezője a főrendiház, a melynek alakitásánál, avagy uj szervezésénél első sorban természetesen a tényleg létező viszonyok, tehát a főrendiház mai alakzata kell, hogy figyelembe vétessék, de szükséges, hogy ugyanazon mértékben vétessék figyelembe mindaz, a mi egy részről általában 1. az alkotmányosság, 2. a nemzetnek a törvényhozásban való részvétele, 3. a helyes törvényalkotásnak módja tekintetében szükségesnek mutatkozik. Midőn hazánk közjogánál fogva is a törvényhozás két tényezőjét egyrészről a király, másrészről az országgyülésen képviselt nemzet képezi; midőn a herczegi, gróli, bárói rang és ezzel egybekötött főrendi tagság adományozása által a koronának joga még az országgyülés egyik házának alkotására nézve különben is biztositva van; midőn ama természetszerü kapcsolatnál fogva, a mely rendes körülmények közt monarchiában a fejedelem és arisztokráczia közt fennállni szokott, a korona befolyása közvetve különben is érvényesülhet; midőn más részről a parlamentáris rendszernél fogva a kormány a képviselőházban, mint a többségben levő párt vezetője különben is mindenkor kiváló és tulnyomó befolyást fog gyakorolni: indokolatlannak, sőt talán veszélyesnek mutatkozik a törvényhozásra való befolyását a koronának és kormánynak még az által is növelni, hogy a felsőházba élethossziglan oly számos tagot nevezzen ki, hogy azok az összes tagok egyharmad részét képezzék. Különösen veszélyesnek látszik ez akkor, midőn a hazánkban jelenleg tényleg fenforgó viszonyok mutatják, hogy a főrendiházban a kormány a kinevezettek sokkal csekélyebb száma, t. i. a főispánok által is oly jelentékeny befolyást tud magának biztositani, már csak az által is, hogy mindenkor előre tudva, mikor fog valamely javaslat tárgyalásra kitüzetni, erről saját hiveit jó előre értesiti, mig a háznak többi tagjaira nézve az ily tárgyalás kitüzése leggyakrabban a meglepetés természetével bir, pedig ez idő szerint a főrendiháznak születésénél fogva 737 tagja van, a kikkel szemben 67 főispán áll, vagyis az arány az, hogy a kormány által kinevezett tagok száma körülbelül tizedrészét teszi a regalistáknak.

Mindezeknél fogva a főrendiház uj szervezésénél semmi esetre sem fogadható el a kormány azon javaslata, hogy a ház tagjainak egyharmad része legyen a főrendiházba kinevezve, s ezen szám tetemesen leszállitandó.

B. Prónay Dezső.

Budapest, márczius 11.

A főrendiház hármas bizottsága ma még csak az általános tárgyalás keretében mozgott; de már előreláthatók a változtatások, melyek a kormány törvényjavaslatát át fogják alakitani. A paktum erre nézve, az utóbbi napok bizalmas tanácskozásainak eredménye. Mikor *Tisza* Kálmán miniszterelnök ur Bécsbe ment, már látta e paktumnak körvonalait, s ez értelemben tett előterjesztést a koronánál. A korona elfogadván a miniszterelnök előterjesztését, tegnapelőtt és tegnap egyezség jött létre ezek iránt a főrendiház döntő körében is. A közvetitést gróf *Andrassy* Gyula vezette, a ki a hármas bizottság mai ülésén csak pro forma fejtegette nézeteit a választási elvről, de ugyanazt — mint ez időszerint kivihetetlent — ő maga elejté. E szerint:

Ki fog neveztetni a kormány által összesen 50 tag: ebből 30 rögtön, 20 pedig négy egymásra következő év alatt.

Választatni fog a főrendek által a kimaradó mágnások közül egyszersmindenkorra 50 tag.

A czimzetes püspökök kimaradnak.

A protestáns képviselet nem egészittetik ki.

A zsidó hittőnök szóba se jött, és nem is fog szóba jönni. Mert elhagyása a mai főrendiházi hangulat szerint olyannyira magától értetődik.

Az inkompatibilitás kérdése szintén nem vettetett fel. A kormány nevezhet ki bárkit.

A reformált felsőháznak neve nem felsőház lesz, hanem marad *főrendiház*.

A czenzus nem szállittatik le.

Ezek a mai napig látható változtatások. Ezekből még vitás kérdések gyanánt állanak fenn a következők:

Hogy a kormány a most ki nem nevezhető 20 tagot ne évenkint, hanem csak országgyülési cziklusokként nevezhesse ki.

Továbbá, hogy az 50 választás ne egyszermindenkorra történjék, hanem állandó státus gyanánt álljon, s a kihalások uj választások által pótoltassanak.

Az elsőre nézve a kormány azt az engedélyt hajlandó megadni, hogy az évi 5 kinevezés joga akként korlátoztassék, hogy ha a most kinevezett 30-ból bármennyi el is halna, a kormány egy év alatt ötnél többet még se nevezhessen ki.

Az utóbbira nézve a kormány semmi koncessziót nem hajlandó adni.

Igy a paktum meg van, csak az a kérdés, hogy meg van-e rá a többség? Mert igy a kimaradó mágnások érdekei most már két oldalról vannak mellőzve, — holott a mai főrendiházban még mindig az övék a *többség*. A kérdés tehát az, mennyien fognak bejönni a szavazáshoz, és hogy hajlandók lesznek-e a paktumot elfogadni?

Ami a képviselőházat illeti, — melyhez a javaslat ekként átalakitva fog visszaküldetni, ott a kormány, ha másként nem menne, kötelezte magát az átalakitott javaslatból *kabinetkérdést csinálni*.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése márcz. 11-én.

I.

A képviselőház ma folytatta a nyugdijtörvényjavaslat tárgyalását. Az általános tárgyalást be is fejezték, s a részletes tárgyalást is megkezdték. A vitát *Orbán* Balázs nyitotta meg, s hosszabb beszédben érvelt a törvényjavaslat ellen, miközben *Országh* Sándort személyes kérdésben való felszólalásra provokálta. *Andreánszky* Gábor b. határozati javaslatot adott be a szolgálati pragmatikára vonatkozó törvényjavaslat benyujtása iránt. *Herman* Ottó általában a nyugdij ellen beszélt, s nem fogadja el a törvényjavaslatot. *Tisza* Lajos gr. pártolta a törvényjavaslatot. *Sághy* Gyula határozati javaslatot nyujtott be az iránt, hogy a kormány az államhivatalnokok jogviszonyait szabályozó törvényjavaslat benyujtására utasittassék. *Szapáry* Gyula gr. pénzügyminiszter a törvény ellen felhozottakat czáfolgatta, s ellenezte a beadott határozati javaslatokat. *Csanády* Sándor általánosságban sem fogadta el a törvényjavaslatot. *Hegedüs* Sándor előadó és Sághy Gyula zárbeszédei után a ház többsége általánosságban elfogadta a törvényjavaslatot. A részletes tárgyalásnál az első szakaszhoz *Havlár* Dániel adott be módositványt és egy határozati javaslatot az iránt, hogy az állami tisztviselők járuljanak hozzá a nyugdijalaphoz. *Szapáry* Gyula gr. miniszter felszólalása után a ház mellőzte a módositásokat, valamint a hat. javaslatot. A 2-ik §-hoz ujra *Havlár* Dániel adott be módositványt, de a miniszter felvilágositó nyilatkozata után visszavonta. A képviselők olyan csekély számmal voltak jelen, hogy az elnök a szavazás előtt kénytelen volt a ház határozatképességét konstatáltatni. A 3—4. §§-at észrevétel nélkül fogadták el. Holnap folytatják a részletes tárgyalást.

II.

Elnök: Péchy Tamás; jegyzők: Tibad Antal, Szathmáry György, Nagy István.

A kormány részéről jelen vannak: Tisza Kálmán miniszterelnök, Szapáry Gyula gr., Kemény Gábor br., Széchenyi Pál gr.

Az elnök bemutatja a komárommegyei tanitóegyesületnek kérvényét, melyben kéri, hogy az állami tisztviselők nyugdijazásáról szóló törvényjavaslat tárgyalásánál a 30 évi szolgálatidő a felsőfoki és társulati tanitókra is kiterjesztessék. A kérvény a ház irodájába tétetik le.

A bányaadóról szóló törvényjavaslatot a többség végleg megszavazza; hozzájárulás végett átküldetik a főrendekhez.

Következik **a nyugdijtörvényjavaslat általános tárgyalásának** folytatása.

Az első szónok **Orbán Balázs.**

Mindenekelőtt kijelenti, hogy tisztán egyéni nézeteit óhajtja kifejteni. Elismeri, hogy a törvényjavaslat fontos, rég megoldásra váró kérdést karol fel. De ugy látszik, hogy egy fátumszerü csapás nehezedik a kormány minden müvére. Mind egyről-egyig idegen, leginkább osztrák intézmények átültetései, a melyek hazánk alkotmányos talajában gyökeret nem tudnak verni. Ilyen a szőnyegen evő törvényjavaslat is.

A szónok másokkal együtt gyakran szorgalmazta, hogy a nyugdijazásoknál uralkodo e visszásságol, a zürzavart törvény által szabályozzák. Rosszul tették, mert ez a nyugdijtörvény, melyet a kormány beterjesztett, rosszabb az eddigi törvénynélküliségnél: az még pénzügyi tekintetben sem fog javitani a helyzeten, sőt ellenben a mar is elviselhetetlenségig nagy nyugdijterheket igen tetemesen fogja sulyosbitani. E javaslat ugy, a mint azt a pénzügyminiszter most is fentartja, valódi osztrák ferditmány, az a nemzet és szabadságellenes bünök dedelgetésére fektetett osztrák nyugdijtörvényeknek a legapróbb részletekig menő szolgai átültetése, egy valodi közösügyes kotyvalékra, mely az osztrakoknak szolgalatokat tett és teendő egyéneket ezután is általunk akarja fizettetni.

Igen csalódnék az, a ki a közelebbről lefolyt luxatalos jubileum hideg fényéből, melytől a nemzet távol tartotta magát, azon következést akarna levonni, hogy Magyarország hivatalnoki kara őszintén lelkesedik a Tisza-uralomért. Oh nem! hanem támogatja és szolgálja kénytelen és kelletlen, mert hivatalba jutása, megmaradhatása és családjának existenczája a kormány kegyétől van függővé téve. És ez áll nemcsak a kinevezettek, hanem a választottakra nézve is, mert az a választás, a mely le egészen az utolsó falusi elöjáróságig a kandidáczió bekötőba van szoritva, tulajdonképen nem választás, hanem bizonyos formalitások közé szoritott kinevezés.

De nemcsak a hivatalba jutás, hanem az abban való megmaradhatás is a kormány kegyétől függ. Ebben találjuk lélektani magyarázatát annak, hogy Magyarország több mint százezer hivatalnoka közt — még a választottakat sem véve ki — csak elvétve lehet itt-ott egy-egy ellenzéki érzelmüt találni.

Ily kényszerhelyzetben, ily rabszolgaságban tartani egy országnak nagy értelmiségét, isonyatos állapot; ez megállihat egy abszolut uralom alatt levő, de nem egy alkotmányos országban, az ellen felkázad a szabad emberek önérzete. Pedig ezen törvényjavaslat hivatása főleg az, hogy még szorosabbra füzze a függésnek, az alárendeltségnek láncait, ez egy valódi kortes-törvény, melynek tendenczája az, hogy Magyarország értelmiségének legnagyobb kontingensét: a korteskedés szekerébe fogja s oly kényszerhelyzetbe hozza, hogy ne a fizető nemzettől, hanem a fizetést csak közvetitő hatalomtól függjenek s attól várjanak mindent.

A mi szerencsétlen közösügyes rendszerünk megteremté ama természet elleni helyzetet, hogy nálunk a katona nem tekinti magát a nemzet, az ország katonájának — a mely hatalsága gyöngyét juttatja oda, a mely tizeti, ruházza, taplálja — hanem a császár katonájának, hüség esküt nem az ország alkotmányára tesz, annak zászlaját ezimerét nem ismeri, szóval a nemzettől, és annak aspiráczioitól, vágyaitól, reményeitől, alkotmányától ridegen el van különitve.

Teremtsünk chez e nyugdijtörvény által, egy a nemzettestől elkülönitett, egy az alkotmány keretéből kiragadott hivatalnoki kasztot, mely nem a nemzet, hanem a mindenható kormány hivatalnokának kénytelen magát tekinteni. Iszonyatos ennek következményeire még csak gondolni is. Ez egy oly erdekhalozatot, egy oly konzorcziumot, egy oly hatalmi tényezőt terentene, a melynek segélyével bármikor könnyü lenne az alkotmányt kivetni sarkaiból és a nemzetet lenyügözni. Egy öntudatos nemzet törvényhozása ily törekvések, ily esheteségekhez segédkezet nem nyujthat.

A hivatalnokok függetlenségét csak önálló nyugdijalap megteremtése által lehet elérni és elérni ugy, hogy az pénzügyileg is kevesebb áldozatot kivanna a nemzettől s másrészről hivatalnokaink emancipácziojának nagy kérdését igen előnyösen oldaná meg. A pénzügyi bizottság sem tagadja annak előnyeit s kifogása mindössze abban kulminal, hogy hiányzik ennek alapja, egy magyarországi halalozasi tabella. De hiszen ezt bonoly ervül nem fogadhatjuk el, mert azt hamar es könnyen el lehet készitteni a mi nagy statisztikai apparatusunkkal.

A bizottság mintegy ellensulyául az osztrák szolgalat beszámitasának, felvette a megyei szolgálat éveit is. A szónok nem akar ez alkalommal a választott megyei tisztviselők nyugdijképességének igen fontos kérdésével tüzetesebben foglalkozni, de azt igy átmenetileg, egy rövid kikezdés becsempészésével megoldhatónak nem tartja, annyival inkább nem, mert fel, hogy az első lépésül szolgálhatna az önkormányzati közegek kinevezéséhez és a főrendiházból kimaradandó főispánok nyugdijazatásához.

Igaz, hogy 300 év óta hazánkban nem a jo hazafiak, hanem ellenségeink és az azokkal czimborázók élvezték a jutalmakat, hitüntetesekel, czimeket és nyugdijakat, (Ugy van! a szélső baloldalon.) de azt a hatalom önkényesen tette, most ezt rendszeresiteni és törvényc-

A BÁNYA.

Egyedüli jogositott magyar forditás. REGÉNY. 35 (Folytatás.)

Irta GEORGES OHNET.

Forditotta

FÁI J. BÉLA.

VI.

A levegő egyre sürübb lett, erős borszag áradt be a kertből a tánczterembe, s az élénk társalgás moraja pillanatokra elnyomta a zenekar dongását.

E nagy mozgalom, hőség és zsivaj közepett Antoinette hallgatagon, elmerülve ült helyén. Croix-Mesnil báró kétszer is szólt hozzá, de csak szórakozott feleletet kapott.

A leány közönyösnek látszott minden iránt, a mi körülte történt, s szemét lesütve, gondolatokba melyedt.

Midőn a terembe belépett, az első arcz, mely szemébe tünt, a Pascalé volt. Abban a pillanatban, a mint Carvajan és Robert, egymás előtt kitérni nem akarva, már-már összeütköztek, Antoinette látta, hogy mint halványult el a fiatal ember.

Fölfogta, hogy ő is osztozik szörnyü aggodalmában.

A szenvedésnek ez a közössége élénken hatott reá.

Társa-e a szerencsétlenségben ő is? S nem követ-e el igaztalanságot, ha a borzalmat, melyet benne a Carvajan név kelt, reá is vonatkoztatja?

Félénken vetette volt szemét feléje. Látta, hogy mint áll ott, összefont karral, komoran, ez ünnepély közepett, ő, a győző fia s ép oly levert, mint ő, a legyőzött leánya.

Mi mehet végbe abban a lélekben? S mit várhatni attól a fiatal embertől, ki annyira különbözni látszik azoktól, a kiknek körében élnie rendeltetése?

Pascal, mintha megérezte volna a leány tekintetét, fölemelte fejét s szemök találkozott.

Ő forditotta el tekintetét először, miután oly tisztelettel hajtotta meg magát, hogy szinte leborulásnak tetszett. Azután pedig lassu léptekkel távozott és tünt el, mintha azt mondaná a lánynak:

Gyülölsz; de én imádlak; jelenlétem talán terhedre van, vagy visszatetsző: félrevonulok tehát.

Mit is tehetett volna jobbat, közeledni hozzá nem lévén joga, mint azt, hogy távolról tanusitsa iránta bő imádatát?

Ebben az önkéntes félreállásban több gyöngédség nyilatkozott, mint a legszenvedélyesebb vallomásban.

Egy könyök-érintés, melyet nagynénjétől kapott, ébresztő ismét a valóra Antoinetteet.

A teremben nagy moraj keletkezett. Sietö párok futkostak ide-oda, keresztezték egymást s kezdtek élénk beszélgetést.

A hatósági emelvényen Carvajan, Leglorieuxné mellett állva, ki folyvást izgett-mozgott, fürkésző tekintettel nézte a sokaság rendetlen sorait, s Felicia, egészen melléig vörösödve, türelmetlenül tipegett helyén.

— Hova a pokolba mehetett az a fiu? — mormolá ingerülten a polgármester. — Ezelőtt öt perczczel még itt volt.

— De akkor sem látszott rajta, hogy jól mulat, — tevé hozzá boszusan a Legloirieuxk örökösnője.

— Bizonyára nehezen várta a tánez kezdetét, — sugott oda Fleury. — Egy perez mulva előhozom . . .

S azzal, a tánczosok közé furakodva, kisietett.

— Most állnak föl az első négyesre, — szólt unokahugához Saint-Maurice kisasszony. — Ugy vélem, illő dolog, hogy te is részt végy benne.

— Szabad-e reménlenni azt a megtiszteltetést, kisasszony, hogy tánczosának elfogad? — kérdé az elegáns Tourette.

— Köszönöm, uram, — viszonzá Antoinette. — De csakis ezt a négyest táncolom s már Croix-Mesnil bárónak igértem meg . . .

— Valóban elsőségi joga van! — mondá a váltóüzér. — A Saint-André kisasszonyok egyikét fogom fölkérni, mert a nőmmel csak nem táncolhatok . . .

— Köszönöm, kedves Antoinette, hogy ily kegyben részesit, — mondá a báró meghatottan. — De nem azért-e, ilyen kegyes és jó, hogy annál jobban sajnáltassa vesztességemet?

Antoinette mosolyogva tevé ajkára ujját, s elfogadva a báró karját, nagynénje elibe állt. A mellette levő párok voltak: Sainte André kisasszony a váltóüzérrel, és Edenmemare vicomte Tourettenével.

A párok a terem hosszában sorakozva szemközt álltak a későbbi holgy- és férfi-cserére, pár perczig tartó egyenlőségbe keverve igy össze az osztályokat és rendeket. Igy kivánta ezt a hagyomány, s gyakran megtörtént, hogy a földesur szemközt került a bérlőjével, a kastélybeli urnő pedig *vis-á-vis*-ja volt a cselédleányunak.

E megnyitó négyes után a tánecnak szabad folyása lett, kiki kénye szerint mulatott, s a bál olyan zajos élénkséget nyert, hogy — a sokszori ivás után — gyakran tivornyává fajult.

A város és a környék szép leányai, megittasulva a meleg hortól, fölgerjedve a zenétől, elbódulva a tánczól, bacchansnők módjára ugráltak, belemolva tánczosuk karjába.

Pourtois kertjének a lugasai csengő nevetéstől, éles sikoltozástól voltak ilyenkor hangosak, s a nyájas csillagok fényében sok csók csattant el, a mely később keserü bánatnak lett okozója.

A népünnepnek ez a pokoli vége általánosan ismeretes volt, s kilencz-tiz óra felé, midőn a mulatság egyre zajosabb és durvább lett, a környékbeli urbölgyek és a városi polgárasszonyok eltávoztak leányaikkal, otthagyva a falusi és városi fiatalságot, hogy mértéket nem ismerő dühvel folytassa a dáridót.

E pillanatban a tánczosok komolyak, nyugodtak, higadtak voltak; a férfiak halkan beszélgettek, a jeladást várva; a nők el-elsimogatták tenyerökkel ruháikat, kaczéran nyujtogatva fiatal galambok módjára nyakukat.

A lábak már türelmetlen rezgéssel mozogtak.

Antoinettel szemben, ki véletlenül épen a sor közepére került, még üres volt egy hely.

Robert, Izabella néni mellett állva, körül tekintett, azt nézve, hogy ki lesz hugának a *vis-á-vis*-ja, midőn Pascal, karon vezetve a diadalmas Leglorieux kisasszonyt, mogorva arczczal, mint a ki robotot végez, jelent meg.

Fleury vezette át a sürü tömegen. Mikor az üres helyre értek, az irnok az emelvény felé fordult s szemével mintegy kérdést látszott intézni Carvajanhoz.

A polgármester, ki az egész sokaság fölött kimagasodva állt ott, parancsoló mozdulatot tett, mintha azt mondaná:

«Épen ott akarom, hogy legyen» . . .

Fleury erre félre állt, födetlenül hagyva Pascalt, ki reszkető térddel, elboruló szemmel pillantá meg maga előtt Antoinetteet.

Ugyane pillanatban egy kéz nehezedett a Croix-Mesnil báró karjára s Robert fenhangon mondá:

— Üljön vissza a helyére, kedves barátom. Hugom nem fog tánczolni.

A báró meglepetten nézett vissza barátjára, ki egészen ki volt vörösödve a fölhevüléstől.

— Mi történt? — kérdé tőle siri csend közepett.

— Az, felelt Robert, — hogy az a tánczos, a ki önökkel szembe állott, a Carvajan ur fia! . . .

— Ah! mondá nagy nyugalommal Croix-Mesnil báró, — ez valóban kellemetlen dolog.

Hideg pillantást vetett az elsápadt Pascalra, s meghajtva magát Antoinette előtt, mintha bocsánatot kérne tőle, hogy akaratlanul is ily bántó érintkezésnek tette ki, mondá:

— Bocsásson meg, kisasszony . . .

S visszavezette helyére.

Halk moraj sem kelt erre. Senki sem mert egyik vagy másik pártra állni. A Robert testi ereje és a Carvajan erkölcsi hatalma közt reszketve habozott mindenki.

Az arczok félrefordultak, nyomasztó kábultság nehezedett mindenkire.

A polgármester, ki folyvást ott állt az emelvényen, ámulva nézte ezt a különös látványt, nem akarva elhinni, hogy való.

Ily nyilvános sértést követnek el ő ellene, ily lesujtó csapással vágnak vissza az ő merész kihivására! . . . Ezek a Clairefontok törhetetlenül állnak vele szemben, holott már hatalmában vélte őket!

Reszketett a dühtől és sárga szeme villogott, mint a tigrisé az éj sötétében.

Oda fordult a körülte állókhoz, mintha rosszalást akarna tőlük kicsikarni. De csak elkényszeredett, komor arczokkal találkozott.

Most fiára nézett. Látta, hogy mint reszket, révedez az, mintha őrült düh szállta volna meg, hogy megbosszulja magát s szivét megfagyasztaná az a gondolat, hogy az, a kire rá kellene rontania, Antoinettenek testvére vagy jegyese.

Leglorieux kisasszony bonyolitotta ki a helyzetet. Két szeme karikára nyilt, arcza fehérről vörösre, vörösről ismét fehérre vált, elsikoltotta magát s anyja karjaiba borulva, ki nyugtalankodva jött elibe, olyan idegrohamnak engedte magát át, mely fölmentette véleményének minden világosabb nyilvánitása alól.

A következő pillanatban a zenekar rákezdte a négyest, s a tánczosok kettős sora, mintegy örülve, hogy kivonhatja magát e kinos benyomás alól, nagy porfelhőben ment össze s kezdte el a tánczot.

Antoinettenek, nagynénje mellé visszakerülve, nem volt hozzá ideje, hogy számot adjon magának a helyzetről; barátjai körülfogták s a fölkiáltások, magyarázatok egész hangversenye tört ki, mozgásban levő méhraj zümmögése gyanánt.

(Folytatása következik.)

FLOYD AURORA.

REGÉNY.

Irta BRADDON M. E. 26 (Folytatás.)

ELSŐ KÖTET.

XIV. Fejezet.

Lucy.

Bulstrode még egy pár napig Mellish-Parkban maradt; boldog, tulboldog napok voltak azok Lucyre nézve, azután John és Aurora szerencsekivánatait fogadva, elutazott.

Egyenesen Fulhambe Floyd Sándorhoz ment, Lucy kezét megkérni. Nem félt, hogy elutasitják, mert bulstrodi Bulstrode Talbot nagyon is elfogadható férj volt, a Floydok fiatalabb aga leányának, mely fiatal hölgy várakozásait tetemesen csökkenté a féltuczat testvér.

Mrs Floyd nagyon csodálkozott, midőn Aurora volt vőlegénye leánya kezét megkérte, de sokkal okosabb asszony volt, hogy meg nem örült volna, hogy leánya eleget tesz jó nevelésének és elég esze van hozzá a jó előnyös partit vissza nem utasitani, azért férjével együtt teljesen megegyeztek Talbottal.

Május hó vége felé Mr. és Mrs Mellish Feldenre utaztak, Lucy lakodalmára, mely nagy pompával Fulhamben tartatott meg. A templomból hazajöve, Floyd Archibald unokahugának ötezer fontot adott nászajándékul.

Most, miután mindkét hősnőm férjnél van, a regények physiologiájában jártas olvasó bizonyára következteti, hogy a történetnek vége és hogy a függöny legördültével, nincs egyéb tenni valóm, mint elnézést kérni az előadás hiányaiért. De valjon az élet drámája az oltár lépcsőjén végződik?

Aurora férjnél van és boldog, a mennyire képzelni lehet oltalmazva minden veszély ellen, acél erejü férje biztos szárnyai alatt, de azért abból nem következik, hogy történetének vége szakadt. Egyelőre kikerülte a hajótörést és szerencsésen kellemes révpartra talált, de a vihar a láthatárt elborithatja, mialatt a rekedt menydörgés távolról morogva fenyeget.

XV. Fejezet.

Mr. Pastern levele.

Mellish John maga számára fentartott a földszinten egy barátságos szellős szobát, melynek fran-

siteni akarják, a mit a külerőszak reánk oktroyált; azt most önök önként akarják a nemzet által elfogadtatni, a mi mások vétke volt, azt most a nemzet tényévé akarják tenni.

Feltünt a szónoknak, hogy ugy az előadó, mint Darányi és Országh, mind a hivatalnokok állásának javitásáért buzgólkodtak. Ha lenne benne egy kis maliczia, azt mondaná, hogy egy kissé haza beszéltek, miután köztudomásu dolog, hogy mind hármuknak sok hivatalnok választója van. De ezt nem teszi. (Nyugtalanság jobboldalon. Felkiáltások: Rendre!)

Az elnök: Arra kérem a t. képviselő urat, hogy képviselői eljárásában senkit se méltóztassék gyanusitani. (Élénk helyeslés jobbfelől. Mozgás szélsőbalfelől.)

Csanády Sándor: Általánosságban beszélni szabad. (Nagy zaj jobbfelől.)

Az elnök: A képviselő ur nem általánosságban beszélt, mert megnevezte képviselőtársait, akik iránt pedig tisztelettel tartozik viseltetni (Élénk helyeslés jobbfelől.)

Orbán Balázs: Nem kivánt senkit sem sérteni. Tudjuk, hogy a hivatalnokok Kolozsvártt és Budán a kormánypárt mellett buzgólkodtak. Ebben sértés nincs.

A szónok polemizál az előadóval és Darányival, majd szólva a miniszterek nyugdijazásának kérdéséről, nem képes összeegyeztetni a parlamentárizmussal és a demokráczia követelményeivel, hogy egy különben is igen jól dijazott miniszter, ha három év mulva leköszön, képtelenség vagy a közbizalmat eljátszva menesztetik, azért élethossziglan tartó fizetést huzzon maga és családja is. Nem akarja az állam e magas méltóságát keresetmóddá tenni, s azért a miniszteri nyugdijazás elméletét elveti; egyetlen esetben kivételesen talán hajlandó lenne megszavazni, ha az által a fuzió kormányának csapásaitól meg tudná a hazát menteni; de mert ezt nem reméli, s mert a részleteknél való módositással a törvényjavaslatot javitani nem hiszi, azt általánosságban sem fogadja el. (Élénk helyeslés a szélsőbalon.)

Országh Sándor személyes kérdésben szólal fel ama váddal szemben, mintha ő hozzábeszélt volna. Nem tudom, ugymond, hogy kik szoktak e joggal inkább viszszaélni; mi-e, a háznak ez oldalán, vagy amaz urak, kik Orbán Balázs képviselő ur környezetében sziveskednek helyet foglalni. (Zaj a szélsőbaloldalon; felkiáltások: Ez is személyes sértés! Rendre!)

Az elnök: Kérem a képviselő urat, méltóztassék magánál a tárgynál maradni; a mit mondani méltóztatott, másokra nézve szintén sértő kifejezés.

Országh Sándor: Orbán Balázs nagyon téved, mert ama kerületben, a mely a szónokot megválasztotta, 1300 összeirt választó közül összesen csak 20 államtisztviselő van. (Mozgás a szélső baloldalon.) Tehát épen nem beszélt haza.

Ezután **Andreánszky Gábor** br. szólalt fel.

Örömmel üdvözli a javaslatot általánosságban, két körülményre azonban megjegyzései vannak. Az egyik körülmény azon, már gyakran tapasztalt eljárás, hogy midőn a mostoha sorsu polgárok — itt tisztviselők — állapotának javitásáról van szó, az ezek iránti méltányosság köpenyege alatt ezek kedvező sorsu társai részesittetnek mindig a kedvezmények oroszlánrészében. Igy van ez a jelen esetben is. Mig itt a kis fizetésü tisztviselők szorult állapotára, az azok özvegyei és árváira várakozó nyomorra méltán történik hivatkozás, a 10 évig szolgáló tisztviselő nyugdija $6\frac{2}{3}$ %-al emeltetik csak, mig a minisztereknek egyszerre, még pedig 3 évi szolgálat után 33% penzió ajándékoztatik. De főleg nem ezért ellenzi a miniszter-penziót, hanem, mert azt sem a valódi alkotmányossággal, sem a jelen javaslatban foglalt elvekkel össze nem tudja egyeztetni.

A miniszteri önkénynek továbbá is ki maradnak téve a tisztviselők, mig egyrészt, az államtisztviselő köteleztetik a törvény által 40 éven át vagy legalább teste fogyatkozásáig szakadatlanul szolgálni — nem ugy, mint a miniszter urak, kik orvosi bizonyitvány nélkül kapják meg egészségi okokból való felmentésüket — méltán elvárhatnák a tisztviselők, hogy az állam is kötelezze magát őket megtartani, ha hivatalos kötelességeiknek megfelelnek.

Miután továbbá az államhatalomnak szabadságában áll a tisztviselőt valahová kinevezni, vagy ki nem nevezni, legyen a kinevezettnek is joga ott maradni, a hová egyszer kineveztetett.

Az államtisztviselők jogos érdekeinek követelményei egy, ezen törvénynyel egyidejüleg és szerves összeköttetésben álló tisztviselő pragmatika-törvény hozatalát követelik.

Helfy ama nézetet, hogy pragmatika-törvényt közigazgatási biróság felállitása nélkül nem lehet hozni, a szónok nem osztja. A törvényszegést mindama esetekben, hol háta mögött biróság nem áll, egy magyar kormánytól sem tételezi fel. Ha törvény lesz, ezt a legtöbb esetben respektálni fogják a miniszter urak, mindenesetre jobban, mint eddig önalkotta szolgálati szabályaikat. A közigazgatási biróság létesitésétől, bármily kivánatos legyen az, függővé tenni a pragmatikát, annyit tenne, mint azt ad calendas graecas elnapolni.

Darányi e pragmatika felett igen szép és tanulságos akademikus diszertácziót tartott tegnap. Az antiszemita-párt felirati javaslata épugy mint a függetlenségi párt néhány nappal később benyujtott javaslata fölemliti és kéri e pragmatikát; a mérsékelt ellenzék sem gondolkozik másképp, ha tehát valaki ellenzi e pragmatikát, az csak a kormánypártban keresendő.

A szónok általánosságban elfogadja a törvényjavaslatot, de a szolgálati pragmatikára nézve a következő határozati javaslatot adja be:

«Utasitja a ház a kormányt, hogy még a jelen országgyülés tartama alatt egy az állami tisztviselők jogait és kötelességeit tüzetesen szabályozó szolgálati pragmatikáról törvényjavaslatot terjeszszen alkotmányos tárgyalás végett a ház elé.» (Élénk helyeslés a bal- és szélső baloldal különböző padjain.)

A következő szónok **Herman Ottó**.

A nyugdijt szerinte kétféle szempontból kell megbirálni; az egyik az érdem, a másik a munka. A ki a mai társadalmat s annak mozgalmait figyelemmel kiséri, aki a modern állam berendezését és szervezetét tekinti, és a tapasztalható mozgalmakkal egybeveti, annak a nyugdijkérdés felett mélyen el kell gondolkoznia. Az egyszer tagadhatatlan tény, hogy a modern európai államok, kevés kivétellel, szembe állitják egymással a producenst a konsumenssel, és hogy különösen az állami szervezet határozottan oda gravitál, hogy a társadalmat ketté szakitsa és legyen az egyik fele, a mely dolgozik, töri magát és fárad, amig a másik fél nem dolgozik, hanem élvezi mások fáradtságának előnyeit.

Semmi sem jellemzőbb most, a midőn Európa legelőhaladottabb országaiban a legveszélyesebb áramlatok mindinkább felszinre kerülnek, még mindig nem gondolni meg azt, hogy mit tesz az: nemcsak az állami tisztviselőket Magyarország szempontjából, hanem azokat a konsumens tömegeket, melyeket mi a hadsereg tisztikarában, a papok létszámában s azonkivül mindenféle tisztviselők létében teremtünk, ellátni akarni. Az a kérdés, honnan, mily alapokból? Vajjon a modern statusnak ilynemü berendezésével egyformán fejlődik-e és halad egyszersmind a valóságos jövedelmi forrásoknak emelése és fejlesztése? A leghatározottabban tagadja. Mert a mig egyfelől arra gravitál a társadalom, hogy tisztán nyerészkedési irányokat hozzon be, addig másfelől mindig csak arra irányozza az ő hatalmi presszióját, hogy előszedje és kipréselje a nem produczens osztályok számára a kényelmes emberi létet.

A mi a szónokot külön is arra birja, hogy e törvényjavaslathoz hozzá ne járuljon, ez az, hogy Hegedüs Sándor, jelenleg előadó, még a demokracziát is felhozta. Legjellemzőbb része, dominánsa ennek a törvényjavaslatnak a miniszterek nyugdijazása.

Ott, a hol szolgák és állami tisztviselők czime alatt — mert hiszen ez a törvényjavaslatnak a czime — egyszersmind a miniszter urak is ugyszólván becsempésztetnek, még csak meg sem különböztetnek, sőt egyenesen a czim által államhivatalnokká kvalifikáltatnak, az ilyen intenczió ellen csak határozottan tiltakozni tud. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Az a sok jajgatás, az a rikitó kifestése annak az óriási munkának, a mit a tisztviselői kar nemcsak Magyarországon, hanem egyebütt is végez, állitólag végez, és különösen specialiter Magyarországon, abban nagy és óriási dolgot csupán csak az láthat, a ki nem tudja, mit tesz az: dolgozni, mi az a munka. Mert mondjuk meg az igazat. Magyarországon a társadalom legnagyobb része a tisztviselők legnagyobb részében nem ügyeinek hü, pontos és gyors teljesitőjét, hanem ügyeinek hátráltatóját látja és ismeri.

A szónok a nyugdijazásnak határozott ellensége, határozott ellensége pedig azért, mert ez az érdemest a nem érdemestől nem különbözteti meg. Mert kétféle hivatalnok van. Lehet egyik buzgó, ügyes, valóságos áldás; lehet másik, a ki hanyag és nem teljesiti kötelességét, de nem ütközik szabályrendeletbe, tehát el nem bocsáttatik, és nyugdij tekintetében mindkettő egy kategóriába, egy és ugyanazon minőség alá tartozik. Nem nyugdijtörvényt akar, hanem ha ugy van berendezve a társadalom, hogy a tisztviselőt nem nélkülözheti, akkor adassék annak oly ellátás és fizetés, hogy ha takarékos, okos és becsületes, egy hosszu pálya végén ülhessen be a saját házikójába és tudhassa, hogy hol hagyja özvegyét, gyermekét.

Reflektálva Helfy tegnapi beszédére, azt mondja, hogy ő a minisztert sem tisztviselőnek, sem méltóságnak nem ismeri, hanem ismeri oly alkotmányos funkczionáriusnak, ki a párt bizalmának kifolyása s a korona beleegyezésével viseli a tisztjét, nem méltóságát. A szónok el tud képzelni minisztert, a ki tisztjét egy hétig viseli és politikai konstellácziók következtében egy hét alatt a nemzetre nézve valósággal nagyszabásu, üdvös és minden tekintetben felvirágzó intézkedéseket proponál és visz keresztül. Voltak minisztériumok, melyek 3 évig nem tartottak és a nemzet sorsára mégis irányadólag és fejlesztőleg hatottak. Ilyen volt az 1848—9-iki kormány, mely nem müködött három évig. (Ugy van! a szélső balon.) Nemcsak lehetséges, hanem érezzük és tapasztaljuk, hogy lehetnek tiz évig tartó minisztériumok is, melyeknek 10 évi müködése alatt nem tapasztalunk mást, mint azt, hogy mindig önző irányban fejlesztik az institucziókat, nem gondolva a jövővel, azt látszanak bebizonyitani, hogy nem alapnélküli az a föltevés: «utánunk jöhet az özönviz.» És hogy ha majd le fognak tünni, mert lelépni nem akarnak, hagynak maguk után oly társadalmat, a mely nem a munkában, nem a produktivitásban keresi a jövőt, hanem a kegy- és nyugdijakban, és a kik hátrahagyják a protekcziót és kegyhajhászatot, de hogy kiknek, ez iránt számoljanak önmaguknak és lelkiismeretüknek. (Tetszés a szélsőbalon.)

A szónok igy végzi beszédét:

Én ismétlem, a nyugdijt megadom annak az érdemes néptanitónak és annak, a ki valósággal a nemzetet neveli, megadom annak, a ki valósággal közvetlenül a község szolgálatában áll, a kinek a kötelességmulasztás teljesen lehetetlenné van téve, kinél a legkisebb ügyetlenség ok arra, hogy okvetlenül helyéről elmozdittassék. De t. ház, hogy ha én az állam fentartásának feltételeit tartom szem előtt, akkor tagadom azt, hogy intelligens emberek, a kik 30—40 évig mozognak egy társadalomban, kiknek összes hivatalbeli teendői egy néhány órára szorithatók össze, hogy azok panaszkodásának óriás munkateherről szemben amaz iparossal, földmüvessel, azokkal a valóságos munkásokkal, kik egy perczig sem nélkülözhetők, mert nélkülök összerogyna az egész államalkotmány, hogy ezek követelhessék és tehessék magukat első helyre, ők, a kik nem a nemzet teste, hanem a nemzet megbizottjai, a kik kenyeret kapnak a munka arányában, kiknek megvan adva a mód, hogy hosszu idő alatt nemcsak fogyasztani, de szerezni is tudjanak, én a nyugdijtörvény ilyszerü kifejlesztését, a Pensionsgesetzek, a Hofskriegsrath és Hofdistrictskammer rendszerének Magyarországon való behozatalát egyátalán nem pártolom, és én nem fogadom el a törvényjavaslatot. (Helyeslés a szélső baloldalon).

Herman Ottó után **Tisza Lajos** gr. beszélt:

Elfogadja a törvényjavaslatot, mert a mai viszonyok közt nem képzel államot, a melynek tisztviselőkarát nyugdij nélkül lehetne hagyni és sokkal jobban szereti, hogy a nyugdijügy rendszeres törvény által rendeztessék, sem hogy a jelenlegi tarthatatlan állapot maradjon fenn. (Helyeslés jobbfelől.) A másik pedig, a miért e törvényjavaslatot általánosságban elfogadja, az hogy abban a nézetben van, hogy ma még az állam tisztviselő karával szemben nem tette meg azt, a mit a maga jóvoltából igenis meg kell tennie. (Ugy van! jobb felől.) Nevezetesen pedig azokról, kik az állam szolgálatában töltötték életök legjavát és ezek hátramaradt özvegyeiről és árváiról igenis kötelessége az államnak gondoskodni anynyira, hogy azok megélhetése lehetővé tétessék. (Ugy van! jobbfelől.)

E két szempontból igenis elfogadja a törvényjavaslatot általánosságban és elfogadja ama vezéreszméket is, melyek e törvényjavaslat készitésénél a nyugdij rendezésére nézve irányadókul vétettek.

De másfelől óhajtja azt, hogy az egyenlő rangfokozatban és különösen e mellett egyenlő fontosságu szolgálatban levő tisztviselők, altisztek és szolgáknak egyformán egyenlő mértékkel méressék. Ugy találja, a törvényjavaslat részleteiben, hogy az államszolgálatban levő altisztek és szolgák közül némelyek és épen olyanok, a kik igen fontos kötelességek teljesitésére hivatvák, tulajdonképen mostohábban láttatnak el, mint mások, a kikhez ily igényeket az államszolgálat nem formál. Ezek sorában látja többek közt, az erdészetnél alkalmazott altiszteket. Ezt annyival kevésbé tartja indokolhatónak, mert az erdőőr még különben is sokkal mostohább viszonyok közt szolgál, mint a hivatalszolga. Továbbá figyelembe veendő, hogy a legkevésbé nyugalmas szolgálatok egyike az erdőőri szolgálat. Majdnem annyira exponált, mint a pénzügyőri szolgálat. És ha gondoskodva van arról, hogy a pénzügyőrök, csendőrök, ha kötelességök teljesitése közben sebesülés által munkaképtelenekké lesznek, teljes ellátásban részesüljenek, akkor az erdőőrökről ez irányban semmi intézkedés a törvényjavaslatban nem foglaltatik. Ajánlja ezeket a ház figyelmébe. (Helyeslés jobb felől.)

A következő szónok **Sághy Gyula**:

Ami ezuttal felszólalásra inditja, az azon körülmény, hogy a szőnyegen levő törvényjavaslat az államszolgálati pragmatikának csak egy igen csekély részét, az állami szolgálat megszünésének egyetlen módozatát és annak is főleg pénzügyi oldalát karolja fel, ellenben az állami szolgálat egyéb viszonyainak, mint a hivatalnokok alkalmazásának, a hivatalnokok jogai és kötelességeinek, a fegyelem kérdésének, illetve a fegyelmi eljárásnak és állami szolgálatnak másnemü megszünési módozatának szorosan körülirt törvényes szabályzata, illetve egy ilyen, az állami szolgálati pragmatikát egész kiterjedésében felölelő törvényjavaslat mind ez ideig, sajnos, még az éji homályban késik, melyből, hogy mikor fog kibontakozni, arra nézve semmiféle megnyugtató nyilatkozat a kormány részéről nem adatott, mert e tekintetben a miniszterelnök tegnapi nyilatkozatában mélyen hallgat.

Az Andreánszky Gábor báró által beadott határozati javaslat szerkezete nem felel meg ama czélnak, melyet Andreánszky is kiván.

Szólva a miniszteri nyugdijazásról, az mondja, hogy a miniszteri állás nem élethivatás, milyen az állami tisztviselők állása. A miniszteri állás elfoglalása az egyéni tulajdonok, a politikai tényezők összefolyásának eredménye. Tehát ezt egyenlő mértékkel a többi államtisztviselőkkel mérni nem lehet. Nem szeretne ez irányban messzebb menni, mint a mennyi szükséges ama czél elérésére, melyet maga is elfogad és helyesel. Ha mi lehetővé akarjuk tenni ily egyénre nézve a miniszteri állásnak megnyugvással való elfogadását, abból semmiesetre sem következik az, hogy tekintet nélkül a vagyoni helyzetre, az összes miniszterek minden körülmények közt három évi szolgálat után nyugdijaztassanak, hanem következik pusztán az, hogy a törvény és nem puszta kegy biztositsa a nyugdijt azokra nézve, kik ily biztositék nélkül megnyugvással nem fogadhatnák el a miniszteri állást. S csodálom, t. ház, hogy akkor, midőn ugy a kormány részéről, mint egyátalán a tuloldalról és e ház minden oldaláról oly gyakran történik hivatkozás Angliára, mint az alkotmányos államok minta országára, a kormány ép e kérdésben nem követte Anglia példáját. Ha a javaslatban oly forma intézkedés proponáltatnék, mely megfelel az Angliában létező azon intézkedésnek, hogy a miniszter nyugdijban részesül akkor, ha oly értelmi deklarácziót tesz, miszerint vagyoni helyzeténél fogva kénytelen igénybe venni a nyugdijt, ily intézkedés méltó volna a megfontolásra és ehhez hozzájárulna. És, másrészről egy ily nyilatkozatban semmi megszégyenitő körülményt sem talál, a mely ily intézkedésnek törvényes megállapitása ellen felhozható volna, mert ha Angliában nem tartatik egy ily nyilatkozat dehonestálónak, bizonyára nem tarthatik Magyarországban sem. Sőt, ha valaki a miniszteri állásra emelkedett és a mellett mégis szegény maradt, az ily egyéntől, ki az államnak hasznos szolgálatokat tett, az elismerést senki, ki elfogulatlanul gondolkozik, megtagadni és ily irányu nyilatkozatát félremagyarázni nem fogná. Amaz alakban azonban, a mint a miniszterek nyugdijazása a beterjesztett törvényjavaslatban kontemplálva van, azt egyátalán el nem fogadhatja. Ha ily luxust, hogy minden miniszterét nyugdijazza, a gazdag Anglia sem engedhet meg magának, akkor — miután a demokráczia elve sem kivánja ezt oly mérvben és alakban, mint a törvényjavaslatban foglaltatik — hogy a szegény Magyarország sem engedheti meg e luxust magának, hogy az állam ugyis tulságos terheit még fölösleges, nem szükséges terhekkel szaporitsa. (Ugy van! a baloldalon.)

Ismételve kijelenti, hogy a törvényjavaslatot a részletes tárgyalás alapjául elfogadja, kéri a következő határozati javaslat elfogadását: «Utasittatik a kormány, hogy az államhivatalnokok jogviszonyait szabályozó törvényjavaslatot terjeszszen be, még pedig oly időben, hogy az a jelen országgyülés második ülésszaka alatt letárgyaltathassék. (Helyeslés a baloldalon.)

Szapáry Gyula gr. pénzügyminiszter a következő beszédet mondja:

Midőn a szőnyegen levő törvényjavaslathoz általánosságban felszólalok, igen könnyü helyzetben vagyok, mert azt a mi e törvényjavaslat indokolására felhozható, a pénzügyi bizottság előadója tegnapi felszólalásában elmondta. Maga a törvényjavaslatnak általánosságban elfogadása csak egy oldalról támadtatott meg, és igy attól, hogy azt védelmezzem és kérjem annak elfogadását, azt hiszem szintén fel méltóztatnak menteni. (Helyeslés a jobb oldalon.)

Azokra pedig, a mik az egyes részletekre nézve mondattak nevezetesen a 27. és más szakaszokra nézve alkalma lesz a t. háznak, alkalmam lesz nekem is a részletes vitában visszatérni. Ma különösen egy pontra akarok reflektálni, melyet szintén megvitathat a t. ház akkor, midőn az illető szakasz tárgyalás alá kerül, de mégis megkivánom ma érinteni azért, mert ugy a tegnapi vita alkalmából, mint ma is többször emlittetett. Ez a törvényjavaslat 25. §-a. (Halljuk!)

Alig szükséges, hogy kijelentsem, hogy ezen szakasz tárgyalásánál csatlakozom azokhoz, a miket tegnapi nyilatkozatában a miniszterelnök ur mondott és ép azért, minthogy eme kérdésben sem én, sem társaim többé nyilatkozni nem fogunk, ama argumentumok czáfolatába, melyek a miniszterek nyugdijazása ellen felhozattak, nem bocsátkozhatom, a ház bölcsességére bizván e kérdésben határozni. (Helyeslés jobbról.)

Az ok, a mely miatt felszólalok, részben, hogy a beadott határozati javaslatokra, részben az azok alapját képező szolgálati pragmatika kérdésére vonatkozólag, melyet tegnap Darányi t. képviselő ur felvetett, nyilatkozzam. (Halljuk!)

T. ház! A szolgálati pragmatikát behozni, más államokban sem könnyü dolog, oly államokban sem, ahol az adminisztráczió gépezete be van rendezve, nem évtizedek, de lehet mondani évszázadok óta. Nálunk más a helyzet, mert — mint méltóztatnak tudni — nálunk az adminisztráczió legtöbb ága tisztán a kezdet stádiumában van és alig birunk még néhány évi tapasztalatra hivatkozni. De azonkivül, t. ház, nem mondhatja még ma senki, hogy az adminisztráczió abban a szervezetben, mely életbe van léptetve, már állandó, bevégzett és igy előreláthatólag az is még sok változáson fog átmenni. De ami a legfontosabb, a szolgálati pragmatikát behozni anélkül, hogy szerveztessék az a forum, mely vitás kérdésekben határozni hivatva van, alig volna lehetséges és magát a közigazgatási biróság intézményét tisztán ez egy kérdésre szoritani, nem volna czélszerü, hanem mindenesetre ugy kell azt szervezni, hogy a közigazgatási biraskodást egész mérvében felölelje. Hogy eziránt a kormánynak szándéka van előterjesztést tenni, azt méltóztattak már hallani a kormánynak több izben tett nyilatkozataiból és e kérdéssel, a közigazgatási biráskodás kérdésével kapcsolatosan, a szolgálati pragmatikával kellend a kormánynak foglalkoznia. De a szolgálati pragmatikát behozni a másik kérdés megoldása nélkül oly csonka intézkedés volna csak, melyet rövid idő mulva elejteni és módositani kellene, azt pedig, hogy e két igen fontos kérdés, mely adminisztrácziónk egész szervezetébe belevág, ugy a mint Andreánszky Gábor b. első felszólalásában kivánta, két hó alatt, vagy ugy is, mint Sághy Gyula t. képviselő ur kivánta, egy év alatt lépjen életbe: ezt kilátásba nem helyezhetem, hanem igenis azt, hogy a nyugdijtörvény elfogadása által a kormány befejezettnek nem tekinti müködését arra nézve, hogy a tisztviselők sorsán javitson, hanem igenis szükségesnek tartja, hogy ez irányban további előterjesztéseket is tegyen. (Általános helyeslés.)

Darányi Ignácz t. képviselő ur felemlitett egy másik kérdést és ez a tisztviselők anyagi helyzete. Erre nézve méltóztatnak tudni, hogy egyrészt mérvadó ugyan pénzügyi helyzetünk, de ez egyedül mérvadó nem lehet és a mi feltétlenül szükséges és méltányos, azt mindenesetre respektálni és teljesiteni is kell. S hogy e tekintetben a kormány nem áll meg, azt méltóztatnak a legutóbbi költségvetésből is látni, mert ez irányban sok történt. Az alsóbb fokozatu, csekély fizetéssel ellátott tisztviselők fizetésének javitására nézve évről-évre történik intézkedés. Ezt az irányt folytatni feladatának tartja a kormány, és ugy a mint eddig tette, ezentul is fogja tenni. (Helyeslés.)

De a tisztviselők sorsának javitására két mód van. Az egyik a fizetésnek javitása; a másik a szolgálatból való kilépés után sorsukról való gondoskodás. Most a második intézkedés forog szóban, és a törvényjavaslatban a tisztviselők s különösen azok özvegyei és árvái sorsának javitása érdekében sok intézkedés foglaltatik. S hogy javitások életbe léphessenek igen kérem, ne méltóztassanak e kérdést összekötni — mint némelyek kivánják — a szolgálati pragmatika kérdésével és ne méltóztassék ezt függővé tenni egyes részletek mikénti megoldásától, hanem méltóztassanak e törvényjavaslat elfogadása által lehetővé tenni azt, hogy a legégetőbb bajokon segiteni lehessen. Ajánlom ezért a törvényjavaslatot általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadásra. (Élénk helyeslés.)

Ezután **Enyedi Lukács** szólalt fel.

Kijelenti, hogy általánosságban elfogadja a törvényjavaslatot. Az államtisztviselőnek adandó nyugdijt semmi tekintetben sem veszi könyöradománynak, kegydijnak, mert az a teljesitett munkadijának egyik kiegészitő része, a melyben azért részesül, mert lemondott ama jogról, a mely minden polgárt megillet, hogy t. i. vagyont szerezzen, hogy hivatalos foglalkozásán kivül, más gazdasági munkát is teljesithessen. A tisztviselő, midőn hivatalt vállalt, e polgári jogról lemondott s ennélfogva csakugyan méltán követeli azt, hogy ő az állam részéről nyugdijjal elláttassék.

A mi a szolgálati pragmatikát illeti, arra kiterjeszkedni nem óhajt, hanem egyszerüen kijelenti, hogy elfogadja az Andreánszky Gábor b. által beterjesztett határozati javaslatot.

Az ügygyel kapcsolatosan egy más tárgyra hivja fel a ház figyelmét, azaz egy oly osztálynak nyugdijazására, a mely osztályról részben ugyan törvényileg gondoskodva van, de csakis ideiglenesen és a mely gondoskodást nem tartja elégségesnek. Szólani kiván a néptanitókról, azok özvegyeinek és árváinak nyugdijazási ügyéről. (Halljuk!)

Ha méltóztatnak — igy folytatja a szónok — visszaemlékezni arra, hogy az ezen ügyet szabályozó 1875. XXXII. t.-cz. miként keletkezett, felszólalásomat tökéletesen indokoltnak fogják találni. Azon jeles szakférfiu, ki az emlitett törvénynek keletkezését előidézte és a kit a gondviselés idő előtt szólitott ki soraink ból a népoktatásügy nagy kárára, Molnár Aladár, midőn a néptanitók nyugdijazásáról szóló törvényjavaslatot előterjesztette, maga is belátta annak hiányosságát és elégtelenségét. Előadói beszédében ezt a következőképen nyiltan kimondja: «Nem tagadhatjuk, hogy mostani alakjában a jelen javaslat a már alkalmazásban lévő tanitókat illetőleg sem a szükségnek, sem a jogos óhajoknak nem felel meg tökéletesen; azonban még sem tagadhatjuk, hogy a tanitók anyagi helyzetét jelentékenyen fogja javitani, és hogy ezen nyugdijintézet által oly alapot teremtünk, a mely, ha az ország kedvező helyzetbe jut, évről évre javitható lesz, és a mely talán rövid idő mulva lehetővé fogja tenni a most tett megszoritásoknak is kiigazitását.» Kitünik ezekből, hogy akkor, midőn az 1875: XXXII. t.-cz. keletkezett, maga a ház többsége is meg volt győződve arról, hogy a néptanitók nyugdijazásáról nincs kellőleg gondoskodva, nem is volt kellőleg gondoskodva azok helyzetéről, midőn nyugdijaztatásuk nem hozatott a többi tisztviselőkéivel, saját évi fizetésükkel kellő arányba, hanem egyénenkint 400 és 300 frt, illetve 250 frtban lett megállapitva.

A t. vallás- és közoktatási miniszter ur ugyanazon törvényjavaslat tárgyalása alkalmával kijelentette, hogy ha a népoktatás ügyét komolyan akarjuk előmozditani, mindenekelőtt arról kell gondoskodni, hogy rendes néptanitók legyenek, ha pedig ezen czélt el akarjuk érni, biztosittassék azok existencziója és ebben fekszik a törvényjavaslat jelentősége.

A t. kultuszminiszter már akkor is szükségét látta annak, hogy a néptanitók tovább képzése és a néptanitók számának szaporitása, valamint a népnevelés előmozditása érdekében a néptanitókról kellő gondoskodás történjék. Legyen szabad a t. kultuszminiszter ur mult évi jelentéséből néhány adatot felhoznom. Ezen jelentésből kitünik, hogy daczára a törvény intézkedésének 5999 tanitói állomásra nézve a 12 frtnyi évi hozzájárulási dij az alapba nem fizettetett be, mivel az iskola fentartók a hozzájárulás alól felmentettek, kitünik továbbá az, hogy még mindig 3477 tanitó müködik oklevél nélkül az iskolában; kitünik az, hogy a tanitói nyugdijintézetbe az összes tanitóknak csak 55 százaléka vesz részt, 45 százaléka a tanitóknak tehát a fenálló törvény alapján sem számithat agg korában kellő nyugdijjal való ellátásra, sem arra, hogy özvegyéről és árváiról gondoskodás történjék. Még nagyobb anomaliát teremt a most tárgyalás alatt levő nyugdijtörvényjavaslat egyik intézkedése.

A törvényjavaslat 2. §-a ama néptanitókat, a kik állami tanintézeteknél vannak alkalmazva, bevonja a jelen törvény keretébe, tehát a mig a tanitók ama részét, mely 2·6%-át képezi, a tanitóknak bevonja a nyugdijtörvény áldásos hatályába: addig a tanitók tulnyomó részét kihagyja abból, rájok nézve a régi állapotokat fentartván. Már pedig t. ház, néptanitó és néptanitó közt különbség nem lehet és ha az állami tanitók megérdemlik azt hogy fizetésök arányában nyugdijaztassanak, kétségkivül azok is megérdemlik, a kik községi vagy felekezeti iskolában vannak alkalmazva. (Helyeslés a szélső baloldalon.)

A szónok végül a következő határozati javaslatot terjeszti be: «Hivassék fel a kormány arra, hogy a néptanitók, valamint azok özvegyeinek és árváinak nyugdijazására, illetőleg gyámolitására vonatkozólag az 1875. XXXII. t. cz. tovább fejlesztéseül minél előbb törvényjavaslatot nyujtson be. (Élénk helyeslés.)

Csanády Sándor fejtegeti ezután álláspontját.

Azon kezdi, hogy nagyszerü önmagáról való megfeledkezés, a legtulságosabb foku önzés s nem a legfinomabb arczszin (Derültség a bal és szélsőbaloldalon) szükségeltetik ahhoz, hogy egy parlamentaris monarchikus kormányrendszer alatt élő nemzet miniszterelnöke, oly törvényjavaslatot terjeszthessen a ház elé, mely a miniszterek 3 évi szolgálat után nyugdijaztatni kivánja, tekintet nélkül arra, vajjon az illető miniszterek megfeleltek-e kötelességüknek, megfeleltek-e hivatásuknak, tekintet nélkül arra, vajjon a miniszterek müködése nem hatott-e és nem hat-e kártékonyan az államra, a nemzetre épen ugy szellemi, mint anyagi és közerkölcsiségi tekintetben.

Tisza Kálmán miniszterelnöknek, ki midőn a határozati párt magaslatáról a közösügyek fertőjébe sülyedt le, (Élénk derültség) hogy e politikai hitehagyottsága által (Élénk derültség) elkövetett hibáját és nemzetellenes bűneit némileg kiengesztelje, odanyilatkozott, miszerint ő csak annyiban fogadta el az általa is elkárhoztatott, sőt átkosnak mondott közösügyes alapon a miniszterelnökséget, hogy az állam bevételei és kiadásai közt az egyensulyt helyreállitsa. Tisza Kálmán miniszterelnöknek nem lett volna szabad megengedni azt, hogy oly törvényjavaslat terjesztessék a képviselőház elé az ő miniszteresége alatt, a mely a már is elviselhetetlenné vált adókat még magasabbra emelvén, a nemzetet, a népet megfoszsza, koldusbotra juttassa. (Ugy van! a szélső baloldalon).

Merénylet, bünös merénylet lenne különösen a miniszterek nyugdijaztatása akkor, mikor a nemzet nagy része inséggel küzd. Különben is a miniszterelnöknek és a minisztereknek oly nagy fizetésök és jövedelmök van, miszerint azon fizetésből nemcsak becsületesen kiélhetnének, hanem annak egy részét még a maguk jövőjének biztositására tőkévé is átalakithatják, annyival is inkább, mert a miniszterek nagyobb része, még országgyülési képviselő is, s mint ilyenek zsebre rakják a képviselői napidijakat, nemcsak, hanem még a lakbéreket. (Nagy derültség.)

Ha a nemzetnek nyugdijazásra való pénze van, nyugdijazzuk a szegény elaggott polgártársakat, kik daczára annak, hogy napi szükségleteiket alig tudják fedezni, mégis az adóvégrehajtó által utolsó véka buzájoktól, élelmi szeréktől, sőt öltözékeiktől is megfosztatnak. (Igaz! Ugy van! a szélső balon.) Az ily szegény polgártárs nyugdijazásához hozzájárul, de határozottan tiltakozik az ellen, hogy a miniszterek nyugdijban részesittessenek. Általánosságban sem fogadja el a törvényjavaslatot. (Helyeslés a szélső baloldalon.)

Szólásra senki sem levén feljegyezve, **Hegedüs Sándor** előadó mondja el zárbeszédét.

Azzal a radikális állásponttal szemben, melyet Herman Ottó elfoglalt, megjegyzi, hogy ezzel tüzetesen nem kell foglalkozni, mert a mai államélet, sőt általában az államélet eddigi fejlődése bebizonyitotta minden államban, hogy az államtisztviselők nyugdijazásáról egy vagy más formában magának az államnak kell gondoskodni.

Ezután áttér azokra, a miket a miniszteri nyugdij ellen a vita során felhoztak, s védelmezi a támadásokkal szemben a javaslatnak ezt az intézkedését.

A beadott határozati javaslatokról szólva, megjegyzi, hogy a szolgálati pragmatikára nézve elég megnyugtató a pénzügyminiszter nyilatkozata. A nagyfontosságu törvényjavaslat elkészitése nem könnyü munka; nem lenne helyes azt időhöz kötni, s ezért nem fogadhatja el a Sághy határozati javaslatát. Ami az Enyedi határozati javaslatát illeti, annak intenczióját egészen indokoltnak tartja és azzal e tekintetben teljesen egyetért. Csak arra figyelmeztet, hogy ezen törvényjavaslat tisztán az állami tisztviselőkről szól és igy természetes, hogy a néptanitók nyugdijával nem foglalkozik.

Kijelenti, hogy maga is belátja az 1875: XXXII. t. cz. reformálásának szükségét; a pénzügyi bizottságban vita tárgya volt ez, felmerült a kérdés, nem kerülte ki figyelmöket és a történetesen ott jelen volt közoktatási miniszter kijelentette, hogy maga is szükségét látja ennek. És ennélfogva is öt erre határozati javaslattal kényszeriteni nem szükséges. Kéri Enyedit, hogy ne ragaszkodjék határozati javaslatához s ajánlja a törvényjavaslat elfogadását. (Helyeslés.)

Enyedi Lukács az előadó nyilatkozata után kijelenti, hogy határozati javaslatát visszavonja.

Sághy Gyula zárbeszédében röviden védelmezi határozati javaslatát s kéri annak elfogadását.

Szapáry Gyula gr. miniszter néhány észrevételt tesz a Sághy szavaira, s kéri a hat. javaslat mellőzését. (Helyeslés.)

A ház többsége elfogadja általánosságban a törvényjavaslatot, ellenben mellőzi Andreanszky b. és Sághy határozati javaslatait.

Következik a részletes tárgyalás; az 1. §-nál felszólal.

Haviár Dániel s azt a módositást ajánlja, hogy e szavak után «ő felsége valamint» tétessék e szó: «törvényhozás»; továbbá mondatnék ki, hogy a kik nyugdijra igénynyel birnak, az állampénztárból kapják kielégittetésöket. Ezenkivül egy határozati javaslatot is ad be. Amig egyfelől elismeri, hogy az államtisztviselő fáradságos munka és kötelességeik teljesitése után szegény emberek létére megkivánhatják, hogy igen kis dotácziójuk mellett biztositott jövővel birjanak, annál inkább, mert más üzlet után látni s nyereséges és haszonhajtó foglalkozást üzni nincs joguk, de ugyanekkor, midőn a magyar önkormányzati intézmények fennállanak, midőn a modern társadalom egyik sarkelve az önsegély és midőn a törvényhozás is hasonló emberies szándék érvényesitése mellett ugyanazon elvet érvényesitette épen a néptanitók irányában helyesnek, indokoltnak, emberiesnek, sőt az ethica elvei szerint megkivánhatónak tartja azt, hogy az államtisztviselők szintén járuljanak bizonyos összeggel ahhoz, hogy az állam az ő jövőjüket biztositsa. (Helyeslés a szélső baloldalon.)

Látjuk a társadalomban, hogy akár a hirlapirókat, akár a lelkészeket, akár a közigazgatási tisztviselőket, vasuti hivatalnokokat, az orvosokat, ügyvédeket nézzük, kik egy-egy rétegét képviselik a társadalomnak, hogy ha gondoskodni akarnak jövőjükről, erre vannak szoritva. Ha azt látjuk — és ez igazán szomoru társadalmi jelenség — hogy egy-egy megürült állásra, a mint a pályázat közhirré tétetik, 40—100 képes, arra való egyén jelentkezik, akkor nem tekinthetjük a magyar hivatalnokok állását oly szegényesnek, mely egyáltalán nem biztosithatná az illetők existencziáját. S a szónok örömmel üdvözölné azt a javaslatot, mely elismerését nyilvánitaná az államnak a tisztviselők irányában azért, hogy fizetésöket emelné, nevezetesen azokét, kik nem az első állásokat foglalják el és naponként benne vannak a hétköznapi küzdelemben, a közönséggel folyton érintkeznek és ép azért jobban vannak exponálva és mondhatni alig kapják meg azt az összeget fizetésül, mely egy müvelt ember existencziájának biztositására és fedezésére szükséges. Miután még az a szempont is vezérli, hogy a társadalom egyéb osztályai és államot alkotó elemei saját segélyökre vannak utalva, jövő existencziájuk biztositása tekintetében méltányos, sőt reájuk nézve a hivatalnoki önérzet fejlesztésére, öntudatuk emelésére is jótékony hatásu, hogy necsak mint konczot, mint kegyelemből odavetett segélyt tekintsék a nyugdijat, járulékot vagy ellátást, hanem olyannak, mint a melyet megérdemeltek nemcsak munkával, szorgalommal és fizikai fáradsággal, hanem anyagi hozzájárulással is. Ezt az ethikai szempontot teljesen indokoltnak és méltányosnak tartván, a saját és elvtársai nevében a következő határozati javaslatot elfogadásra ajánlja:

«Határozza el a ház, hogy ezen törvényjavaslat hatályba lépése után a kinevezettek és előléptettek nyugdijjárulékul fizetésüknek egy fokozatos és mérsékelten megállapitandó részét tartoznak az állampénztárba befizetni. Ezen szakasz a fokozatos illetékmegállapitás és szövegezés czéljából a pénzügyi bizottsághoz utasittatik.» (Helyeslés balfelől.)

Szapáry Gyula gr. pénzügyminiszter ellenzi a határozati javaslatot, mert annak elfogadása által nem segitenénk a bajon. Ha az állam azt kivánná, hogy a tisztviselők a nyugdijalaphoz hozzájáruljanak, fizetéseiket is ugyanolyan arányban emelni kellene. Kéri a házat ne fogadja el Haviár hat. javaslatát.

Hegedüs Sándor előadó kijelenti, hogy a Haviár által beadott módositások közül az elsőhöz hozzájárul.

Szapáry Gyula gr. pénzügyminiszter a módositványokat feleslegeseknek tartja, s azoknak mellőzését kéri.

Haviár Dániel félreértett szavainak megmagyarázása végett szólal fel.

A ház többsége elfogadja az 1. szakaszt és elveti a Haviár által beadott módositványokat valamint a határozati javaslatot.

Következik a 2. §.

Haviár Dániel a következő módositványt adja be: A második §. 3. pontjában ez foglaltatik: «A kincstárból vagy a kir. kormány kezelése alatt álló közalapokból fentartott tanintézeteknél» azt óhajtja, hogy e szövegből a következő szavak kitörültessenek: «vagy a kir. kormány kezelése alatt álló közalapokból.»

Szapáry Gyula gr. pénzügyminiszter kifejti, hogy az inditvány nem indokolt s kéri annak mellőzését.

Haviár Dániel a miniszter felvilágositó nyilatkozata után visszavonja módositványát.

Az elnök: Minthogy a ház határozatképessége iránt egy képviselő kételyt támasztott, megszámláltatja a jelenlevőket. (Ez megtörténik; az elnökön kivül 100-nál több képviselő van jelen.)

A ház elfogadja a 2—5. §§-okat.

Az elnök: Minthogy az 5-dik §-hoz többen vannak felirva, a tárgyalás folytatását holnapra halasztja.

Az ülés végződik d. u. 2 órakor.

A főrendiház hármas bizottsága ma délelőtt tiz órakor megtartott ülésében kezdte meg a főrendiház reformjáról szóló törvényjavaslat általános tárgyalását. A tárgyalás iránt mutatkozó érdeklődés általános volt, sokan számitottak arra, hogy a kormány és a főrangu

---

czia ablakai jazminnal és rózsabokrokkal fedett verandára nyiltak. Kellemes nyári tartózkodási hely volt ez, a padlót szőnyeg helyett indiai gyékény boritotta, a butorok mind könnyü nádból voltak készitve. A kandalló felett John atyjának arczképe függött, s azzal szemben az öreg ur kedvencz lovának képe, mely felett egy pár finoman csiszolt sarkantyu diszlett.

E szobában tartotta John ostorait, botjait, vivóeszközeit sarkantyuit, puskáit és pisztolyait, vadász és halász eszközeit és nem egy boldog reggelt töltött el ezek tisztogatása, javitgatása és rendezgetésével. Annyi vadászcsizmája és ostora volt, hogy az egész megyét elláthatta volna azokkal. E kincsek közt szokta John lovászainak és az idomitóknak rendeleteit kiadni.

Aurora szokásai közé tartozott minduntalan e szobába tekinteni, mi gyengéd férjének a legnagyobb gyönyörködtetésére szolgált, mert fekete szemü bálványa részt vett a diskussióban és hatalmas eszével őt gyakran kisegitette. John különben meg volt győződve, hogy felesége nem csak a legszebb és legbájosabb asszony a világon, hanem a legokosabb is.

Mr. és Mrs John Lucy lakadalma után azonnal visszatértek Yorkba. John nyugtalan volt istálói miatt, mert főidomitója beteg volt és Mr. Pastern még semmiféle tudósitást sem küldött azon fiatal ember felől, kiről a futtatás alkalmával beszélt.

— Megtartom a beteg Langleyt, mondá John Aurórának, a régi idomitóról beszélve, mert nagyon becsületes ember és az ő tanácsa mindig hasznomra válhatik. Ő és felesége lakhatnak az istálló feletti szobában és az uj traineur, bárki is legyen, lakhat a park északi részén lévő kapus házban. Azon a kapun soha senki sem jár ki és be, azért ott a kapus teljesen felesleges. A kis ház már évek óta lakatlan. Szeretném, ha Pastern már irna valamit.

— Én is mindazt kivánom, a mit te drága életem, mondá Aurora készségesen alázatos rabszolgájának.

A mióta John kikergette Hargraves Istvánt, azóta vajmi kevés hallatszott róla. Egyik lovász látta öt a közel faluban és Stive elbeszélte neki, hogy most mindenes a doktornál, a «bárgyu» keveset beszélt önmagáról, hanem sokat kérdezősködött Mrs Mellish után, tudakozódott, hová szokott menni az urnő, kit fogad, hogy él férjével, mig végre az egyszerü lovász is megsokalta a dolgot és megtagadott további feleletet.

Egy héttel Lucy menyegzője után, Aurora reggeli után az öreg lovászától kisérve, kilovagolt a közelfekvő falukba szokása szerint szegényei után nézni.

Vissza jövet, gyönyörü szép juniusi reggel lévén, leszállt a lováról egy gyalog-ut mellett, mely az erdőbe vezetett és megparancsolta lovászának, hogy vezesse haza az állatot.

— Kedvem van az erdőn keresztül gyalogolni József, mondá Aurora. Vigyázzon Mazeppára és ha meglátja Mrs Mellisht, mondja meg neki, hogy nem sokára otthon leszek.

Az ember köszönt, s odább lovagolt.

Mrs Mellish felszedte karjára a lovagló-ruhát és lassan ballagott az erdőbe. Az erdő egyik részében a talaj tetemesen emelkedik, ugy, hogy onnan tisztán vehető ki a kastély. Ez a domb a legkedvesebb hely az egész erdőben, s rajta kis pavillon állt. Pár lépéssel odább egy kis mocsár van, melynek felszinét vizi liliomok és kuszó növények boritják. Aurorát utja e mocsár mellett vezette el, a midőn megijedve hátra tántorgott, mert a viz szélén egy férfi alak feküdt alva. Aurora hamar összeszedte magát, mert megemlékezett, hogy John megengedte az idegeneknek is az ösvény használatát, de ujra meghökkent, midőn az ember felemelte fejét és abban a «bárgyu», sápadt arczát felismerte.

Stive lassan felkelt, látván Mrs Mellisht és odább sompolygott.

Aurora nem tudta egy nemét az iszonynak elnyomni és ugy érezte magát, mintha lába kigyóra lépett volna és azt leshelyéből kizavarta.

Jó kedve rögtön elhagyta, az a vidám mosoly, vidámabb a napsugarainál, eltünt és arcza természetellenes komoly lett.

Aurora lassan haza ment és a ház azon szárnyafelé tartott, melyben John szentélye volt. Könnyedén belépett a szobába és kezét John vállára tevé, ki irományokkal boritott asztala mellett ült.

John felpillantott a kedves kéz érintésére. Édes szivem, örülök, hogy végre megjöttél. Hol voltál oly soká?

— Hiszen csak félkettőre van, te csunya öreg Johnom, mondá Aurora. Mi késztett arra, hogy késedelemmel vádolsz?

— Mert valami közlendőm van veled. Jó hirt mondok.

— Micsoda hirt?

— A traineurről.

Aurora orrát fintorgatva és szép száját csucsba szedve mondá: És ez mind, a mi mondani valód van?

— Igen. Hát nem örülsz, hogy végre megkaptuk a kivánt embert? De hol is van Mr. Pastern levele?

John keresett a papirok közt, s azalatt Aurora az ablak párkányára támaszkodva keztyütlen kezével a feje felett nyiló rózsa után kapkodott és férjével csevegett.

— Maga kedves rendetlen ember, mondá nevetve, mernék fogadni, hogy nem találja meg azt a levelet.

— Hisz itt volt öt perczczel ezelőtt, mielőtt te bejöttél Aurora és most hire-hamva sincs. No itt van, mégis megtaláltam!

Mrs Mellish kinyitotta a levelet és maga elé az asztalra kiterjesztve, torkát reszelve, az olvasáshoz készült. Aurora még mindig az ablakra támaszkodott, félig bent, félig künt levén; egy nótát dudolt és egy akaratos rózsa-bimbó után kapkodott, mely egy kicsit távolabb esett keze ügyéből.

— Hallgatsz Aurora?

— Igen, kedves tubiczám.

— De kérlek jöjj be, hisz ugy nem hallasz semmit.

Aurora vállát vonta, mint olyan, a ki azt akarja mondani. Alávetem magam zsarnokom parancsainak, egy pár lépéssel beljebb ment az ablaktól, s egy ellentállhatatlan akaratos fejhajtással, kezeit a hátán összekulcsolva, mondá: «Tehát beszélj, jó leszek.»

Mr. Pastern levele bocsánatkéréssel kezdődött, hogy oly soká levelére váratott, de elveszitvén azon bizonyos személy czimét, várni kellett, mig az még egyszer irt.

— Azt hiszem, hogy az általam ajánlott egyéniség tetszeni fog, következett a levélben, mert nagyon érti mesterségét. Mint groom, jokey és traineur sok tapasztalatot szerzett. Csak harmincz éves, de szerencsétlenség folytán sánta. Egy gát-verseny alkalmával Poroszországban kevés hija, hogy életét nem veszté és egész esztendeig feküdt egy berlini kórházban. Neve James Conyers és bizonyitványa . . .

A levél kiesett John kezeiből, midőn feleségére nézett. Az nem volt sikitás, a mit ez hallatott, hanem lihegő nyöszörgés, borzasztóbb a legáthatóbb sikoltozásnál, mely valaha kijött nő torkán.

— Aurora! Aurora!

(Folytatása következik.)

ellenzék között félig-meddig létrejött kompromisszum következtében simán fog a törvényjavaslat elintézést nyerni a bizottságban. De e számitás nem vált be, mert az ellenzék egy része nem tartja befejezettnek a kompromisszumot, még több koncessziót vél a kormánytól kieszközölhetőnek. A mai ülésen nemcsak a bizottság tagjai jelentek meg nagy számban, hanem igen sokan voltak jelen a többi főrendek közül, ugy hogy a bizottsági ülés a teljes ülések számára szolgáló teremben volt megtartható. A bizottságnak alig néhány tagja hiányzott, megjelent a főrendiház elnöke báró *Sennyey* Pál is. — A kormány részéről Tisza Kálmán az ülés elejétől végéig jelen volt, ott voltak továbbá gróf Szapáry Gyula pénzügy, gróf Széchényi Pál földmivelés ipar és kereskedelemügyi miniszter, továbbá br. Orczy Béla ő felsége személye körüli miniszter. A bizottság ülésén, *Szlávy* József koronaőr elnökölt. Az ülés kezdetén szóba került annak jellege; bár nem foglaltatott határozatba, kimondatott, hogy annak jellege bizalmas, s annak lefolyásáról hivatalos értesités közzétéve nem lesz. Értesüléseink az ülés kiválóbb mozzanatairól a következők. Az ülésen br. *Vécsey* József, mint az első felszólalók egyike, kifogást emelt a javaslat azon intencziója ellen, hogy a főispánokat a felsőházból kihagyja. Utalt arra, hogy ez által mind a ház veszit, mind a főispáni állás méltósága szenved. *Tisza* Kálmán miniszterelnök röviden felelt ez ellenvetésre, utalván ama tekintetekre, melyek a főispánok kihagyását, azon nagy s általán elismert érdemek daczára, melyeket közéletünk e kiváló tényezői törvényhozói minőségükben is kivivtak, szükségessé teszik. — Báró *Prónay* Dezső hoszszabb beszédet tartott, melyben kifejtette kifogásait a törvényjavaslat ellen; főleg azt hangsulyozta, hogy nem eléggé felel az meg a történelmi fejlődés követelményeinek; fentartván magának, hogy esetleg általánosságban is a javaslat elvetésére szavazhasson, kijelenté, hogy a részletes tárgyalásba hajlandó belebocsátkozni. Szögyényi Marich László tárnokmester, a főrendiház volt elnöke, szintén hoszszabb s nagyérdekü beszédet tartott a javaslat mellett. Utalt mindama tekintetekre, melyek szükségessé teszik a ház reformját; reá mutatott arra, hogy a kormányjavaslat amaz irányban mozog, melyet e reform megoldása körül a magyar közélet irányadó tényezői mindig követendőnek tartottak, s mely irányban a reformra való hajlandóságát maga a ház is jelezte, s mindezek alapján ajánlotta elfogadásra a javaslatot. — Gróf *Andrássy* Gyula szintén hangoztatta a főrendiház reformjának szükségét; de egyuttal kifejezést adott némely aggodalmainak is a javaslat intézkedéseivel szemben. Helyeslőleg nyilatkozott a czenzusról, melyet elfogadhatónak vél mint alapgondolatot, elfogadólag nyilatkozott a javaslat egyéb elvi intézkedéseiről is, mint pl. a főispánok, a czimzetes püspökök kihagyása, a protestáns felekezetek egyházi és világi elöljáróinak bevétele; de helytelenitette az életfogytiglan kinevezendő tagok számának tulságos magasságát, s azt, hogy ama főrendi elemek, melyek joga a czenzus hiánya miatt egyelőre gyakorolható nem lesz, teljesen s a maguk egészében elesnek a felsőházban való résztvehetéstől. Kérdést intézett a kormányelnökhöz, vajjon ha a főrendiház — elfogadván a törvényjavaslatot — azon oly módositásokat eszközölne, mely szerint a kinevezett tagok száma 50-re leszállittatnék, ugy hogy azonnal 30, a többi 20 pedig négy év folyama alatt neveztetnék ki, s ha továbbá kimondatnék, hogy a felsőház, a főrendiház azon tagjaiból, kik a czenzus hiánya miatt tagsági jogosultságukat elvesztik, egyszersmindenkorra ötven tagot választ, kik jogaikat mint felsőházi tagok tovább is gyakorolhatják: kérdést intézett aziránt, vajjon hajlandó lenne-e a kormány e módositásokhoz hozzájárulni. — *Tisza* Kálmán miniszterelnök e felszólalásra válaszolva kijelenti, hogy a maga részéről oly fontosnak tartja e javaslat létrejöttét, hogy, ha a főrendiház az emlitett módositásokat a részleteknél magáévá tenné, a maga részéről pártolni fogná azokat s azon igyekeznék, hogy a javaslat ily módon emelkedjék törvényerőre. — Szólt ezután *Zichy* Nándor gróf is, szintén a javaslat általánosságban való elfogadása mellett, fentartván magának, hogy részletes módositásait megtehesse. — A vita mindvégig megtartá érdekét, felszólaltak annak további folyamán még gr. *Kálnoky* Dénes, gr. *Csáky* Albin, gr. *Desewffy* Aurél, br. *Vay* Miklós és még többen. Több oldalról hangoztatták a törvényhatósági képviselet szükségességét is ugy a Szilágyi Dezső, mint az Irányi Dániel által javasolt értelemben. A közelebbi ülés holnap d. e. 11 órakor kezdődik s bár általánosságban a javaslat elfogadtatott, azért holnap még lehet általános észrevételeket tenni.

A közjegyzői törvény módositásáról szóló törvényjavaslat tárgyalását, mint már röviden emlitettük, tegnap folytatta az igazságügyi bizottság. A bizottság tárgyalás alá vette a javaslat 2., 3., 4. és 5. §§-ait, a melyekre nézve mindenekelőtt elvi megállapodásra kellett jutni az iránt, hogy a közjegyzői jelölteknek és a segédeknek a hatásköre a miniszteri javaslat szerint állapittassék-e meg, vagy pedig kibővittessék-e az és mily irányban? Hosszas és beható vita után, a melyen az előadón kivül Horváth, Teleszky, Kőrössy, Haviár, Hodossy, Literáty és Unger vettek részt, — a bizottság abban állapodott meg, hogy eltérőleg a miniszteri javaslattól, a segédi minőséget elejti, és e helyett a jelölteknek két kathegóriáját állapitja meg, és pedig olyképen, hogy az egyik kathegoriába tartozó jelöltek a miniszteri javaslat 4. §-ában kontemplált hatáskörrel ruháztassanak fel; ellenben a másik vagyis fokozottabb minőséggel biró kathegoriába tartozó jelöltek a miniszteri javaslat 5. §-ában kijelölt teendőkkel lesznek megbizandók. Ez elvi megállapodás után fentartotta a bizottság a felvett §§-nak részletes tárgyalását, a melynél esetleg a második kathegoriába tartozó jelölteknek a miniszteri javaslat által kontempláltnál szélesebb hatáskörrel leendő felruházása fentartatott. E mellett kimondatott, hogy a második kathegoriába tartozó jelöltek hatáskörével, ellentétben a miniszteri javaslattal, felruházhatók azok, a kik a gyakorlati, ügyvédi vagy birói vizsgát sikerrel letették. A közjegyzői gyakorlat idejének meghatározása ez irányban függőben hagyatott. A történt megállapodás folytán szükségessé vált a közjegyzői helyettesek minősitésének külön meghatározása, mely a csütörtökön délután 5 órakor tartandó ülésre hagyatott fenn.

Az országgyülési szabadelvü párt ma délután 6 órakor *Vizsolyi* Gusztáv elnöklete alatt tartott értekezletén folytatta a *nyugdij törvényjavaslat* tárgyalását és abban a 26-ik §-ig haladt. A tárgyalásban részt vettek Hegedüs Sándor előadón és Tisza Kálmán miniszterelnökön kivül, kik többször felszólaltak: Bende Imre (utóbbi alkalommal a városi tisztviselők) ezuttal a távirászok érdekében, szóltak továbbá Láng Lajos, Kőrösy Sándor, Vámos Béla, Török Zoltán, Keglevich István gróf, Teleszky István, Rónay János, Szontágh Pál, Horváth Gyula, Csernátony Lajos, Darányi Ignácz, — nemkülönben Földváry Miklós a mérnökök, Hieronymi Károly szintén a mérnökök, különösen a folyammérnökök mellett, felszólalását. Tisza Lajos gr. melegen támogatta, Gáll József és Latkóczy Imre a birák érdekében emeltek szót. Az értekezlet 9 órakor ért véget. A tárgyalás folytatására a közelebbi értekezlet ideje a ház tárgyalásának előhaladása szerint fog kitüzetni. (O. E.)

VIDÉK.

Szeged, márcz. 11. (O. É.) A Kreminger Antal prépost elhalálozása folytán megüresedett belvárosi plébánosi állást Szeged város közönsége mint kegyur ma délután tartott közgyülésén töltötte be. Összesen három pályázó volt: Oltványi Pál pápai kamarás, Rózsa Ferencz, Rókus városrészi lelkész és Ivánkovics János hittanár. A választás rendkivüli érdeklődés mellett folyt le. Beadatott 243 szavazat, melyből Oltványi kapott 28-at, Ivánkovics 90-et és Rózsa 125-öt. E szerint a belvárosi lelkészi állásra abszolut többséggel *Rózsa Ferencz választatott meg.*

KÜLFÖLD.

— márczius 11.

Az *oroszok ujabb előnyomulása* nagy nyugtalanságot keltett Londonban. Az első hir vételére azonnal összeültek a miniszterek és hosszasan tanácskoztak. E tanácskozás eredménye azonban még ismeretlen. Mint a *Times* véli, *nem valószinütlen*, hogy az afgán határon *összeütközés* fog történni. Az afgánok egyébiránt Angolország képviselőinek tanácsa és igéretei által buzditva, el vannak készülve arra, hogy az oroszok hóditási szándékával szemben ellentállást fognak kifejteni. Sir *Lumsden* utasittatott, hogy az esetben, ha a körülmények megkövetelnék, szervezze az *Afganisztán megvédelmezését* czélzó müveleteket. Afganisztán emirje kérte, hogy támadás esetén Herat sánczainak megerősitésében segitségére legyenek neki az angolok.

Az *alsóház* tegnapi ülésén *Fitz-Maurice* Gorst kérdésére kijelenté, hogy Bismarck máj. 5-iki távirata Lord Granvillelal soha sem közöltetett, hanem a távirat egy részét, mintegy tiz napja, bizalmasan fölolvasták Granville előtt. Nem hiszi, hogy az állam bármely érdekének javára válhatnék, ha ez ügyben további lépések tételnének. Slagg kérdésére *Fitz-Maurice* azt válaszolta, hogy az angol kereskedelmi érdekek a *zanzibári* szultán birodalmán belül szerződés által vannak óva. A szultán birodalmán kivül az érdekek a szabad kereskedelemre vonatkozó határozatok alá esnek, melyek a legutóbb tartott berlini értekezleten állapittattak meg. — A *felsőházban* Lord *Granville* Salisbury kérdésére válaszolván, kijelenté, hogy sem az angol kormányhoz, sem a német nagykövetséghez nem érkezett megerősitése ama hirnek, hogy az angol lobogó *Viktóriában* állitólag meggyaláztatott. De bármint legyen is a dolog, ő Bismarck hg. nyilatkozata alapján, melyet önkényt tett akkor, midőn hire érkezett, hogy Szamoa fölött a védnökség kihirdettetett, valamint ama tény alapján, hogy *Angolország és Németország közt a gyarmati ügyekben jelenleg barátságosan folynak a tárgyalások*, meg van győződve, hogy ez eset nem fog kellemetlen bonyodalmakra vezetni, — *Gladstone* kormányelnök ugyanigy nyilatkozott az alsóházban általános, zajos tetszés közben.

A *Norddeutsche Allgemeine Ztg* a Pall Mall Gazette-tel szemben kijelenti, hogy alaptalan ez utóbbinak az a reménye, hogy a német és angol kabinetek közt további polémikus fejtegetések fognak folyni. Granville lord joggal mondta beszéde illető helyén, hogy 1883-ban Alexandria bombáztatása után Németországban azt remélték, hogy Angolország Egyiptomban nyert helyzetét arra fogja használni, hogy mint az európai érdekek negotiorum gestora, a rendet ott föntartsa és az egyiptomi pénzügyeket gazdálkodóan és igazságosan kezelje. — Ezen a nézetben voltak akkor valamennyi kabinet államférfiai. Németországban föltételezték, hogy Angolország negotiorum gestiója teljesitésénél azt a rendszert fogja követni, melyről Bismarck herczeg multkor azt mondta, hogy ő, ha angol miniszter lett volna, azt követelte volna, t. i. hogy Angolország Egyiptomban a szultán — mint szuverén — nevében és az ő autoritása alatt gyakorolja lefolyását. A német részről januárban tett nyilatkozat azokra az 1883-ban tett, nagyon bizalmas jellegü és barátságos nyilatkozatokra vonatkozott, melyeket a birodalmi kanczellár a birodalmi gyülésben közölt. Bismarck herczeg 1883-ban csak ily értelemben nyilatkozott Angolországgal szemben és a f. évi január hóban tett hivatalos közleményben akkori nyilatkozataira czélzott. Granville lord ama állitása, hogy ő későbbi, nem bizalmas jellegü nyilatkozat által lőn emlékeztetve arra, hogy Németország ezelőtt két évvel bizalomteljesen várta, hogy Angolország Egyiptomban az európai érdekeket képviselje, teljesen korrekt.

A *szudáni hadjáratra* vonatkozólag az *angol alsóház* tegnap elfogadta a hadügyminiszter javaslatát, hogy a hadsereg létszáma 3000 emberrel szaporittassék. *Hartington* kijelenté, hogy a kormány mindig tudatában volt annak, hogy a *Khártum ellen nyomulás és a máhdi hatalmának megtörése szükséges. Graham* hadteste 12,000 emberből fog állni s feladata leend, hogy szétverje az *Ozmán Digmához* csatlakozott törzseket, megnyissa az utat Berber felé és esetleg kooperáljon a Berber és Khártum ellen való nyomulásnál. A jövő évi hadi költségvetésben a *hadsereg létszámának 15,000 emberrel való szaporitása irányoztatik elő.* Ezután a ház 173 szavazattal 56 ellenében elfogadta a szudáni expedizió költségeire, a szuakim-berberi vasut épitésére szükségelt hitel beleszámitásával kért póthitelt, valamint 88 szavazattal 23 ellenében azt a javaslatot is, hogy *Indiából csapatok küldessenek Szudánba.*

Az esetleges *olasz-angol kooperáczióra* s illetőleg szövetségre vonatkozólag a két állam közt folyt eszmecseréről legujabban a következőt jelentik: Khártum eleste utan *Nigra* gróf, londoni olasz nagykövet, értesitette a brit kormányt, hogy az esetre, ha Olaszország támogatását óhajtaná igénybe venni, ez minden önös érdek nélkül nyujtaná azt. Az angol kormány erre azt felelte, hogy e pillanatban nincs abban a helyzetben, hogy ily kivánságot nyilvánitson. A tárgyalások azután rövid időre elejtettek, de legutóbb ismét folytatódtak. Hallomás szerint az olasz kormány, bár még mindig részt kiván venni Szudán paczifikálásában, most már nem hajlandó kötelezettségeket vállalni, ha azok *szerződésbe* nem foglaltatnak, mely szerződést a két állam törvényhozása helybenhagyjon.

New-Yorkból jelentette egy táviratunk, hogy *Barrios*, a guatemalai köztársaság elnöke, rendeletet bocsátott ki, mely szerint a *Közép-amerikai Egyesült-Államok* egy köztársaságnak nyilvánittatnak. E terv megvalósitása végett Barrios az összes csapatok fölött átvette a parancsnokságot. Egy ujabb távirat pedig azt jelenti, hogy Washingtonba érzkezett hirek szerint Barrios lépése következtében, *Guatemala* és *Nicaragua közt hadüzenet* történt. Barrios lépésének hir szerint az a czélja, hogy akadályokat görditsen a nicaraguai csatorna kiépitése elé.

UJDONSÁGOK.

— márcz. 11.

— *Személyi hirek.* D'Este Ferencz *Ferdinánd* főherczeg, ki Rottenstein gróf név alatt utazik, február 26-án Alexandriába érkezett. Innen Palesztinába fog utazni. — *Lajos Viktor* főherczeg tegnap Bécsből Münchenbe utazott. — *Napoleon Lajos* herczeg, Moncalieri gróf név alatt beutazta felső Egyiptomot egész Assuánig, azután Palesztinát; Jeruzsálembe e hó 4-én érkezett. Párisba ápril végén tér vissza Konstantinápolyon és Ausztria-Magyarországon keresztül. — *Vilowsky* lovagot, a belgrádi sajtóiroda főnökét kinevezték a szerb külügyminiszteriumhoz titkárnak. — *Khuen-Hédervárγ* gróf bán ma reggel Zágrábból Budapestre utazott. — *Károlyi Sándor* és *Apponyi Albert* grófok, a Sz. István társulat elnökei tegnap Esztergomban voltak, hogy a 19-én tartandó közgyülést illetőleg értekezzenek a herczegprimással. — *Angelo de Gubernatis* gróf ma este érkezett meg Kolozsvárra, hol a franczia klub estélyt rendez tiszteletére. — *Baráti Huszár Bélának* a király megengedte, hogy vámos-mikolai, ipolyszakállosi és perőcsényi birtokaiból első szülöttségi hitbizományt alapitson. — *Liszt Ferencz* már viszszaérkezett Esztergomból, hol két napig volt szivesen látott vendége a herczegprimásnak. — *Zichy Jenő* gróf és *Jankovich Aurél* főispán e hó 11-én Szabadkára utaznak, hogy résztvegyenek *Gubernatis* gróf fogadtatásában, melyre nagy előkészületek folynak. 11-én lesz diszebéd és a szinházban diszelőadás. — *Phipps Konstantin* budapesti angol főkonzul ma Bécsbe utazott. — *Michajlowna Katalin* orosz nagyherczegné Meránból Oroszországba, fia Sándor György meklenburg-strelitzi herczeg pedig Hohenlohe herczeg bibornokkal Rómába utazott.

— **A trónörököspár nászutja.** Belga lapokban olvassuk: A szülők tiltakozása daczára, melylyel az udvari etiquette törvényeire hivatkoztak, Stefánia herczegnő szinte képtelenségnek vélte a nászünnepet nászutazás nélkül. Az állás kötelességei még nem birtak elegendő sulylyal a fiatal menyasszony előtt és nem birt abba megnyugodni, hogy be kell érnie a laxemburgi rövid uttal. Rudolf trónörökösnek sikerült ezt a kérdést meglepő módon megoldani, fejedelmi szavát adva menyasszonyának, hogy az elmaradt utat házasságának első hat évében hatszorosan fogja pótolni. A mint látjuk, a trónörökös derekasan igyekszik adott szavát beváltani. A mostani utazásról azt sürgönyzik lapunknak, hogy a trónörököspárt e hó 20-ára várják Czetinyébe.

— **Márczius 15-ének megünneplése.** *Az országos függetlenségi és 48-as párt* márczius 15-én d. u. 2 órakor a Szikszay vendéglő egyik emeleti termében társas ebédet rendez, melyen csakis a párt tagjai vesznek részt. — Ujbányán nagy előkészületek folynak. Az ünnepély az ujbányai kath. sirkertben nyugvó Pusztelnik Frigyes honvédezredes s dandárparancsnok sirjánál fog folyni. A város lakossága oly lelkesedéssel áldoz fillereivel a szent czélnak, hogy alig néhány nap alatt mintegy 60 frtnyi pénzösszeg gyült egybe. *A nyiregyházi* polgárság régi szokásához hiven az idén is megünnepli márcz. 15-dikét. — — *A makói függetlenségi és 48-as párt* is fényes ünnepélylyel s társas vacsorával üli meg márczius 15-ikét. Ez alkalomra meg fog jelenni az ünnepélyen a városnak közszeretetben álló képviselője *Justh* Gyula is. — *Kolozsvárott* a márczius 15-diki állandó bizottság megállapitotta már az idei ünnep programmját. Az ünnepély a redouteban lesz, hol az indulókat Salamon János zenekara fogja játszani. Felolvas Bartha Miklós; magánénekeket dalol Balázsné-Bognár Vilma a., mire E. Kovács Gyula szaval. A kolozsvári dalkör szereplése után következik Nagy Ibolyka k. a. szavalata, továbbá Farkas János és fia hegedüs kettőse s végül a kereskedő ifjak dalegyletének éneke. A bevétel háromnegyed része az erdélyrészi közmüvelődési egyesület javára fordittatik. — A márczius 15-ének megünneplésére fővárosi iparosokból és iparos segédekből alakult bizottság az ünnepen való részvétel tárgyában felhivást intéz a fővárosi összes iparosokhoz, melynek végsorai a következők: «1848. márcz. 15-ike a szabadság szent napja, e napon szólalt meg rémségesen a nép szava. Ezt a napot aranybetükkel jegyzi fel a történelem. Ez a nap az, melyet mig magyar lesz e földön, felejteni nem fog soha. Emlékezzünk és ünnepeljük meg a nemzet e nagy napját. Tekintsük azt nemzeti ünnepnek: Mutassátok meg megjelenéstek által, hogy méltók vagytok elődeitekre. Jelenjetek meg márczius 15-dikén vasárnap este 6 órakor a VIII. ker. józsefkörúti Osinger-féle helyiségben. A bizottság nevében Imre Ferencz elnök, Dévay Harsics József jeg. zö.» — *A brassói iparos ifjak* egyesülete szerény házi ünnepet rendez márczius 15-dikén. — *Nagyváradon* tegnap este állapitotta meg a márczius 15-diki ünnep programmját a kiküldött végrehajtó-bizottság. A Rulikovszky-sirnál Egli Mihály joghallgató tart hazafias emlékbeszédet. A Nagy Sándor emléktáblánál Papp László joghallgató szónokol. A meneteket Hamza Miska zenekara fogja kisérni. A «Sas» szállodában tartandó esti emlékünnepélyen ugyancsak Egli Mihály fogja elszavalni saját költeményét. A kereskedők dalköre a Szózatot és a Hymnuszt adja elő. — Az *1848—49-es aradi honvédegylet* barátságos szinezetü estélyt rendez márczius 15-dikén.

— *A német czégtáblák ellen* Gerlóczy Károly alpolgármester, mint a m. iskolaegyesület elnöke ama budapesti iparosok és kereskedőkhöz, a kiknek czégtábláján magyar fölirat nincs, a következő levelet intézte:

Magyarország története bizonyitja, hogy a honfoglalástól kezdve e hazában mindenki saját nyelvét szabadon használhatta és használhatja. A magyar nemzet soha sem erőszakolta reá nyelvét a más ajku honpolgárokra és e tekintetben nincs Európában ország, hol a türelmességnek és a szabadelvüségnek oly nagy mérvével találkoznánk, mint a mindig lovagiasnak ismert magyar nemzetnél. Es mindennek daczára, szive legbensőbb örömeivel, hazafias önérzettel tapasztalhatja az ország minden, a magyar nemzetiség erősbödésén lelkesülő honpolgára, hogy Budapest, országunk fővárosa, szive, — a magyar nemzet büszkesége, nemcsak bensőleg, — szivben s lélekben magyar, hanem *külsőleg* is minden irányban s mozzanatban a magyar jelleget *lehetőleg* kifejezni törekszik. Különösen örvendetes az a körülmény, hogy a főváros polgárainak hazafias érzülete önkényt felismeré, miszerint az önálló Magyarország egyik létföltételét, legfontosabb tényezőjét a magyar nyelvet érteni, ápolni, terjeszteni s megerősiteni minden téren, minden igaz, jó hazafinak elengedhetlen kötelessége. Budapest főváros polgárságának egy része, a kereskedői s az iparos osztály, e hazafias érzületnek az által is kifejezést adott, hogy *czégtábláikat* vagy kizárólag magyar felirattal látták el, vagy ha más nyelvet is alkalmaztak, e mellett a *magyarról sem feledkeztek meg.* Ma már — hála a fővárosi polgárok honfiui érzületének! — igen csekély számban találunk oly czégtáblákat, melyek a magyar föliratot nélkülöznék! Ezek között, t. cz. uraságod czégtáblájára is figyelmesekké lettünk téve, mint olyanra, mely a magyar föliratot nélkülözi. Nem kételkedünk, hogy t. cz. uraságod maga is át van hatva ama meggyőződéstől, hogy fővárosunkat látogató idegenek előtt feltünő lehet az, miszerint *Magyarország fővárosában oly czégtáblákat talál, melyek minden, mással el vannak látva, csak magyarral nem;* — meg vagyunk győződve, ismerve t. cz. uraságod hazafias érzületét, — hogy uraságod is természetesnek fogja találni ama törekvést, miszerint a magyar főváros külsőleg is magán viselje a magyar jelleget. Az üzlet ügyeibe elmerült egyén előtt, jelentéktelen dolognak tünik föl igen gyakran a czégfelirat s igen sokszor éppen ez oknál fogva a czimfestő s a czégirat készitő tetszésére bizatik, vajjon milyen nyelven szerkeszsze a táblafeliratot, lehet hogy igen tisztelt uraságod is ez átiratunk alapján lesz figyelmessé téve arra, hogy czégfelirata csakugyan nélkülözi a magyart, de nekünk, kik minden, még a legparányibb jelentőségü dolgot is fontosnak tartjuk nemzetiségünk megerősitése szempontjából, nekünk kötelességünk arra kérni t. cz. uraságodat, hogy inkább elnézésből, figyelemre nem méltatásból, mint szántszándékosan létrejött tényt, hazafias buzgalmával kijavitni méltóztassék. Megvagyunk győződve, hogy t. cz. uraságod hazafias ügybuzgalma csakhamar alkalmat talál arra, hogy a magyar feliratot is használni fogja. Hadd tudja meg az országos kiállitást látogatói idegen mar abból is, ha egy pillantást vet a czégtáblákra, hogy Budapesten, már az önálló Magyarország területén van. Abban a kedves reményben, hogy t. cz. uraságodnak senki által kétségbe nem vont hazaszeretete csakhamar eleget tesz szép honunk iránt való kötelességünknek, a felzett csekélynek látszó dologban is ajánljuk egyesületünk eszméit s tiszteletteljes kérelmünket szives figyelmébe. Honfiui üdvözlettel! Budapesten, 1885. évi márczius hó 8-án. *Gerlóczy Károly* a «Magyar Iskola egyesület» elnöke.

— **Rainer főherczeg papyrusai.** Kétezer kötetes könyvtár már önmagában eleg érdekes látványt nyujt; de mennyivel szebb, mennyivel érdekesebb ez a látvány, ha ez a kétezer kötet csupa egyiptomi papyrusból áll, melyek mindegyike egy-egy ujabb adalékot nyujt az ókor történetéhez. Ilyen papyrus-könyvtárt vásárolt meg nemrég Rainer főherczeg drága pénzen és bő alkalmat nyujt az egyiptológusok tudományszomjának csillapitására. A papyrusokat mintegy hat év előtt egyiptusi fellahk fedezték fel Arsinoë ókori város romjai között. Mint már keleten szokás, eltitkolták a leletet és csak részletenkint bocsátották áruba. Igy került lassankint 2000 egész és töredékes papyrus-okmány Európába, hol a londoni, párisi és berlini egyiptológiai gyüjtemények számára vásárolták meg. Rainer főherczeg, felfogva ezeknek az ókori okiratoknak a fontosságát, egy megbizottjával beutaztatta az európai fővárosokat és hallatlan magas áron megvette mind a kétezer darab papyrust. Az okmányok tizenegy különböző nyelven vannak fogalmazva és körülbelül kétezer évre terjednek ki. Számuk mintegy huszezerre tehető. Nyelvcsoportok szerint hieratikai, demotikai, meroito-ethiópiai, kopti, héber, sziriai, perzsa, latin, görög és arabs csoportokra oszlanak. Az első három csoport (összesen 26 darab) az ó-egyiptomi nyelvekhez tartozik és a Krisztus előtti időből való; hármat közülök jóval ezer évvel Krisztus előtt irtak. A negyedik csoport, a meroito-ethiópiai 200 darabból áll, szintén a Krisztus előtti korszakból való és oly néptől ered, mely Felső-Egyiptomban templomemlékeket hagyott hátra ugyanabban az irásban. Ezekhez a sajátszerü okmányokhoz még nem találták meg a kulcsot. A többi hét nyelvcsoport a Krisztus utáni korszakból való és felvilágositást ad Egyiptom történetéről majdnem egy évezreden át. Érdekesnek tartjuk e helyütt egy arabs hivatalos okmánynak közlését, mely a nyolczadik századból való, és melylyel el-Muntazir trónörökös az alexandriai postamestert, ki egyuttal a titkos rendőrség feje is volt, hivatalába szólitja. Az okirat igy szól: «A kegyelmes isten nevében! Muhammad el-Muntazir-Billâh trónörököstől, az igazhivők fejedelmének, el-Abbasznak fiától, el-Validnak unokájától: Kezeld a postát Alexandriában!»

— **A «Paprika»-csillag.** A Jupiter, Saturnus, Neptun meg a többi ó-klasszikus istenek és istennők nevére keresztelt nagy és apró bolygók nem kevéssé fognak csudálkozni, ha megtudják, hogy legujabban felfedezett társukat a legmagyarabb füszer, a paprika után keresztelték el, és kérdés, valjon az a nagyuri és hangzatos nevekkel rendelkező társaság, mely az óriási világürt betölti, megtüri-e a profán ficzkót, mely a «Paprika» névre hallgat és nem küld-e a nyakára valamely hosszufarku üstököst, hogy pusztitsa ki abból a csillagvilágból, mely a régi klasszikus kornak egyetlen öre és leghivebb kifejezője. A minap megirtuk, hogy a hires bolygófelfedező, Palisa, keresztapát keres egy általa felfedezett uj, de névtelen bolygó számára és hogy kész 1250 frankért a csillag elkeresztelési jogát eladni. A keresztapa már megvan; az illető ajánlkozó, ki nem kedvesének akarja a névtelen csillagot lábaihoz rakni, hanem ki akarja aknázni az égi testet mint valami hirlapi reklámot, a következő levelet intézte egy bécsi lap szerkesztőjéhez: «Schlesinger Robert első magyar paprikaraktára. Tisztelt szerkesztőség! Hivatkozva becses lapjának «Egy csillag számára keresztapa kerestetik» czimü közleményére, az az eredeti ötlet támadt bennem, valjon kedvezőn fogadnák-e nem csak a tudósok és csillagvizsgálók, hanem az egész közönség is, ha én bocsátanék Palisa urnak tudományos utjára 1250 frankot rendelkezésére és ha a 244. számu uj bolygót az én üzletczikkem: «Schlesinger-Paprika»-ra keresztelnék el. Habár talán nem származom egyenesen Görögországból, mégis azt vélem, hogy a czélnak eleget tettem és hogy a 244. számu bolygó fennállana továbbra is annak daczára, hogy «Schlesinger-Paprikának» keresztelték el. Remélni bátorkodom, hogy az ön becses közbenjárásával sikerül czélt érnem. Maradtam kiváló nagyrabecsülésem nyilvánitása mellett: Schlesinger Robert, máskülönben «Paprika-Schlesinger.» — A dolognak az a veleje, hogy «Paprika»-Schlesinger ur hirdetését az égboltozatra akarja iktatni örök időkre és 1250 frank meglehetős jutányos áron, a nélkül, hogy a csillag minden izben való megjelenéseért az államkincstárnak 30 kr. hirdetési bélyegilletéket legyen kénytelen fizetni. Palisának akadt tehát csillaga számára keresztapa s ha elfogadja az ajánlatot — a mihez különben kétség sem fér — ugy a jövö asztronómiai évkönyvekben ezt olvassuk majd: »236. bolygó: Honoria; 237: Coelestina; 239: Adrastea; 242: Krimhild; 243: Joa; 244; «Schlesinger-Paprika.»

— **Czimadományozás.** Kühnel Irma és Valeria váczi-utcza 28. sz. a. élő virág-kereskedésének tulajdonosnői Koburg Lujza herczegnő ő kir. fenségének udvari szállitói czimet nyerték.

— **Nagy vizáradás Erdélyben.** Az utóbbi napok enyhe időjárása következtében a hó és a jég a csiki havasokon felolvadt s a felszaporodott viz romboló erővel boritotta el a szép Olt völgyet. A meddig a szem ellát, le és fel csupa viz minden. Öreg emberek sem emlékeznek, hogy valaha az Olt ennyire kiáradott volna. *Szepsi-Szent-Györgyön* a vágóhid körül lakók kiköltöztek házaikból a berohanó ár elől. *Kilyén* község alsó része vizben uszik. Rétek, szántóföldek viz alatt állanak. Szóval az Olt egész völgye tengerhez hasonlit. A szegény lakosok kiáltoznának segélyért, de nincs hova. A székely ember az árvizveszély nagyságát csak akkor fogja fel, irja a Sz. N., ha a Körös, Temes, Tisza stb. kiáradásairól olvassa a rémhireket. A vizáradás itt is, ott is vizáradás, csak a türelem nagyobb nálunk, mint amott.

— **Hordozható hidak.** Ezelőtt mintegy három hónappal Budapesten járt Eiffel hirneves franczia hidszerkesztő abból a czélból, hogy uj találmányát, a hordozható hidakat Magyarországon is meghonositsa; e végből összeköttetésbe tette magát a Schlick-féle vasöntő részvény-társasággal a képviselet átvétele és az egyes hidrészeknek Budapesten való gyártása végett. Az érdekes találmánynyal a napokban tettek Páris környékén kisérletet Levallois-Perret mellett, Lewal franczia hadügyminiszter és több müszaki tábornok jelenlétében. Ezekkel az uj szerkezetü hidakkal 6—24 méter szélességü folyók áthidalhatók; a hid alkatrészei mindig ugyanazok és csekélyszámu, egymáshoz hasonló darabokból állanak; a legnehezebb alkatrész is csak 145 kilogrammot nyom; az egyes részek összefüggesztését néhány ékkel eszközlik, rendkivül kevés időt és csak 3—4 embert vesz igénybe. Levallois-Perret mellett 21 méter hosszu hiddal tettek kisérletet, melyet 18 percz alatt épitettek fel és a következő perczben egy sulyosan megterhelt kocsi robogott rajta végig a folyó másik partjára, miközben a hid hajlása csak tizenegy millimétert tett ki. A franczia hadügyminiszternek annyira megtetszettek ezek a hidszerkezetek, hogy több megrendelést tett az utász-csapatok számára. Azonban ezek a hidak nemcsak katonai czélokra jók, hanem a mezőgazdaság és az általános forgalom érdekeinek is nagy szolgálatokat tehetnek.

— **Jezsuita telepités.** Görzből e hó 8-áról irják: Franczia jezsuiták, kiktől Olaszországban megtagadták a letelepedést, Görznek délnyugoti elővárosában, Acquedettoban terjedelmes földbirtokot vásároltak, hogy ott jezsuita nevelő-intézetet alapitsanak. Az intézetnek épitési költségei 100,000 frtra vannak előirányozva. Egy olasz főpap egy millió lirát ajándékozott a jezsuitáknak erre a czélra.

— **Gőz-massage.** A massage nem uj találmány, bár csak ujabban karolták fel; különösen a mióta Erzsébet királyné használja ezt a gyógymódot, ujságczikkekben és önálló könyvekben ismertetik. A divatos gyógymód egyébiránt nem uj; az északi népek már évszázadok előtt használták; igy Szent András szláv apostol a szlávok között tett utazásairól irt könyvében többek között ezeket irja: «És én a Dnieperen felfelé a szlovénekhez jutottam és megtekintettem az ott lakó embereket, szokásaikat, miként mosakodnak, miként ostorozzák magukat, és bámultam őket. Láttam fából épült fürdőházakat, melyeket rendkivül erősen fütöttek; ezekben gyülnek össze az emberek, pőrére vetkőznek, mosakodnak, aztán favesszőkkel vesszőzik magukat addig, mig a lélek majdnem kiszáll belőlük, aztán megint hideg vizzel mosakodnak és igy járnak el a mai napig, a nélkül, hogy valaki ösztönözné őket, hanem ők maguk sanyargatják a testüket és nem annyira mosakodásnak, mint inkább kinzásnak teszik ki magukat». — Eddig azt hitték, hogy a massage csak általában növeli az életmüködést, hogy a test gyurásával mintegy lökést adnak a tunya természetnek; de a tudomány kideritette, hogy a massage kiváló fontossággal bir a sebészetre és az idegbetegségekre nézve. A massage alkalmazása folytán lényegesen gyarapodik az izomerő, jól táplált egyéneknél megfogynak a zsirlerakodások, az étvágy növekszik és az álom enyhe és mély lesz; a bőr puhábbá és simábbá, a kedélyhangulat jobbá és a test mozgékonyabbá és frissebbé válik. A massage mindeneseire előnyösebb a testre nézve a gyógyfürdőknél, mert egyetlen massage-üléssel inkább érünk czélt, mint egy tuczat fürdővel. Néhány év óta fejleszteni akarják a massage-gyógymódot. Igy Zander stockholmi massageurnek az az ötlete támadt, hogy a massaget gyárszerüen, gőzgépekkel üzi; eszméje csakhamar követőkre talált Szent-Pétervárott, Londonban és Baden-Badenben. A müvésziesen szerkesztett gépeket hat lóerejü gőzmozgony hajtja és ezek végezik a massaget; nyomnak, gyurnak, hengeritenek stb. A gőzgépre berendezett massage-intézet 100.000 frtba került, de viszont kevesebb segéd-személyzetre van szüksége. A gépek két osztályba sorakoznak a mozdulatokhoz képest, melyeket a betegre való tekintettel végezniök kell és pedig a szerint a mint a beteg tétlenül türi a gépek müködését vagy pedig ellenállást fejt ki ellenükben; amazokat gőzerő, ezeket sulyok hozzák müködésbe. Mind a kettőnek müködési elmélete az emeltyü törvényein alapszik.

— **A karwini bányaszerencsétlenség.** Tegnap volt az aknának bányarendőrségi megvizsgálása, melyben Jicinsky bányatanácsos és Spoth főmérnök mint szakértők vettek részt. Az a feltevés, hogy a robbanásnál szénpor is közremüködött, alaptalannak bizonyult, mert a János-akna széntörései nem portartalmasak és az önmagától való meggyuladás ki van zárva. A légsulymérői megfigyeléseket a János-aknában már évek óta gondosan folytatják és külön könyveket vezetnek róluk. A légsulymérő e hó 3-tól 6-ig 744 mm.-ről 728 mm.-re esett; 7-ike óta ismét emelkedőben van. A hátramaradottak semmiképen sem szükölködnek; lakásaikat is megtarthatják a telepépületekben. Nemcsak az özvegyeket és árvákat segélyezik, hanem azok az anyákat is, kik fiukat vesztették el.

— **Az országos honvédegyesület** ama tagjai, kik e hó 11-én a Pannonia szállóban értekezletet tartottak, Kossuth Lajoshoz a következő sürgönyt menesztették: «Kossuth Lajos kormányzónak Turin. Az országos honvédegyleti közgyülés képviseletének a honárulás kérdésében fényes diadalt aratott nagy többsége — édesatyjának, Kossuth Lajosnak, a névtelen félistenek hőse teremtőjének történelmi győzelme emlékeül, mai napon fiui rendithetlen ragaszkodását, határtalan szeretetét és eszméit véggyőzelmének reményét és legforróbb óhajtását küldi. Országos honvédegyleti korelnök *Csiky* Sándor, korjegyző *Jankay* József.» — Ugyanez alkalommal *Farkas* Mariska kisasszonynak is, a ki tudvalevőleg 674 frtot gyüjtött a budai honvéd siremlékre, küldtek üdvözlő táviratot közelebb tartandó menyegzőjére. — Megemlitjük, hogy a honvéd közgyülésről tegnapelőtt hozott tudósitásunkban a jelenvoltak névsorából néhányan kimaradtak, minthogy a hivatalos névjegyzéket az elnökség nem bocsátotta a tudósitók rendelkezésére. Kimaradtak a következők, a Kunságból: Illésy Sándor, Szalay János, Rimaszombati József és Kis Miklós; Fejérmegyéből: Horváth Gábor és Kertész László; Hajdukerületből: Csika Gábor; a nyitrai egyletből: Biróczi Flóris; Vasmegyéből: Gyöngyösi Vilmos, Farkas István, dr. Csatári Grosz Lajos és Pillich Ferencz, a zentai egyletből: Majoros István. Ezek valamennyien jelen voltak a közgyülésen és szavaztak a felmerült kérdésekben.

— *A nagykátai véres jegyzőválasztás* ügyében Földváry Mihály pestmegyei alispán, mint már emlitettük, tegnap délben elutazott Nagy-Kátára. Ugyanazzal a vonattal mentek *Havas* Imre, a pestmegyei törvényszék ügyésze és *Verebélyi* Ignácz vizsgálóbiró. Földváry alispán azonnal jelentést tétetett magának a történtekről a községi elöljáróság és a szolgabiró által. Konstatálta, hogy szó sem lehet tulbuzgóságról, vagy hatalommal való visszaélésről, mert a csendőrség csak akkor használta fegyverét, midőn a lázongó parasztok a szuronyokat le akarták azokról csavarni. A lövésekre négyen estek el. Kettő rögtön meghalt, kettő pedig még a halállal vivódik most is. A sebesültekről biztos adat nincs, mert elmenekültek és önként jelentkezni nem akarnak. Vizsgálatot, illetőleg nyomozást kell ellenök folytatni, hogy konstatálhatni lehessen, hányan sebesültek meg. Varga János nyáregyházi körjegyző, a zavargás tulajdonképeni okozója, megugrott s eddig kézrekeriteni nem tudták. A Jászberényből jött katonaság megszállva tartja a községet, hol a törvényszék küldöttei a legerélyesebben folytatják a vizsgálatot, mely több napot fog igénybe venni. Földváry alispán ma délelőtt visszatért a fővárosba és részletes irásbeli jelentést tett a belügyminiszternek.

— **Grant tábornok.** Washingtonból távirják e hó 8-áról: Cleveland tegnap elrendelte Grant tábornoknak nyugdijazását; 15,000 dollárra rugó nyugdiját tegnaptól fogva huzza. Grant állapota nem javult és attól tartanak, hogy a halál egy hónap alatt kiragadja az élők sorából. Remélte, hogy addig fog élni, a mig hadjáratainak emlékiratait megirja. Betegségének legaggasztóbb jelensége az, hogy képtelen a táplálékot gyomrában megtartani. A teste összeaszik és már majdnem minden foga kihullott. Csak hig eledelekkel táplálkozhatik és mindig étvágytalanságban szenved. Utolsó időben rohamosan haladt a betegsége; a rák által megtámadt testrészeket nem lehet kivágni és az életereje napról napra hanyatlik.

— **Minisztertanács egy halálra itélt miatt.** Costanzo olasz közkatonának ügye, ki három társát agyonlötte és kit a hadbiróság e miatt halálra itélt, heves vitára adott okot az e hó 7-iki minisztertanácsban. Ricotti hadügyminiszter ugyanis a hadsereg érdekében azt kivánta, hogy a miniszterek a halálitélet végrehajtását ajánlják a királynak. Mancini ezt ellenezte és arra hivatkozott, hogy Misdeát, Marinot és Scaranarit is agyonlötték és mit sem használt. Ricotti megmaradt inditványa mellett és azt felelte, hogy ha amazok kivégeztetése nem használt, ugy ennek az az oka, hogy már elszoktak a halálitéletek végrehajtásától; valamennyi halálitéletet végre kell hajtani; a kegyelem ne legyen szabály, hanem kivétel. Brin, Coppino és Depretis miniszterek Ricotti mellett szavaztak, Genala és Magliani tartózkodtak a szavazástól és igy hat szóval egy ellenében elhatározták, hogy a királynak ajánlani fogják Costanzo kivégeztetését. A halálra itéltnek kegyelmi kérvényét szombaton tárgyalja a legfőbb hadi törvényszék. Elvetése esetében Costanzot e hó 20-án végzik ki.

— **A mirigypestis Ázsiában.** A konstantinápolyi egészségügyi tanácsot arról értesitették, hogy Perzsiában, Hamadan környékén a mirigypestis ujra feltünt. Az egészségügyi tanács azonnal táviratilag felszólitotta a bagdadi egészségügyi hatóságot, hogy konstatálja a betegségnek valódi természetét és hogy arra az esetre, ha szükségesnek mutatkoznék, tegye meg a vesztegzári és egyéb egészségügyi intézkedéseket. Ugyanily felszólitásokat intézett a bagdadi polgári és katonai hatóságokhoz is.

— **Lőporgyár felrobbanása.** A granadai lőporgyár e hó 2-án felrobbant, minekfolytán két munkás életét vesztette, tizennégy pedig veszélyesen megsérült. A robbanás folytán tüz is támadt, mely a lőporraktár fedelére is elharapózott, hol több ezer font lőpor volt elhelyezve. Az egyik munkás, bár a robbanás folytán veszélyesen megsérült, életének veszélyeztetésével felment a háztetőre és sikerült neki a tüzet oltani. Belátatlan szerencsétlenségnek vette ez által elejét. A robbanás oly erős volt, hogy a gyár valamennyi ablaka eltört és a három mértföldnyi távolságban fekvő Granadában is hallották.

— **Száz napig a sivatagban.** Mint Kairóból irják, dr. Schweinfurth hirneves utazó legutóbbi utjáról az egyiptomi fővárosba érkezett. Kirándulása épen száz napot vett igénybe. A sivatag keleti részét kutatta át a Nilus és a Vörös tenger között. Utjának az volt a czélja, hogy ennek az 1500 km. nagyságu területnek földtani formáczióját kutassa és róla térképet készitsen. Többi közt a Klaudián-hegyet (Dzsebel Fateré) is megvizsgálta, hol a Traján és Hadrián császárok korából való gránitbányák még ma is fennállanak; erről a vidékről is készitett térképet, mely uj világot vet arra, hogy mily módon épitették fel a faraók a sivatag közepette nagy fegyházaikat. Az egyiptomi kormány szives készséggel támogatta az utazót buvárlataiban. Nubar pasa miniszterelnök ajánló leveleket adott neki valamennyi helyi hatósághoz.

— **Elrabolt és megtalált gyermek.** Mint minden franczia családnál szokás, a Boulevard Haussmann egyik legfényesebb palotájában is megünnepelték a vizkereszt napját. A termek fényesen ki voltak világitva, a kandallóban vidáman lobogott a tüz és valamennyien jókedvüek voltak, mert nagy társaság volt együtt, hogy elfogyaszsza a hagyományos vizkeresztnapi kalácsot és hogy a beléje sütött babszemmel döntsék el, hogy ki legyen az est királya vagy királynője. Egyik élcz és tréfás szó érte a másikát, csupán egy hölgy, ki szikrázó szellemével máskor disze szokott lenni a főrangu szalonoknak, küzdött ma komor hangulatával. Mikor elérkezett a pillanat, melyben a kalácsot elosztották, általános csend állott be és R.-né felhasználta ezt a pillanatot és azt a kivánságot fejezte ki, hogy a kalácsból reá jutó részt adnák a legelső koldusnak, kit a véletlen a ház kapujához hoz. A vendégek bele egyeztek és nem sokára rá a szolga egy gyenge, sápadt, a hidegtől didergő fiut hozott a terembe. Azok közül az olasz pifferárok közül való volt, kik a házak előtt és az udvarokban zenélni szoktak. A társaság barátságosan fogadta a szegény fiut, ki félénken vett egy darab kalácsot az ezüsttálról. Miután megették a kalácsot, valamennyien kutatták, hogy kinek jutott a babszem és lám — a fiu kalácsában került meg. — «Éljen a király;» kiáltották a vendégek. «Ugy látszik, szerencse fia vagy», szólt az egyik, «már most válaszsz magadnak királynét, elöre!» A kis pifferaro zavartan járt a teremben körül és sorban nézte a jelenlevő hölgyeket; egyszerre megállt R.-né előtt és könyező szemekkel mondá: «O nagyságos asszony, ön annyira hasonlit az anyámhoz, legyen ön a királyné!» — R.-né elsápadt, rászögezte a szemeit a fiura és minden izében reszketni kezdett. Ezt valamennyien természetesnek találták, mert tudták, hogy néhány év előtt Olaszországban elvesztette gyermeket. Utközben rablók támadtak meg és a mig ezek a kocsiban fosztogattak, az alatt egy asszony, ki a bandához tartozott, megragadta az utazó nő kis fiát és kiabálása és az anya könyörgése daczára magával vitte. A későbbi kutatások eredménytelenek maradtak. — «Anyádra hasonlitok?» kérdi R.-né, «hát hol van az anyád?» — «Itt van», szólt a kis pifferaro és rongyos kabátjából kivett egy foszladozó képet mely női fejet ábrázolt. Alig pillantotta meg R.-né a'

arczképet, felsikitott örömében, a gyermeket karjai közé zárta és elhalmozta csókjaival. A kép az övé volt, a kis pifferaróban pedig a fiár ismert.

— **Victor Hugo mint díszletfestő.** Először adták elő Borgia Lucreziát a Comédie Française-ben. Victor Hugo, ki eddig nem igen figyelt a kiállitásra, abban a pillanatban, mikor a második felvonásra fel akarták huzni a függönyt, észrevette, hogy a titkos ajtó, melyen át Gennaro megszökik, nem igen titokzatos volt. Sőt ellenkezőleg, a festő azt a badarságot követte el, hogy gazdag díszitésekkel vette körül. Hugo magán kivül volt. «Szép titok», szólt felháborodva, «ne huzzátok fel a függönyt, mert ez nevetséges! Szólitsátok elő a festőt!» Szólitották, keresték, de sehol sem találták. A közönség azalatt nyugtalankodott, zajongott. «Teremtsetek hamar ecsetet meg szürke festéket!» rivallt Hugo a közelállókra. Azt a perczet, amelybe az ecset és a festék előteremtése telt, arra használta fel, hogy levetette bársonykabátját és felgyürte ingujjait. Aztán ugyanaz a kéz, a mely a kitünő drámát megirta, át is festette az ajtót és minden kitünően ment. Mindenki ismeri a darab nagyszerü sikerét. Az előadás vége után a Lucrezia személyesitőnője, Gennaróját Hugóhoz vezetve, mosolygva mondá: «Látja, kedves barátom, hogy a müvészetével mit müvelt, Gennaro és én derekasan bepiszkoltuk a kezünket az ön festésén.» — «De az én müvészi lelkiismeretem tiszta maradt, mes enfants», viszonzá a költő.

— **Egy hős halála.** A «Daily Telegraph» külön tudósitója, Burleigh, Burnaby ezredesnek Abuklea mellett bekövetkezett halálát következőképen irja le: Burnaby, kinek minden mozdulatát 30 yard távolságból figyelemmel kisértem, két-három tirailleur segitségére sietett, kik az ellen égtől üldöztetve, a négyszög felé szaladtak. Azt hiszem, valamennyioknek, egy kivételével, sikerült a négyszögöt elérni. Burnaby kivont karddal a kezében e felé az egy felé tartott. Azt mondta nekem, hogy kétcsövü puskáját, melyet El-Tebnél a hadendovák ellen használt, szolgájának adta, hogy hozza utána. Midőn a bátor ezredes egy kölcsön vett lovon — mert az övét az nap reggel agyonlőtték — előre vágtatott, egyszerre egy sejk termett előtte, ki őt megtámadni készült. De mielőtt még az arabs hozzáért, egy golyó a mieink sorából leterítette. A lándzsás ellenség nyomon követte és egyikük Burnabyra rontott, hosszu lándzsája hegyét nyakára irányitva. Lassan visszavonulva Burnaby nyergében előrehajolt és ügyesen kerülte ki a mozlimok támadásait, de az ellenséges dárdák hossza — 8 láb — lehetetlenné tette, hogy az arabs szándékát hasonlóval viszonozza. Egyszer-kétszer sikerült ugyan neki ellenfelét érintenie, de azzal csak fokozta dühét. Burnaby derekasan küzdött és mosoly lebegett ajkain, midőn az ellenfél vad támadásait visszautasitotta. Ekkor egy arabs, ki egy brit katonát üldözött, Burnabytól jobbra öt lépésre haladt el; ez az ember egyszerre visszafordult és dárdája hegyét az ezredes jobb vállába döfte. Csak könnyü seb volt, de elég-éles arra, hogy Burnaby nyergében visszaforduljon, hogy e váratlan támadás ellen védekezzék. Mielőtt az arabs támadását ismételhette, az arczélből előugrott egy angol katona és leszurta a második támadót kardszuronyával. Ez alatt Burnabynak első támadója lándzsáját teljes erővel az ezredes nyakába hajitotta. Burnaby kibukott a nyeregből, de csak az ezután következő második döfés után bocsátotta el a kengyelt, a mire aztán összerogyott. Nyomban fél tuczat arabs volt körülötte. Daczára annak, hogy keresztülszurt nyakából csak ugy patakzott a vér, az ezredes felugrott és kardjával az ellenség közé vágott. De a tulnyomó erő győzött és az utolsó halálküzdelemben elesett.

Rövid hirek. *Temesváron* egy Róth nevü gyárvárosi szatócs az izr. temetőben apja sirján agyonlőtte magát, mert végrehajtást foganatositottak ellene. — *A Székesfehérváron* megjelent «Társalgó» czimü irodalmi és szépművészeti hetilap megszünt. — *Sepsi-Szent-Király* községben nagy tüz pusztitott a mult szombaton. Öt csür a melléképületekkel együtt leégett. A tüzet a szomszéd falvakból átjött lakosok fékezték meg. — *Bikszádon* e hó 7-én este Hidvégi György erdőkerülőt ép midőn lefeküdt ágyába, ismeretlen tettes sziven lőtte, ugy hogy szörnyet halt. Pár hónap alatt ez a második erdőkerülő, a kit ott meggyilkoltak. — *Debreczenben* Ujfalussy Soma kataszteri becslőbiztos tegnapelőtt reggel vadászfegyverével agyonlőtte magát. Neje és hat gyermeke siratják. — *Gyulafehérváron* nemzetellenes tüntetések vannak napirenden. Nehány agitátor folyton tüzeli a román népséget, mert a hatóság elmulasztotta erélyesen föllépni ellenök. — *Vonatkésés.* A tegnapi nagy szélvihar miatt a déli vaspálya 204. számu posta vonata 35 perczenyi késedelemmel érkezett meg a fővárosba. — *Kassán* Geréni Ferencz dzsidás őrmester agyonlőtte magát. Tettének oka az, hogy egy kaszirnő visszautasitotta szerelmét, s midőn bánatában leitta magát, egy tiszt őrjárattal bekisértette. — *Losonczon* több asztalos legény és egy özvegy asszony felásták a nemrég elhunyt Ballieux Henrik kapitány sirját, hallván, hogy ékszerekkel temették el. — *Szegeden* e hó 12-én az összes templomokban ünnepélyes istentiszteletet tartanak a város pusztulásának hatodik évfordulója alkalmából. — *Losonczon* Bernardi István egy sokszorozó táblázatot adott ki, mely különösen üzletembereknek tesz hasznos szolgálatot. Ára 30 kr. — *Paduában* zavargás tört ki a diákok közt; a rendőrség letartóztatott egy tanárt, ki nyilvános helyen megsértette egy társát s a diákok ennek szabadon eresztését követelték két napon át nagy zajjal.

= **A kiutasitott munkások** tegnap este és ma reggel hagyták el a fővárost. Pudleiner Mátyás Szepes-Bélára, Horváth János Aradra, Heckmann István Pécsre, Halász János Paksra, mint illetőségi helyeikre utasitattak. Elniczky János még a rendőrség fogházában ül, mert illetőségi helyét még nem tudták megállapitani. A távozóktól a pályaudvarban s gőzhajó-állomáson ugy tegnap este mint ma reggel nagy számmal összegyülekezett munkások, nagyobbára a radikális munkáspárt tagjai, zajos éljen kiáltásokkal vettek bucsut. A rendőrség sajtóirodája a kiutasitásokról mélyen hallgat. Eltitkolta a nyilvánosság elől az egész dolgot, s most kérdezősködésre sem adnak felvilágositást, hogy miért, mi czélból, mi jogon történtek e kiutasitások.

= **Török János főkapitány installácziója** ma délelőtt tizenegy órakor ment végbe a hatvani-utczai központi rendőrségi épület főkapitányi hivatalának kisebb termében. Már korábban gyülekezni kezdtek a kerületi kapitányok, fogalmazók és tisztviselők, a lovasrendőrség tisztjei, valamint a központ tisztviselői és fogalmazói teljes díszben a központi palota termeiben, s 11 órakor vonultak be a főkapitányi hivatal kisebb termébe. Pontban 11 órakor érkezett meg *Török* János főkapitány *Jekelfalussy* Lajos miniszteri biztos kiséretében. A belépőket harsány éljenzés fogadta, mire előlépett Jekelfalussy Lajos miniszteri biztos s a következő beszéddel bucsuzott el a központi rendőrségtől: Igen tisztelt uraim! Midőn elhagyni készülök önöket, rövid pár szó az, amit mondani akarok. Első sorban köszönetemet kell nyilvánitanom azon támogatásért, melylyel önök nehéz munkám közben segitettek; köszönetet mondok önöknek egyenkint és összesen, mert csak buzgó és önzetlen együttmüködésnek lehet eredményt elérni e nehéz munkában, hol minden egyes tényező egy láncszem, melynek hiánya megzavarhatja az összefüggést az egész között. Ép azért ajánlom figyelmükbe, hogy uj főnökükhöz *Török* János főkapitány urhoz oly ragaszkodást tanusitsanak, mint a milyent én tapasztaltam és részesitsék őt teljes bizalmukban. Még egyszer köszönöm támogatásukat. Isten önökkel! Ezután *Pekáry* rendőrtanácsos bucsuzott el a miniszteri biztostól, a rendőrség tisztviselői nevében megköszönve az elnézést és támogatást, melyben őket részesitette és kérte, hogy tartsa meg őket jó emlékezetében. Ezzel *Jekelfalussy* Lajos min. biztos elhagyta a termet, *Török* János főkapitány pedig pár szóval üdvözölte tiszttársait. «Nincs sok mondani valóm, — ugymond — figyelmükbe ajánlom azt, amit ő méltósága mondott az előbb és kérem teljes bizalmukat és támogatásukat, mert csak igy leszünk képesek egyesült erővel megfelelhetni a hozzánk kötött magasabb bizalomnak és reményeknek. Még egyszer üdvözlöm önöket.» Ezután bemutatások következtek, mire a főkapitány hivatalos helyiségeibe vonult vissza.

= **Baleset a népszinházban.** Ma este, az *Ördög pilulái* nagy látványosság főpróbája alatt baleset történt. Kilencz óra tájban, mikor csaknem az összes személyzet a szinpadon volt, egy *Klein* Regina nevü kis leány, a gyermek tánczkar tagja, a szinpad hátterén egy nyitott sülyesztőn alázuhant a csak nem két emeletnyi mélységbe: A zuhanásra összefutott a gépész személyzet és felhozták az eszméletén kivül levő leánykát a folyósóra. A gyorsan előhivott Apaticzky orvos konstantálta, hogy a leány belső sérülést, valószinüleg agyvelő rázkódtatást szenvedett. Rögtön hazaszállitották lakására. A megzavart próba ezután tovább folyt csak nem éjfélig.

= **Tüz** volt ma este szerecsen- és Laudon-utcza sarkán levő pék-mühely pinczéjében. A tüzoltók hamar elejét vették minden veszedelemnek.

= **A várszinházban** tüz volt tegnap este. Hetedfélóra tájban meggyuladt a szinpadi szertárban a gázlángzó fölé akasztott szinlapcsomó s ettől tüzet fogott a polczon elhelyezett csinált virágkészlet is. A szertárból kitóduló füst az épen vizsgálatot tartó tüzoltókat figyelmessé tette a veszélyre s csak is igy történhetett, hogy a tüzet csirájában elfojtották.

= **Öngyilkos leány.** *Balla* Mária kunfélegyházi születésü 16 éves hajadon cseléd ma reggel 7 órakor a sugaruti 95-ik számu házban a harmadik emeletről az udvar kövezetére vetette magát. A szerencsétlennek mindkét lába s jobb karja is eltört és ezenkivül fején is oly sulyos sérüléseket szenvedett, hogy alig pár percz multán kiadta lelkét. Holttestét beszállitották a Rókus halottas házába. Tettének oka ismeretlen.

= **Rókus-kórházi statisztika.** A Rókus-kórházban és fiókjaiban január hó végén ápolás alatt maradt 1495 beteg. Február hóban felvétetett 1643, gyógyultan és gyógyulófélben elbocsáttatott 1590, meghalt 184 s igy a hó végén ápolás alatt maradt 1454 beteg. Bejáró beteg gyógykezeltetett 999. A halottas kamrába beszállittatott 54 holttest, rendőri-bonczolás volt 43, törvényszéki 13; a kórházban halva született 6 gyermek.

= **Általános szer.** Köszvényes és csuzos betegségek, sebek és daganatok gyógyitására *Moll valódi Ferencz pálinkája* (sós-borszesz), mint olcsó gyógyszer ajánltatik. Üvegenkint 80 krért kapható. Szétküldés naponta utánvéttel **A. Moll** cs. kir. udv. szállitó, gyógyszerész által Bécsben Tuchlauben 9. A vidéken minden gyógyszertárban és füszerkereskedésben, határozottan **Moll** készitménye ennek gyári jelvényével és aláirásával kérendő. 420

= **Páris középpontján** a legfinomabb és legélénkebb vidéken, a legelőkelőbb szinházak közvetlen közelében ajánlkozik a **Hotel d'Espagne et de Hongrie** *rue Taitbout 4/6 (a Boulevard des Italiens sarkán)*, mint legkényelmesebb megszállóhely üzlet- és kéjutazóknak. Széles körben ismert mostani tulajdonosa Wiedermann R. ur Bécsből a Hotel d'Espagne et de Hongriet egy ép ugy fényes, mint kényelmes felszerelés által kellemes és megbizható tartózkodási helylyé változtatta át, hol ugy egyes utazók, mint egész családok is, kiknek számára mindenféle nagyságu lakosztályok vannak fentartva, jó és nagyon jutányos tartózkodási helyet találnak. Olvasóink érdekében egyuttal ugyancsak Wiedermann ur tulajdonát képező és kitünő konyháju, valamint italairól széles körben ismert bécsi vendéglőjére (Rue d'Hauterille 5.) felhivjuk a figyelmet.

= **Mattoni Giesshüblije**, mely mint gyógyviz, torok-, gyomor- és gégebaj ellen kitünőnek bizonyult, asztali viznek is a legalkalmasabb. Minden szerves elemtől szabad, a testnek legkönnyebben megemészthető, legtisztább szénsavat nyujt, s nincs az a kellemetlen mellekize sem, mely a földes és vastartalmu savanyu-vizeknél általában meg van, ha palaczkjaikat nyitva hagyjuk.

SZINHÁZ, MŰVÉSZET.

— **A várszinházban** ma este *Laczkó* Aranka kisasszony vendégfelléptéül Feuillet Oktáv ötfelvonásos szinmüve *Az erdő szépe* került szinre. A vendég *Pálma* szerepét játszotta gonddal és elég ügyesen. *Balogh* Etel (Luiza), *Szirmai* (Morel) és *Benedek* (Guy Chatel Albin) jól játszottak, s a többi szereplő is igyekezett megfelelni feladatának. *Didier* festő szerepét a fiatal *Feleki* játszotta, ki ezuttal először lépett a közönség elé, s az elmaradhatatlan lámpaláztól eltekintve, elég ügyesen játszott, s ha szögletességét levetkezi, a szinháznak használható tagja lesz. Az előadást szép számu közönség hallgatta.

— **A népszinház müsora** a legközelebbi napokra véglegesen igy van megállapitva: Holnap csütörtökön nem lesz előadás az *Ördög pilulái* főpróbája miatt, pénteken, szombaton és vasárnap a *Nőemanczipáczió* három utolsó előadása s egyszersmind *Pálmai* Ilka utolsó fellépése lesz szabadsága előtt; hétfőn és kedden nem lesz nyilvános előadás, hanem teljes fölszereléssel az *Ördög pilulái* próbaelőadásait fogják megtartani, *szerdán* az *Ördög pilulái* első előadása. Ez előadás jegyei kedden d. e. 10—12-ig fognak kiadatni előjegyzési dijak mellett a rendes árakon. — *Az Ördög pilulái* 15 díszlete a következőket mutatja: 1. kép: gyógyszertár, 2. spanyol város tengerrel, 3. sziklás táj, 4. boszorkánybarlang, 5. madridi utcza nagy lépcsőzettel, 6. bohóság kertje, 7. egy vendéglő, (mind a hetet *Lehmann* Mór festette), 8. tájkép kórházzal, 9. spanyol város borbélymühelylyel, 10. vasuti pályaház, 11. kávéház (e négy díszletet *Lehner* Gilbert, a bécsi Burgszinház főfestője festette), 12. bohóság palotája (festette *Lehmann* Mór), 13. város góth templommal, 14. erkélyes góth szoba heverőágygyal (mindkettő *Lehner* Gilbert müve), 15. Bacchanalia (festette *Lehmann*).

— **Erkel Ferencznek** *István király* dalmüvéből lázasan folynak a próbák. Ma délelőtt 10 órakor volt az ének- és zenekari próba a 3-ik, 4-ik és az 5-ik felvonásból, este fél 7 órakor pedig a szinpadi rendezői próba zenekarral. A főpróba holnaputan, pénteken lesz. A magánénekesek közül részt vesznek a darabban: *Bisley* Lélia, *Reich* Irma *Maleczkyné* és *Szaxlehner* Emma, az énekesek közül: *Odry, Bignio, Gassi, Ney, Köszeghy, Pauli* és *Fektér*. A beavatott körök igen nagy elismeréssel szólnak a darab zenéjéről s egy kimagaslóbb részeit a próbák alatt maguk a zenekari tagok is megtapsolták.

— **A német szinházban** legközelebb lesz Hans Förster rendező jutalomjátéka. A *Bagdadi herczegnőt* fogják előadni *Frank* Katalin kisasszony közreműködésével.

— **Sonnenthal** a bécsi Burgszinház tagja hétfőn lépett fel először Newyorkban a Thalia szinházban. Az épület kivülről osztrák lobogókkal a nézőtér pedig osztrák és amerikai szinekkel volt diszitve. Az előadás hallgatósága a nagy város crémejéből telt ki, kik a müvészt perczekig tartó tapsokkal fogadták. Az összes newyorki szinház igazgatók küldtek üdvözlő iratokat Sonnenthalhoz, a melyben örömüknek adnak kifejezést, hogy őt körükben tisztelhetik.

— **A Klotild-szeretetház hangversenye** eddig is érdekes müsorát kiegészíti még két kiváló müélvezetet igérő szereplő. *Bignio*, operánk ismert barytonistája, Massenetnek Budapesten még elő nem adott operájából fog dalokat énekelni. *Rosé* E. az opera első solo gordonkása, ki első éve van operánkhoz szerződtetve, templomi dallamokat ad elő. A hangverseny holnap pénteken fél nyolczkor kezdődik.

— **Az aradi szinház** épitéséről botrányos dolgok kerültek napfényre. Beavatott körökben már napok óta suttogták, hogy *Halmai* épitész a tervtől eltérőleg vezette az épitést és hogy a szinház oly állapotban van, hogy könnyen összeroskad s megrongálhatja a vele összefüggő bérházat is, Ily körülmények közt *Salacz* polgármester összehivta a szinház épitő bizottságot, mely tegnap megtartotta ülését. Kiderült, hogy a hirek alaposak. A kiküldött bizottság konstatálta, hogy az épitkezés nem a terv szerint történt, hogy a szinház otromba tetőzete a két bérház tüzfalán nyugszik és a tetőzet gerendái átnyulnak a bérház padlására. A polgármester hevesen megtámadta Halmai épitészt, a ki beösmerte, hogy a tetőszerkezetet egy visszadobott terv alapján készitette. Beösmerte azt is, hogy a költségvetésben fölvett 700 kiló vasnemü helyett 4300 kilo vasat használt el. A bizottság elhatározta, hogy a jelentést a fővárosból lejövő miniszteri szakértők elé fogja terjeszteni. Az ülés roppant izgatottság közt ért véget és városszerte általános a megbotránkozás, hogy az épitésre kiadott tömérdek pénz kárba veszendőben van.

— **Liszt király-dalának partiturája,** melyet az ősz mester maga rendezett sajtó alá, már megjelent Táborszky és Parsch kiadásában. E kiadáson kivül még a következő kilencz átiratban jelent meg a király-dal: 1. Zenekar ének nélkül. 2. Férfikar, kiséret nélkül. 3. Vegyes kar, kiséret nélkül. 4. Férfi kar, kisérettel. 5. Vegyes kar, kisérettel. 6. Magán bariton, zongora vagyis zenekar kisérettel. 7—8. Zongorára két és négy kézre. 9. Vegyes gyermekkar a hazai iskolak számára. Valamennyi átirat a Táborszky-czég kiadása.

— **E. Kovács Gyula** a kolozsvári szinház rendezője jubileumának megünneplésére Kolozsvár város közönsége nagyban készül. Nagyobbszerü ünnepély rendezésén fáradozik a szinházlátogató közönség, kiknek nevében dr. Szász Béla egyetemi tanár és Szász Gerő reformatus első pap, nagy értekezletet hivott össze, melyet vasárnap tartanak meg. A jubileum e hó 24-kén fog megtartatni «Lear király» előadásával, mely Kovács egyik legsikerültebb alkotása.

— **A szegedi szinügyi bizottság** tegnap délután tartott ülést a városi szinház kezelésének ügyében. *Nagy* Vincze igazgató bejelentette, hogy a kolozsvári szinház igazgatását elnyerte és fölmentését kérte a szegedi szerződés alól, méltányos tekintettel az előmenetelre, mely neki ez által kinálkozik. Egyébiránt kijelentette Nagy Vincze azt is, hogy a mennyiben a fölmentés megtagadtatnék, természetesen kötelességének fogja ismerni a még egy évre érvényes szerződés tiszteletben tartását. A szinügyi bizottság *Nagy Vinczét nem oldotta föl a várossal kötött szerződés alól.*

— **Kolozsvárott** E. Kovács Gyula, Szentgyörgyi István, Vedress Gyula és Krasznai Mihály értekezletet tartottak, tanácskozandók ama módozatok fölött, melyek szerint a jelenlegi szintársulat tagjai a nyáron át Kolozsvárt előadásokat tarthatnának. E jogot a tagok számára maga az intendáns kötötte ki Nagy Vinczével szemben. Igy a szerződés nélkül maradt tagok a nyári idényre biztositva lesznek. Hogy e társulat ne legyen kizárólag azon jövedelemre utalva, melyet a szinházlátogató közönségtől nyer, — az értekezlet tagjai talán folyamodványt intéznek a belügyminiszterhez, hogy a 20,000 frtnyi fejedelmi segélynek a nyári idény négy hónapjára eső részletét folyósittassa a szerződés nélkül maradt tagok számára, illetőleg a nyári idény anyagi eredményének némi biztositására.

— **Molnár György**, a jeles tragikus, e héten bucsut vesz *Aradtól*, hol négy év óta lakott és hosszabb müvészi körutra indul. Vendégjátéki cziklusát, a nagy shakespearei alakokat elevenitve fel, Szegeden kezdi, Zomborban folytatja, honnét az ország több nagyobb városát keresi fel.

— **Zenészeti hirek.** Párisban *Tristan és Isolde* második felvonása a Lamoureux hangversenyen teljesen meghóditotta a közönséget. Általános az óhaj, hogy a harmadik felvonást is előadják. — *Marschner Vampyr* czimü dalmüvét Frankfurtban is felujitották, de sikertelenül. A közönség az elavult régiséget hidegen fogadta. — *Millöcker Feldprediger* czimü operettejé Weimarban nagy sikert aratott. — *A párisi Folies Dramatique* szinházban egy uj operette «A kis muskétások» merült fel. A tetszéssel fogadott mü zenéjét magyar ember, Barnay L. irta. — *A párisi nagy opera* uj betanulással adja elő Beethoven Fidelio dalmüvét a czimszerepben Krausz asszonynyal. — *A firenzei Della Pergola* szinházban egy fiatal 21 éves olasz zeneszerzőnek báró Tasca Pierantonio *Bianca* czimü uj operáját adták elő. A dalmü sikere oly nagy volt, hogy még Olaszországban is feltünést keltett. A fiatal maestrot szülőfölde Noto város nagy kitüntetésben részesité.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **Adókivetés.** A fővárosi adókivető-bizottságok f. hó 12-én a következő helyrajzi számok alatt összeirt adóköteles III-ad oszt. kereseti adóját fogják tárgyalni; I. és II. kerületben a krisztinavárosi 776—8869. hr. sz. alatti és az összes krisztinavárosi kültelki lakokét; a III. kerületben az óbudai 1—183 hr. számig; a IV. kerületben 127—220 hr. számig; az V. kerületben az első bizottság 668—670. hr. számig; az V. kerületi II. bizottság 876—930 hr. számig; a VI. kerületben 3269—3481 hr. számig; a VII. kerületben 4269—4383 hr. számig; a VIII. kerületben 5701—5800-ig terj. hr. sz.; a IX—X. kerületben 8991—9128 hr. számig; mindenütt kivételt képeznek amaz adókötelesek, kiknek adója a mult évben 3 évre vettetett ki.

— **A 45-ös bizottság** ma *Királyi* Pál elnöklete alatt ülést tartott, a melyen a főjegyzői állásra egyhangulag *Márkus* Józsefet, az árvaszéki ülnökségre az egyedül folyamodó *Unger* Jenőt jelölte ki. A közmunkatanácsba pedig tagul báró *Kochmeister* Frigyest ajánlja.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **A vöröskereszt-egylet** VII. kerületi választmánya meglátogatta a Erzsébet-kórházat gróf Dessewffy Aurélné elnök vezetése mellett. Ott jártak: Tolnay Lajosné, Földváry Emilia, Adler Antalné, Bittó Istvánné, Jálics-Aebly Szidonia, Herczberg Sándorné, Pucher Józsefné, Policzer Zsigmondné, továbbá Aebly Adolf, Radocza János, dr. Reich Ármin. Kár, hogy ezt a kórházat, melyben béke idején polgári betegeket is ápolnak, eddigelé kevesen ismerik, ugy hogy jelenleg csak 32 beteg van benne ápolás alatt.

— **Természettudományi estély.** A természettudományi társulat legközelebbi estélye márczius 13-ikán, pénteken esti 6 órakor fog megtartatni a vegytani intézetben (muzeum-körut 4.) Ez alkalommal dr. *Ilosvay* Lajos müegyetemi tanár fog népszerü előadást tartani «a torjai büdösbarlangról kisérleti mutatványokkal.»

— **A pesti könyvnyomdászok és betüöntök egyesülete** e hó 15-én vasarnap délelőtt 11 órakor a vigadó nagytermében tartja meg ez évi közgyülését, melynek ama körülmény fog kiváló fontosságot adni, hogy az egyesület magyar érzelmü tagjainak sikerült a választmány hozzájárulása által többségre vergődni és a «Typographia» czimü nyomdászközlönynek teljes megmagyarositását keresztülvinni. Évek óta folyik a küzdelem a közlöny kétnyelvüsége ellen s a magyar pártnak ez alkalommal meg lesz a győzelme, mert maguk az intézők is átlátták, hogy a lap német részére nincs oly égető szükség.

— **Az orsz. központi kath. legényegylet** Rottenbiller-utczai uj haza már teljesen kész s lakásba vétele e hó 1-én megtörtént. Az ünnepélyes fölszentelést, melyet *Simor* János herczegprimás fog végezni, márczius 19 ére az egylet védszentjének ünnepére tervezték, a minap azonban egy pár héttel későbbre tüzték ki, minthogy nem akarják a primást a tavaszi időjárás szeszélyeinek kitenni. A herczegprimás holnap érkezik meg a fővárosba s itt tartózkodása alatt az egylet küldöttségileg fogja felkérni, hogy a fölszentelés elhalasztására adja beleegyezését.

— **A budapesti kereskedelmi ápoló-egylet** márczius 1-én Domonyi Brüll Miksa kir. tanácsos elnöklete alatt tartott közgyülésén választmányi tagokul: Kepf Manó, Deutsch Zsigmond, Bachrach Mór, Brandenburg Sándor, Blumenthal Sándor és Bodó János urak megválasztattak. Ez egylet választmánya e hó 6-dikán tartott ülésén dr. Schmid Hugo helyébe, ki a pozsonyi országos kórház első orvosává történt kineveztetése folytán az egyletnél elfoglalt rendelő orvosi állomásától megvált, dr. Wein Manót nevezte ki az egylet rendelő orvosává.

— **Az első magyar általános nyugdijegyesület** e hó 13-án, pénteken, délután hatodfél órakor a fővárosi iparosok körében választmányi ülést tart.

— **A magyar orvosi könyvkiadó-társulat** e hó 30-án délután 6 órakor tartja évi közgyülését a budapesti kir. orvosegylet helyiségében.

— **Angol istentisztelet** lesz vasárnap délelőtt tizenkettedfél órakor a holdutczai reform. imaházban.

— **A beszterczc-selmeczbányai társaskörnek** tisztujitó közgyülésén elnöknek megválasztatott Paudler Lajos, titkárnak Friml Aladár, pénztárnoknak Concha Ferencz, felügyelő bizottsági tagnak Trexler Győző, választmányi póttagnak Homma Lipót.

— **A budai polgári lövészegyesület** márczius 15-én délután 4 órakor tartja rendes évi közgyülését a II. ker. vizivárosi medve-utczai iskola tornatermében.

— **Magyar felolvasások Fiumében.** Az orsz. középiskolai tanáregyesület fiumei vidéki köre márczius 4-én ujabb magyar felolvasási estélyt tartott két felolvasással, s ezzel a kör által magyar és olasz nyelven rendezett felolvasási czyklusnak magyar része véget is ért. Elsőnek *Szabó* Samu fögimn. tanár olvasott «A szerelmi költőkről a római irodalomban». Bevezetésképen ügyesen szőtt vázlatban elmondá amaz áramlatot, melynek folyamában, valamint a görög époszt Virgil által — ugy polgárosodott meg a görög lyrai költészet is Horácz által római földön. Horácz a görög lyra e visszhangját zengzetessé és müvészivé tudta varázsolni, s ez főérdeme. Horáczot megelőzte, s még nem is járt a görög utánzás utján *C. Valerius Catullus* (87—57 Kr. e.). Szabó felolvasásában csaknem kizárólag a rómaiak e legeredetibb költőjét ismertete. Az életrajzi részletek mellett elmondá, hogy 113 költeménye maradt az utókorra. E költemények alakilag is a bevégzett tökély mintái gyanánt tündökölnek az antik világból reánk maradt remekek közt. Majd felolvasta két epigrammáját P. Tewrewk jeles magyar forditásában. Végre Catullust épen eredetiségénél fogva Horácz fölé helyezi. A második felolvasó dr. *Erődi* Béla fögimn. igazgató volt. Dr. Erődi ezuttal *Firduszi* perzsa költő *Sahname* cz. nagyszerü történeti époszának ama részletéit olvasta fel kitünő magyar forditásban, hol a nők szerepelnek. A Zoroaster-féle tan, t. i. a világosság szellemének Ormuzdnak a sötétség szellemével Ahrimánnal való örökös harcza, az Irán és Turán közt levő — s a Sahnaméban oly sok történeti hüséggel ragyogó epizódok kiséretében előadott viszálykodás által mintegy megtestesülést nyer. A «Sahname»-ban jegyzé meg Erődi a nőknek kevesebb szerep jut mint a «Nibelungenlied»-ben, de több mint az Iliászban. — A felolvasott részletek egyike ama Romeo és Julia történetére emlékeztető jelenetet adja elő, midőn Szám fia Zál a madárnevelt Mihráb kábuli királyhoz látogatóba megy s ennek leányába — Rudabéba beleszeret. A másik mutatvány a rettenthetlen hős Rusztem nejének, Tehminenek keserves panaszát adja elő Szobráb fia halála fölött, kit saját atyja Rusztem ismeretlenül megölt párbajban. E szép felolvasásokkal nyujtott élvezetért a közönség éljenzésekkel és tapsokkal adózott. Örömmel értesültünk, hogy dr. Erődi Béla, a keleti, de főkép a perzsa irodalom e jeles ismerője Firduszi monumentális époszának forditásán szorgalmasan dolgozik.

— **A «Nefelejts»-társaság bálbizottsága** a 39 forint 22 krnyi tiszta bevételből 19 frt 22 krt a hirlapirói nyugdijintézet javára és 20 frtot a főváros II. ker. szegény keresztény tanulók felruházására fordit.

— **A képzőművészeti társulat** vasárnapi közgyüléséről szóló tudósitásunkat kiegészitjük még a következőkkel: Az *évi jelentés* bevezetőleg kiemeli, hogy az elmult év kedvező anyagi eredményeit annak a rendkivüli sikernek kell tulajdonitani első helyen, melyet Munkácsy «Kalváriája» tett. De a társulati müködés határait csupán a rendes viszonyok számbavétele szabhatja meg. A jelentés aztán egyenkint felsorolja a kiállitásokat, azok eredményét, a pályadijak kiosztását és a társulat igazgatójának faradozásait arra nézve, hogy a kiállitásokra jeles müvészek részvevését nyerhesse meg. Munkácsy festményét közel százezren (94,520) nézték meg. Az őszi kiállitás, mely a benne foglalt müvek nagy számához képest telemesebb költséget rótt a társulatra, a jövedelmezőség szempontjából nem járt kedvező eredménynyel. A látogatók száma 11.769-re ment fel, a belépti dijak után 3918 frt 80 kr folyt be. Ezen összeg meghaladja ugyan a mult évi őszi kiállitásnak 3132 frtot tett jövedelmét, de a nagy kiadásokkal még mindig nem áll kellő arányban. A müvásárlásokban az előző évek fokozatos haladásához képest csökkenés állott be. Az elmult év folyamán társulatunk közvetitése mellett összesen 113 mü kelt el 34.641 frt 40 krért. Hazai müvek vásárlására esett 22,444 frt, mig az idegen müvek összes vételára 13,197 frt 40 krt tett ki. Remélhető, hogy a müvásárlásnak ezen apadása csak mulékony okokból ered, s hogy különösen a közgazdasági viszonyok jobbra fordultával a müvásárlási kedv is emelkedni fog. A tagok állománya a mult évi közgyülésen kimutatott 1843-ra menő létszámmal szemben, az időközben elhalt és kilépett tagok leszámitásával 1867-re szaporodott, kikhez a folyó évben 60 uj tag járult. A mult évi háztartás végeredményében kedvezőbb a mult évi közgyülésen megállapitott előirányzatnál. Az összesen 51,852 frt 50 krral előirányzott kiadást 1108 frt 38 krral meghaladta ugyan, de ezzel szemben az 52,360 frttal előirányzott bevételt is a tényleges eredmény 16,449 frt 22 krral mulja felül. Nagyobb, 4334 frt 70 krra menő tulkiadás van a mütárlat tételénél, mely azonban a mütárlatnak az előirányzattal szemben 12,347 forint 63 krajczárt tevő bevételi többletében bő fedezetet és kellő indokolást talál. — A sorsolásra szánt magyar müveknek vásárlására 1350 forinttal adtak ki többet az előirányzatnál. Müvásárlásra a folyó évi előirányzatba 10,000 frtot vettek fel s a müvásárló bizottságnak lesz feladata, hogy emez összeg erejéig esetleg az ezidei országos kiállitás képzőmüvészeti csoportjából válaszsza ki a társulat részére vásárlandó müveket. Minthogy ez idei előirányzatban eme kiadás teljes fedezetet nem találhatna, a mult év forgalmi eredményéből rendkivüli fedezetül 4000 frt vétetett át. Ez év a müvásárlások tekintetében az alkalom rendkivüliségénél fogva is rendkivülinek tekinthető; a rendes bevételek e czélra forditható ily magas összeget a legközelebbi jövőben alig helyeznek kilátásba; de azon lesz a választmány, hogy a jövedelem szaporodásával az mentül előbb a rendes költségvetés keretében eme magaslatra emelkedhessen. A jelentés megemlékezik Huszár Adolf haláláról is. A jeles müvésznek a társulat elkészitteti mellszobrát és a mücsarnokban helyezi el. A *költségvetés* a folyó évre 54,962 frtban állapitja meg a kiadásokat, a bevételeket pedig 55 600 forintra teszi. Az 1884-ik évre a kiadás 51,852 forintra, a bevétel 52,360 frtra volt fölvéve, s a kiadás tett 53,060 frtot, a bevétel pedig 68,809 frtot. Maga Munkácsy festménye 32,527 frtot jövedelmezett, melyből a társulat tiszta haszna közel 10,000 frt.

— **A budapesti szobrász-segélyző és önképző-egylet** rendes évi közgyülését hétfőn tartotta. *Vasady* Ferencz elnök megnyitó beszédében kiemelte, hogy az egylet az uj ipartörvénynyel szemben állást foglalt s a bécsi szobrászegylettel fuzióba lépett. Az egyletnek 100-nál több tagja s 2316 frt 56 krnyi vagyona van, beleszámitva az idei bál 418 frtnyi tiszta jövedelmét is. A lefolyt évben a segélyzőosztály kiadása 1745 frt 78 kr volt, mig az önképzőosztályé 459 frt 34 kr. A gyülés az idei bál jövedelméből *Huszár* Adolf siremlékére 50 frtot szavazott meg. Ezután a választmány ujjáalakitása következett. Elnöknek egyhangulag ujra *Vasady* Ferenczet választották meg, titkárnak *Kmoskó* Józsefet és pénztárnokoknak *Foittin* Nándort s *Singer* Antalt. Végül az itt dolgozó berlini szobrászok nevében *Schulz* egyleti tag inditványt nyujtott be, hogy az egylet ne a segélyezésre, de az önképzésre fektesse a fősulyt. A gyülés többsége nem fogadta el ez inditványt, a kisebbség azonban emiatt oly zajongást vitt végbe, hogy az elnök kénytelen volt a gyülést feloszlatni.

— **A «Magyar Jogász-egylet»** e hó 14-én (szombaton) d. u. 6 órakor a budapesti ügyvédi kamara helyiségében (kerepesi-ut 8. szám) teljes ülést tart, melynek tárgya Kaplány Géza «Telekkönyvi reformok» czimü előadása feletti vita lesz. Előadó dr. Csillag Gyula.

— **Az állatvédő egyesület** első fiokja közelebb alakult meg Kassán, dr. *Rodiczky* Jenő gazdasági tanintézeti igazgató kezdeményezésére. Tiszteletbeli elnökök: Darvas Imre főispán és Münster Imre polgármester, elnökök: Melczer Georgina báróné s dr. Rodiczky Jenő, alelnök: dr. Klekner Alajos, titkár: dr. Hohenauer Ignácz, másodtitkár: Ladomérszky Gyula s pénztárnok: Kemény Géza.

— **Az országos középiskolai tanáregyesület** e hónap 14-dikén ünnepli meg elnöke, alelnöke és pénztárosa tisztviselőségének tiz éves jubileumát. E napon délután 6 órakor az állami felsőbb leányiskola helyiségében *Berecz* Antal elnöknek arczképalbumot, *Hofer* Károly alelnöknek ezüst babérkoszorut, *Mayer* József pénztárosnak pedig ezüst serleget nyujt át. Az emlékek átadása után nyolczadfél órakor a Frohner-Holzwarth-féle vendéglőben társas vacsora lesz.

— **A fővárosi VI. és VII. kerületi kör** helyiségében (király-utcza 52) *Beksics* Gusztáv országgyülési képviselő felolvasást tart e hó 14-én (szombaton) esteli nyolczadfél órakor *A polgári elem a magyar társadalomban* czim alatt. A felolvasást tánez követi.

— **A budapesti jobbparti katholikus legényegyesület** e hó 2-án tartotta közgyülését. Az egyesületnek jelenleg 89 rendes és 45 pártoló tagja van. Keletkezése (1868) óta 674 tagot vet, fel és részesitett kedvezményeiben. A mult évben volt 1178 forint 28 kr bevétele és 1051 frt 83 kr kiadása. Az egylet legfőbb jótevői: ő felsége a király, Simor herczegprimás, Budapest fővárosa, az esztergomi főkáptalan és a szt. László-társulat, stb. A közgyülés igy alakitotta meg a tisztikart: dékánok: Contin Alajos és Kovártchik Vilmos; rendezők: Keuler, Paulovits, Löw, Budai, Formanek és Riesz; pótrendezők: Berger, Hoffmann és Blacha.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **Az ujvásártéri rablógyilkosság.** *Benke* vizsgálóbiró tegnap öt órán át vallatta Végh Ágnes ápolónőt, ki özv. Schmidt Józsefné meggyilkolásának történetét ezuttal is ugy adta elő, mint a rendőrségnél. Csak azzal toldotta meg régi vallomását, hogy azt hitte, nagyobb pénzösszeget, vagy takarékpénztári könyvet talál a gazdasszonynál.

— **A doroghi képviselőválasztás.** Emlitettük, hogy a komáromi törvényszék a doroghi képviselőválasztás alkalmával elkövetett visszaélések s hatósági erőszakoskodások miatt megindított bünvizsgálatot megszüntette. E határozat ellen *Beliczay* Gyula esztergomi ügyvéd s az odavaló függetlenségi párt elnöke s *Balogh* József fölebbezést nyujtottak be, mely következőleg hangzik: Tekintetes kir. fenyitő törvényszék! *Szabó* Mihály tsz.-biró ellen folyamatba tett bünfenyitő ügyünkben hozott, s az igazság és a tényekkel merő ellentétben álló 3804/84. sz. határozata reánk nézve szerfelett sérelmes lévén, kénytelenitve érezzük magunkat az ellen törvény adta jogunknál fogva következő indokok alapján *fölebbezéssel* élni. 1-ör: Mert nem hiszszük, nem hihetjük el, hogy akár vádlott Szabó Mihály, akár az ennek takaróul feltolakodott Niedermann Pál esztergomi lakosok annyira lealjasitották volna magukat, hogy a tény valódi állásának teljes elferditése, az igazságnak arczul csapása s a polgári jellem és becsületnek — mely igazmondást követel — félre dobása mellett azt vallották vagy vallhatták volna, a mit a határozat XXXIII. pontja reánk vonatkozólag állit, hogy mi a választás helyszinén «korteskedtünk» a «népet izgattuk» s a vádlott tszbiró felhivására «nem engedelmeskedtünk.» 2-or. Mert mi annál többet mint amennyit panaszos feljelentésünkben elmondottunk, Doroghon nem tettünk, ez pedig sem vádlottat, ki azóta kortes szolgálatai bére fejében elő is léptettetett, sem a hivatalos hatalmával rutul és galád módon visszaélt Niedermann Pál volt választási elnököt még csak megszólitás vagy figyelmeztetésünkre sem, annál kevésbbé pedig durva és brutalis eljárás mellett fegyveres erővel történt elfogatásunk és letartóztatásunkra fel nem jogositotta. 3-or Mert mi sohasem alacsonyitottuk le magunkat annyira, hogy az indokokban is érintett kortes czimmel sértegethetők és illethetők lennénk és a népet soha nem izgattuk, legkevésbbé pedig a doroghi választás alkalmával, hova pusztán csak érdeklődésből mentünk ki, mig a bennünket letartóztatott vádlottnak egyszerü felhivására — bár jogunk lett volna ellenszegülni, mert e letartóztatásra legkisebb okot sem szolgáltattunk, — szó nélkül engedelmeskedtünk, azért tehát véghetlen sajnálkozásunknak kell kifejezést adni afelett, hogy az indokok ily valótlan s e mellett érzékenyen sértő és soha meg nem történt dolgokra alapitják a felmentő határozatot. 4-er Mert mi ugy a társadalmi, mint a politikai életben *tiszteletet* és *becsülést*, nem pedig rágalmat, alapnélküli gyanusitást és ráfogást érdemlő állást foglalunk s foglaltunk el; tehát sem a reánk erőszakolni akart kortes, sem a lázitó és engedetlenkedő czimek, bennünket soha meg nem illettek, ilyenekkel soha nem vádolhattattunk. 5-ör: Mert mi ama mindinkább terjedő tévtannak, hogy a politikában becsületesség nincs, hivei nem vagyunk s ép azért erősen hisszük, akarjuk hinni, hogy a politikai foglalkozás közben elkövetett jogsértések is ép ugy megtoroltatnak, mint akármely más társadalmi vétségek vagy büntettek, azért miután a jelen ügyben részint a kihallgatott tanuink vallomása, részint vádlott *beismerése* folytán a tárgyi és alanyi tényálladék teljes mérvben helyreállitva van: feltétlen hitünk és reményünk, hogy az igazság részünkre ki is fog szolgáltatni. 6-or. Mert nagyon szomoru világot vetne az egy államnak igazságszolgáltatására, ha bármely okból, különösen pedig politikai tekintetből, az igazságot — noha az előtte teljes mérvben begyőzetett — kiszolgáltatni képes nem volna, mert az ilyen állam — általánosságban s nem vonatkozással szólunk — nem érdemelné meg, hogy önálló államnak tekintessék, sőt azt ezek sorából menten törölni s gyámság vagy gondnokság alá helyezni kellene. 7-er. Mert mi magyar igazságszolgáltatásunkat szeplőtlennek s oly magas szinvonalán állónak ismerjük, hogy ügyünk további elbirálásának teljes nyugodtsággal nézünk elébe, s hogy a tek. törvényszék nem akként birálta el ügyünket, mint az az igazság érdekében óhajtandó lett volna, azt nem az igazságszeretet hiánya, vagy a fenforgó politikai tekintetek figyelembevételének tulajdonitjuk, hanem nagyrészben ama körülménynek, hogy az óriási tárgyhalmaz becses figyelmét teljesen megosztotta, szétforgácsolta s igy a mi ügyünkre legjobb akarata mellett sem terjeszkedhetett ki annyira, mint ez annak érdekében kivánatos lett volna. Igy fordulhatott elő a többek között ama tévedés is, mely szerint az indokokban az állittatik, hogy mi följelentésünket az esztergomi *«szolgabiróságnál»* adtuk be, holott, amint a kérdéses panaszlevélnek czimzése is igazolja, az az esztergomi *«királyi fenyitő járásbiróságnál»* lett benyujtva, a mi mindenesetre annál lényegesebb különbség, mert *«szolgabiróságok»* ez idő szerint nem léteznek, hanem csak *«szolgabirói hivatalok»* tehát a mondott szolgabiróságnál mint nem létezőnél, panaszunk benyujtható sem lett volna. 8-or. Mert azt tőlünk sem a hatalmának tudatában zsarnokká fajult választási elnök, sem az ennek mindenben engedelmeskedő s őt tüskén bokron vakon követő vádlott, meg nem tilthatta, hogy a választás helyszinén néző és szemlélőként meg ne jelenhessünk s a választásnál passziv szerepet ne vihessünk. 9-er. Mert mi ismerve a volt választási elnök szolgalelküségét felfelé és rendkivüli brutális zsarnoki és hatalmi fitogtatási hajlamait lefelé, már ide haza előre elhatároztuk, hogy a mint a választás helyszinére érünk, nehogy kiutasitásunkra csak a legkisebb okot is szolgáltassuk, ott azonnal a függetlenségi párt részére kijelölt helyen fogunk állást foglalni s mindvégig ott maradni s miután ezt csakugyan meg is tettük: józan észszel nem is képzelhető, hogy itt korteskedtünk, vagy lázithattunk volna, miért is az ez érdembeni indokolás már magában véve semmis és érvénytelen. 10. Mert nem értjük, miként lehetett a tekintetes törvényszékhez pótlólag beadott feljelentésünkön oly könnyedén keresztül siklani azzal, hogy az abban előadottak a btkv. 261, 323, 472. és 475. §§-aiban körülirt büntettek és vétségek ismérveit magukban nem foglalják, holott egy kissé alaposabb megvizsgálás s a törvény szigorához való alkalmazkodás mellett azt fel nem ismerni annál inkább is teljesen lehetetlen lett volna. 11-er. Mert hogy irányunkban vádlott által *minden ok nélkül fegyveres erő alkalmaztatott s az utczán szégyenletes módon meghurczoltattunk és szabadságunktól megfosztattunk, azt vádlott önmaga beismerte*, de az általunk felhivott tanuknak is bizonyitani kellett, ha azok egyátalán kihallgatva lettek, s ezért nagyon is csodálatos dolognak tartjuk, hogy a tekintetes törvényszéknek *ily kézzelfogható bizonyitékok mellett*, az általunk panaszolt, irányunkban durva módon elkövetett *büntettek és vétségek ismérveinek felismeréséig* a megindított vizsgálat folyamán *eljutni nem sikerült*, miért is esedezünk a tekintetes kir. törvényszékhez. Méltóztassék jelen fölebbezésünket az erre vonatkozó ügyiratok kiséretében sérelmes határozatának reánk vonatkozó részében leendő feloldása, a vádlottnak elitéltetése végett a tekintetes kir. itélő táblához felterjeszteni. *Beliczay* Gyula, *Balogh* József.

— **A budapesti sajtóbiróság** körözvényt bocsátott ki, melyben jelentkezésre szólitja fel *Boros* Vilmos lapszerkesztőt, kit a *Kunsági Néplap* május 18-diki számának egy czikke miatt sajtópörbe fogtak. A tárgyalás április 9-dikén lesz s a sajtóbiróság figyelmezteti az ismeretlen tartózkodásu vádlottat, hogy vagy személyesen jelentkezzék, vagy pedig kellő utasitásokkal lássa el a részére ügygondnokul kinevezett Simon Izidor budapesti ügyvédet.

— **A sikkasztó bankár.** A budapesti kir. törvényszék ma mondott itéletet *Schwarz* Sámuel volt bankár fölött, ki több megbizójának kárára sikkasztásokat követett el s Milanóba szökött, a hol letartóztatták. A vádlott őszintén megvallotta büneit a mai végtárgyaláson. Sirva panaszolta el, hogy valamikor negyedmillió érő vagyona volt, de a párisi pénzválság után egyszerre rohanták meg hitelezői, a kiket nem tudott kielégiteni. Azt is felhozta, hogy a börzei különbözetekből eredő ügyek tulajdonképen nem is a fenyitő törvényszék, hanem a tőzsde-biróság elé tartoznának. A panaszosok közül egy sem volt a tárgyaláson, mert már előre kijelentették, hogy kivánják a vádlott megbüntetését. *Rakovszky* kir. alügyész az összes vádpontokban elmarasztalni kéri vádlottat, enyhitő körülményül hozva fel őszinte beismerését és hitelezőinek nagy részben való kielégitését. Dr. *Bacskay* Albert, a vádlott védője, a büntetés enyhe kimérését és a hosszu vizsgálati fogság beszámitását kéri. A törvényszék a Kétly, Sterk és Blesl kárára elkövetett sikkasztásban és a zártörésben bünösnek mondotta ki a vádlottat és ezért másfél évi börtönre itélte, melyből azonban 9 hónap a vizsgálati fogság által kitöltöttnek vétetett. Az ügyész felebbezett.

— **Kettős halálitéletet** hozott tegnap a kir. tábla. Ez itélet *Juhász* György és *Lukács* István kocsisokat sujtja, kik a mult évi május 20-dikán éjjel a Balmaz-Ujvárossal határos kiseleki pusztán meggyilkolták Erdei Sára gazdasszonyt, a miért nem adott nekik elég eledelt. A szerencsétlen asszonyt beledobták a kutba, s mikor látták, hogy kifelé mászik, előbb vasvillával, aztán a lebocsátott vederrel tolták lefelé. A debreczeni törvényszék halálra itélte mindkettőjüket, s a kir. tábla jóváhagyta az itéletet, melyet előbb Lukácson, aztán Juhászon hajtanak végre.

— **A gráczi lopás ügyében** letartóztatott *Friedmann* Mór volt rendőrügynököt tegnap szabadlábra helyezte a törvényszék, mert Tóth Gerő vizsgáló biró betegsége miatt fel kellett függeszteni a vizsgálatot.

MULATSÁGOK.

— **Czegléden a vöröskereszt-egylet** fiókja február 17-én minden tekintetben sikerült jelmezbált tartott, mely ugy a vidéki mint az ottani legjobb családokat gyüjtötte össze. A háziasszony tisztét *Kormuth* Gusztávné vöröskereszt-egyleti elnök a lekötelező modorral és ritka nyájassággal töltötte be. A rendezés körül Gubody Ferencz polgármester és Kormuth József elismerést érdemlő buzgóságot fejtettek ki. A huszonhét női jelmez mind sikerült és fenyesnek mondható. A bálban résztvettek a következők: Báthory Istvánné, Baross Kálmánné (Dánosról), Beretvás Farkasné (N.-Körösről), Dubraviczky Elekné (sürgöny), Dobos Jánosné, Elefánt Józsefné (czigány vajdáné), Felicides Sándorné (borsodi matyó menyecske), Gulner Pálné (N.-Abonyból), Gubody Ferenczné (paraszt lány), özv. Jalsoviczky Sándorné (N.-Körösről). özv. Kis Józsefné, Makkay Ferenczné (ó német pinczérnő), Matolcsy Károlyné, B. Molnár Andrásné, B. Molnár Zsuzsika, Moskovitz Jakabné, Pap Sándorné (oláhnő), Kecskemétről; Raab Galli Mária, Szentmarjay Pálné (Tetétlen), Schilinger Gáborné, Schilinger Rezsőné, Szvoboda Mátyásné, Tassy Pálné (tót leány), Kecskemétről; Thurzó Adorjánné (Törtelről), Thurzó Aliné, Tupler Miksáné, Vajkó Pálné (tót leány), N.-Körösről: özv. Zlinszky Lászlóné (Törtelről), Zádor Mórné (debreczeni paraszt menyecske), Baros Mariska (paraszt leány). Hontból; Beretvás Pannika (kártya) N.-Körös; Beretvás Konstanczia (N.-Körös), Berger Mariska (debreczeni por lány) Debreczen; Ehrlich Ilona (paraszt lány), Gubody Teréz (N.-Körösről), Jalsoviczky Ilona (N.-Körös), Kormuth Elvira (spanyol nő), Matolcsy Teréz (tót leány), Moskovitz Zseni (markotányosnő), Pállya Olga (ó német előkelő hölgy), Persay Fannika (Marietta), Szabó Irma (czigány lány), Irsáról; Szalay Irma, Szalay Aranka (Rococo), Szalay Gizella (paraszt lány), Szalay Izabella (Regatta), Szentmarjay Ilona (arató leány), Tetétlenről: Tassy Irma (czigány Panna), Kecskemétről; Zlinszky Ella (paraszt menyecske); Zlinszky Kitti (Bébé), Törtelről.

— **Mező-Csáthon** a város intelligencziája e hó 7-én batyu bált rendezett, mely kitünően sikerült. A társaság fesztelenül mulatott reggel 8 óráig. A jelenvoltak közül tudósitónk felemliti Losonczi Farkas Bélánét, Csordás

Dánielnét, Dietrich Mariska, Gyucko Vilma, Lipovniczky Erzsike és Komjáthy Boriska kisasszonyokat.

— **Liszt-estély.** Az irók- és művészek társasága e hónap 16-án (hétfő) saját helyiségében hangversenynyel egybekötött ünnepélyt rendez Liszt Ferencz tiszteletére. Ezen az estélyen csak is a kör tagjai vehetnek részt és ama vendégek, kik külön meghivót kapnak. Az estély 8 órakor kezdődik hangversenynyel, mely után lakoma következik a Szikszay-vendéglő első emeleti helyiségében. Részvétjegyek mától kezdve a délutáni órákban kaphatók, a kör helyiségében. Előjegyzések nem fogadtatnak el. A részvételi jegy ára 3 frt.

— **A nagykőrösi dalárda** márczius 14-én, a polgárikör termeiben tánczczal egybekötött dalestélyt rendez.

— **A néptanitók árvaháza** javára műkedvelői előadással egybekötött tánczmulatság lesz e hónap 14-dikén a fővárosi iparosok körének nagytermében. Szinre kerül Dumanoir és d'Ennery ötfelvonásos vigjátéka: *Don Caesar de Basan.* Az előadás esteli hét órakor kezdődik.

— **Rimaszombaton** sikerült hangverseny s utána tánczmulatság volt. A nőegyesület és vörös-kereszt-egyesület rendezték, jótékony czélra. A két elnöknő: Farkasné Ragályi Etelka és Molnárné Bornemissza Emma urnők mindent elkövettek a siker érdekében. Mihalik Dezsőné urnő (Nagy-Rőczéről) csengő hangon, érzéssel énekelt pár népdalt, Schmied Erzsike kisasszony ügyes technikával s helyes felfogással játszott a zongorán, Kalas Róza kisasszony cziterán tolmácsolta az öröm és bánat szivhez szóló hangjait, a városi dalárok hatással énekeltek, Marzsó Károly «A közjó» czimmel humoros előadást tartott s még két férfi énekelt dalokat. Mindnyájukat taps jutalmazta, a nők virágbokrétákat kaptak, Mihalik Dezsőné urnő pedig pompás koszorut is szalaggal. A mulatságon jelen voltak: Farkas Ábrahámné, Szontagh Bertalanné, Marton Rudolfné, Balázs Antalné (Nógrádból), Ebetzky Elekné, Bornemisza Sámuelné, Glósz Norbertné, Pongrácz Pálné, Feledi Ferenczné, Biró Bertalanné, Hámos Lászlóné, Hámos Zoltánné, Fay Pistáné, Török Bálintné, Madarassy Dezsőné, báró Luzsénszkyné, Szentmiklóssy Sándorné, Szeleczky Dénesné, Vály Kálmánné, Samarjayné, Liszkáné, Kubinyi Andorné, Löcherer Tamásné, Abonyiné, Markó Sándorné, Mihalikné, dr. Szabó Samuné, Szentmiklóssy Kubinyi Emma, dr. Szabó Mihályné, Beliczkyné, Hennyeiné, Gukáné, Gassnerné, Dávidné, Beczkóné, Benkovitsné, Csiderné, Bernátné, Gróné, Dapsyné, Tybeliné, Ragályiné, Institorisné, Kövér Józsefné, Brabecz Sándorné, Alexyné, Baksay Józsefné, Baksay Istvánné, Terhes Pálné, Létássyné, Lengyel Györgyné urnők; továbbá: Ethei Aranka, Kiszely Malvin, Schmied Erzsike, Latinák Lenke, Kalas Róza, Feledi Mariska, Farkas Erzsike, Glosz Mariska, Marton Mariska, Anna és Lenke, Török nővérek, Szeleczky Jolán, Adorján Rózsa, Biró Ágnes (Bácskából), Balázs Irén, Luzsenszky Irma bárónő, Brones Anna, Kalniczky Irma, Süteö Ilona és Mariska, Ebeczky nővérek, Okolicsányi nővérek, Fabry Aranka, Szabó Emma, Baksay Matild, Létássy Malvin, Ragályi Margit, Czikora Erzsi, Tiboly Etelka, Lucze Rózsi, Penkovits Vilma, Kishonti Gizella, Kovács Mariska kisasszonyok stb.

HÁZASSÁG.

— Dr. klopódiai **Janits Imre** a nyitrai járás szolgabirája e hó 7-én váltott jegyet Nyitrán bold. Ottó Gusztáv volt bankigazgató leányával *Ottó* Irén kisasszonynyal.

— Dr. szotyori **Nagy Gusztáv** a napokban jegyezte el Dégán *László* Ignácz birtokos és egyházmegyei főgondnok szép leányát: Ilkát.

— **Magyar A. Mór** orosházi könyvnyomdatulajdonos e hó 17-én tartja esküvőjét Orosházán *Krishaber* Róza kisasszonynyal.

— **Podrágyi Popper Sándor** báró esküvője nem Párisban, hanem Bécsben lesz, még pedig valószinüleg a jövő hónapban. A báró bécsi palotáiban már készülődnek az esküvőre. Megjegyezzük, hogy a magyar törvények szerint podrágyi Poppernek, mint zsidó vallásu magyar honpolgárnak a katholikus Castrone Blanka grófnővel való házassága a pápai dispenzáczió daczára is érvénytelen s törvénytelen.

— **Török István** Bonts Döme aradi kir. közjegyző helyettese, tegnap jegyezte el *Pichler* Irén kisasszonyt, Pichler Adolf ujaradi járásbirósági telekkönyvvezető leányát.

— **Dr. Szabó Dávid** pécsváradi kerületi közalapitványi kir. ügyész eljegyezte *Prokesch* Erzsike kisasszonyt, Prokesch A. komáromi földbirtokos leányát.

GYÁSZROVAT.

Bátori Sulcz Bódog honvédtábornokot, szabadságharczunk egyik hősét ma délelőtt behozták Kövesdről, hol elhunyt, *Esztergomba*, s mint levelezőnk táviratozza, határtalan részvét mellett kisérték örök nyugalomra az esztergomi honvéd temetőbe. A koszorukkal és virágokkal boritott diszes ravatal a Hamar-féle kápolnában volt felállitva. Ide zarándokolt ki az egész város; az egyesületek kivétel nélkül gyászlobogókkal jelentek meg. *Palkovits* Károly remek bucsuztatót mondott, mire a dalegyesület gyászdalt énekelt. *Rényi* Rezső ügyvéd nagyhatásu beszéde könnyekre fakasztotta az ezernyi gyászoló népet.

Otrekocsi Végh Dániel kollegiumi tanár hosszabb szenvedés után e hó 8-án elhunyt Eperjesen.

Horváth Béla 16-ik huszár-ezredbeli főhadnagy e hó 9-én hosszas betegség után elhunyt. Temetése e hó 11-én volt a kishőrcsöki sirkertben.

Saly Mátyás kataszteri becslőbiztos, volt 48-as honvédtiszt e hó 9-én Ruszton elhunyt.

Szar Henrik báró, a V. uhlánus-ezred alezredese, e hó 9-én Székesfehérváron 49 éves korában szivszélhüdésben hirtelen elhunyt. A gyászhir városszerte nagy részvétet keltett, mert a boldogult a polgárság előtt is köztiszteletben állott. Sógora volt *Liszt* Ferencznek, kit táviratilag értesitettek a halálesetről. A holttestet Pötzleinsdorfba, Bécs mellé szállitják.

A hivatalos lap márcz. 11-ki számából.

Kinevezések. Ő felsége báró *Pongrátz* Emil és *Detrich* Márton pénzügyminiszteri osztálytanácsosokat és *Böné* Géza Fejérmegye alispánját, a *pénzügyi közigazgatási birósághoz* itélő-birákká nevezte ki. A sátoralja-ujhelyi kir. törvényszék elnöke, a tokaji kir. járásbirósághoz ideiglenes minőségben kinevezett *Zaffiri* István segélydijas joggyakornokot állásában végleg megerősitette.

Névváltoztatás. *Sternberg* Zsigmond nagykárolyi illetőségü ugyanottani lakos vezetéknevének «Szatmári»-ra, *Schossberger* Ignácz kecskeméti illetőségü ugyanottani lakos, saját, valamint Irén, Gizella, Vilma, Ilona, Erzsébet és Emilia kiskoru gyermekei vezetéknevének «Sasvári»-ra, *Lichtfusz* Ferencz bogárosi illetőségü csabai lakos saját, valamint Béla, Irma és Berta kiskoru gyermekei vezetéknevének «Ligeti»-re kért átváltoztatása belügyminiszteriumi rendelettel megengedtetett.

TÁVIRATOK.

Kolozsvár, márcz. 11. (O. É.) *Bánffy* Dezső br. főispán megbizásából *Pánczél* János beszterczenaszódmegyei főjegyző Naszódon egy könyvkereskedést megvizsgált s ott a Demsusian-féle «Hora története» czimü könyv 8 példányát lefoglalta és konstatálta, hogy a könyvkereskedés oly romániai czégekkel áll összeköttetésben, melyek a magyar államra nézve veszélyesek. Az ügy a bünfenyitő törvényszéknek adatott át.

Zágráb, márcz. 11. (O. É.) A bán, *a délszláv-irók gyülésének* megtartását, melyet Racski kanonok a délszláv akadémiának elnöke hivott egybe, *megtiltotta.*

Bécs, márcz. 11. *A képviselőház* a vámnovellát huszonnégytagu bizottsághoz, a tegnap benyujtott két másik törvényjavaslatot pedig a költségvetési bizottsághoz utasitotta. Következett a közoktatási minisztérium költségvetésének tárgyalása. A «középiskolák» czimének tárgyalása előtt *Konrád* b. közoktatási miniszter némely helyreigazitások végett emel szót. A miniszter kijelenti, hogy a bécsi egyetem mult évi ügyében, melyet Greuter emlitett, a tanulók magatartását illetőleg az akadémiai tanács a tanárok magatartását illetőleg pedig a legfőbb hatóság mondta ki az utolsó szót. A vizsgálat eredménye mindenkinek rendelkezésére áll. A mi azokat a számadásokat illeti, melyeket Greuter a tanerők hitvallására nézve hozott föl, ez adatok helyességére nézve nem nyilatkozhatik, mert a tanerőket nem osztályozza hitfelekezetek szerint (Tetszés a baloldalon) és nem tudja, hogy az egyes tanerők mely hitfelekezetekhez tartoznak, mert a kinevezésnél a képesség, a tudományos képzettség (Bravo! a baloldalon) és a tudományok terén szerzett érdemek jönnek tekintetbe, nem pedig a hitfelekezet; sőt ennek tekintetbevétele egyenesen ki van zárva az állam alaptörvényeinek világos szövege által. (Élénk helyeslés a baloldalon.) Egyáltalán aggályosnak tartaná, ha a képviselet bármely pártja vagy tagja az állam alaptörvényeinek némely czikkénél a szó szerint való végrehajtást követelné, mig más czikkeknél bizonyos fölületesebb eljárást ajánlana a kormánynak. (Helyeslés a baloldalon.) A közoktatási miniszteriumnál soha sem volt szokásban, hogy egyforma körülmények esetén a nem keresztény-jelölt részesittessék előnyben, mert a hitvallás iránt csak a népiskolai igazgatói és hitoktatói állások betöltésénél tétetik kérdés. Greuterre bizza annak megitélését, vajjon czélszerü és illő volt-e, az uralkodónak a bécsi egyetem megnyitása alkalmával tett látogatását e helyen és ugy megbeszélni, a mint az megbeszéltetett. Amaz ősi, hagyomány s bizalomnál fogva, melylyel az állam és a hatóságok a bécsi egyetem tanulói iránt viseltetnek, az egyetemi épület belsejében nem szoktak rendőrök megjelenni, miért is a rektor megtette a kellő intézkedést, hogy a tanulók maguk tartsák fönn a rendet és biztonságot. (Tetszés a baloldalon.) Ebből azt következtetni, hogy eme intézkedések a tanulók illetlen magaviseletének meggátlását czélozták volna, teljesen jogosulatlan. Ép oly nagy tévedés volna föltételezni, hogy nagyobb ünnepélyek alkalmával, melyeknél ő felsége megjelenik, rendőrök és katonák azért vonulnak ki, hogy a közönség részéről netalán tanusitandó illetlen vagy tiszteletlen eljárásnak elejét vegye. Nem igy állunk Bécsben (Élénk tetszés a baloldalon.) A bevonulás azért rendeltetik el, hogy megakadályoztassék a forgalom megakasztása, mely annyi ezer ember jelenlétének csak természetes. Hasonló eset volt az egyetem megnyitása alkalmával. Az egyetemi hallgatók magukra vállalták a közbiztonság őreinek szerepét, és utasitásokat kaptak, hogy és mint végezhetik legczélszerübben a magukra vállalt tisztséget. Az egyetemi hallgatók kiváló tiszteletnek tartották e megbizást és kötelességüket nem csak tisztességesen, hanem akként végezték, hogy abból nemcsak a természetes tisztelet, hanem az uralkodó dynasztia iránti igaz lelkesedés tünt ki. (Élénk lelkesedés a baloldalon.) A miniszter kötelességeül ismeri el, hogy mindezt itt elmondja, mert igazán sajnos, ha egy némely vidéki hirlapban ama véleménynek adatik kifejezés, mintha csak ott volna a loyalitás oda haza. (Élénk hosszantartó tetszésnyilvánitások a baloldalon.) A loyalitásnak mindenha itt vala legfőbb székhelye, s ez ugy is lesz örökre A miniszter azt hiszi, hogy mint Alsó-Ausztria helytartója klasszikus tanuként léphet föl emez állitása mellett. A miniszter azt hiszi, hogy helyes volna, ha Tirol lelkészei és egyházi férfiai, kik bizonyára a keresztyéni és igazságszeretet érzelmeitől vannak áthatva, ilyen hazug és irányzatos hireket terjesztő hirlapokat ne járatnának! (Élénk tetszés a baloldalon.) A miniszter végül a cseh egyetem orvosi fakultásán uralkodó viszonyokat eceseteli. Hosszabb vita után a «középiskolák» czime az előterjesztett határozati javaslatokkal együtt elfogadtatott; egyike eme javaslatoknak a középtanodai helyettes tanárok javadalmazásának felemelését pártolja. Este ülés lesz.

Bécs, márcz. 11. A képviselőház ma este tartott ülésén az adóügyi bizottsághoz utasittatott *Keil* ama inditványa, hogy törvény alkottassék az iránt, hogy az állam az államvasuti üzem után járó tartományi s községi adók megfizetésére köteleztessék. A *pénzügyminiszter* előzőleg kijelentette, hogy legközelebb törvényjavaslatot fog a háznak előterjeszteni, mely az erre vonatkozó összes jogos igényeket tekintetbe veendi. A kormánynak egyébiránt semmi kifogása nincs az ellen, hogy az inditvány bizottsághoz utasittassék. Ezután folytattatott a közoktatásügyi költségvetés részletes tárgyalása.

Prága, márcz. 11. (Az «Egyetértés» távirata.) A Politik szerint mérvadó körökben a magyar kormány ellenzése daczára ragaszkodnak az orvostudományi és sebészeti katona-akadémia ujból való felállitásához és nem lehetetlen, hogy a korona fog ebben az ügyben dönteni.

Prága, márcz. 11. (Az «Egyetértés» távirata.) A «Pokrok»-nak egy bécsi távirata szerint a birodalmi gyülés husvét előtt befejezi müködését. A képviselőket áprilban csupán a trónbeszédhez hivják meg. Még csak az északi vasuti, a dinamit törvényjavaslatokat és a vámnovellákat fogják tárgyalni. Az utóbbit 24 tagu bizottsághoz utasitják.

Lemberg, márcz. 11. (Az «Egyetértés» távirata.) A Dziennik Polszkinak azt jelentik Bécsből, hogy a kormány véglegesen a birodalmi gyülés pótülésszaka mellett döntött. (Lásd prágai táviratunkat. Szerk.) Ebben a pótülésszakban a vámtörvénynovellát és több apró törvényjavaslatot fognak elintézni. A pótülésszak április 7-én kezdődik és tizennégy napig fog tartani.

Lemberg, márcz. 11. (Az «Egyetértés» távirata.) Szembratovicz érseket táviratilag Bécsbe szólitották. A Narodova szerint az ujonnan kinevezett gácsországi egyházfejedelmek holnap teszik le az esküt. A staniszlói püspökség felállitása külön pápai breve által tétetett közzé.

Berlin, márcz. 11. (Az «Egyetértés» távirata.) A Nat. Ztgnak Budapestről azt irják, hogy a Boszniát illető államjogi kérdés megoldása legközelebb várható. Andrássy mint a király bizalmi férfia Kálnokyval erélyesen azon fáradozik, hogy a szuverénitást a portáról Ausztria-Magyarországra tereljék át. Más hatalmak által okozandó nehézségektől nem kell tartani.

Berlin, márcz. 11. (Az «Egyetértés» távirata.) Hivatalosan megerősitik, hogy a szakadás Cumberland herczeg és Berlin között teljes és hogy más uralkodóházból való regens kinevezése elhatározott tény.

London, márcz. 11. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) *Anglia* a következő koncessziókat ajánlja *Németországnak:* Anglia lemond igényeiről a Ryvrey folyótól Viktoriáig nyuló területet illetőleg. Anglia Viktoriában marad s kötelezi magát arra, hogy nem köt szerződéseket a törzsfőnökökkel, sem a partvidéken, sem pedig az országban, s nem avatkozik Németország és a törzsfőnökök viszonyaiba a Rio del Rey jobbpartján. Ezzel szemben arra kötelezi magát Németország, hogy nem avatkozik a Ryvrey és Lagos közt levő területek viszonyaiba, ott nem köt szerződéseket s elismeri Anglia fenhatóságát. Bismarck herczeg közölte a londoni kabinettel, hogy desavouálja a viktoriai zászló-ügyet, ha valónak bizonyul. A cityben komolyan aggódnak az afghán kérdés miatt. A börze is rendkivül kedvetlen. (N. Fr. Pr.)

London, márcz. 11. (Az «Egyetértés» távirata.) A Times azt irja, hogy a mig Oroszország Afganisztánban nem összpontosit a jelenleginél nagyobb csapatokat, addig Anglia csupán arra fog szoritkozni, hogy az emirt pénzzel, lőszerrel és angol katonatisztekkel támogassa. De ha Oroszország szakitani akar, ugy Anglia tengeri és szárazföldi erejét másutt alkalmazhatja.

London, márcz. 11. (Az «Egyetértés» távirata.) A hirlapok távirati értesülései szerint az orosz kaukázusi csapatokat Akrabadban fogják összpontositani. A Daily Telegraphnek azt sürgönyzik Kairóból, hogy Wolseleyt oda várják. A Times azt irja, hogy kevés a remény, hogy a czár az afgánok és oroszok közötti összekoczczanást meg fogja akadályozni. Lumsdent utasitották, hogy szervezze az afgán határ védelmét. A Times óva inti az oroszokat, hogy ne keresse a háborut. Oroszországnak sok megsebezhető helye van és nem várhatja, hogy az ellenségeskedések csupán Közép-Ázsiára fognak szoritkozni.

London, márcz. 11. (Az «Egyetértés» távirata). Lumsden azt sürgönyzi, hogy afghán kémek jelentései szerint az orosz csapatok Nihal-Serihez, a Herirud folyó legdélibb pontjához közelednek. Münster gróf közölte lord Granvillel Bismarck jegyzékét, melyben ez megelégedését fejezi ki az általa tett nyilatkozatok felett.

London, márcz. 11. (Az «Egyetértés» távirata.) A *Times* kifejti, hogy amig Oroszország a mostaninál nagyobb erővel nem fenyegeti Afganisztánt, Anglia arra fog szoritkozni, hogy az emirt pénzzel, lőszerekkel és brit tisztekkel támogassa. De ha Oroszország kenyértörésre juttatja a dolgot, akkor Anglia hadserege és hajóhada másutt nyerhetne alkalmazást.

London, márcz. 11. Az *alsóház* ülésén *Oconnor* azt a kérdést intézte a kormányhoz: való-e ama hir, hogy az *oroszok ismét előrenyomultak az afghán határ* felé? mire *Childers* államtitkár azt a választ adta, hogy e felől semmiféle értesülést nem nyert.

London, márcz. 11. A «Financial-News»-nak táviratozzák *Rio-de-Janeiróból:* Az angol, franczia és olaszalattvalók Pisaguának a khiliiek által történt lövetése alkalmával szenvedett károkért kártéritési igényt emeltek, melynek eldöntésével egy braziliai választott biró bizatott meg. Ez utóbbi Khili hátrányára döntvén, a khilii kormánynak e miatt tanusitott magatartása következtében elhagyta Santjagót. A diplomácziai összeköttetés Brazilia és Khili közt ennek következtében megszakittatott.

London, márcz. 11. Westglowesterben a lemondott szabadelvü képviselő helyébe ismét szabadelvü képviselő választatott az alsóházba.

Róma, márcz. 11. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. Ledochovszky érseknek brevetitkárrá való kinevezését illetőleg megjegyezhető, hogy ez az állás minden más alkalmazást kizár s viselőjét a pápa sem teheti le. A mi a Poroszszággal folytatott egyházpolitikai tárgyalásokat illeti, azok kedvező eredménynyel gyorsan haladnak. A kölni érseknek bibornokká való kinevezéséről és rezignácziójáról szóló hir korai.

Róma, márcz. 11. Mint a Stefani-ügynökség jelenti, az olasz kormány arra a hirre, hogy a máhdi szándékozik meghitt emberei közül néhányat *Masszauah* környékére küldeni, megfelelő utasitásokkal látta el *Saletta* ezredest, ki is haladéktalanul megtevé a szükséges óvintézkedéseket.

Pétervár, márcz. 11. (Az «Egyetértés» távirata.) Számos bolgár városban megünnepelték a *Sanstefanoi* békekötés évfordulóját és üdvözlő sürgönyöket küldtek Ignatievhez és Dondukov-Korzakovhoz.

Varsó, márcz. 11. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. Az orosz és osztrák-magyar kormányok abban állapodtak meg, hogy a galicziai Sokol kerület és az orosz Vladimir Wolinsky közti határ bejárása végett ez évi májusban vegyes bizottságot küldenek ki. Az orosz kormány azt is inditványozta, hogy a Dubenszk, Kremencz és Stary Konstaneznov orosz kerületek mentében végig vonuló határ bejárására szintén küldessék ki az emlitett bizottság, mert a határjelző czölöpök javitásra szorulnak. E határt állitólag még a következő nyáron fogják bejárni.

Varsó, márcz. 11. (Az «Egyetértés» távirata.) *Ujabb* munkászavargásoktól tartanak. A napokban az utczákban lázitó proklamácziókat találtak. A rendőrség számos elfogatást és házkutatást eszközölt. Valamennyi külföldi munkást kiutasitják Varsóból.

Belgrád, márcz. 11. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. Az utolsó amnesztia alkalmából 665 személyt bocsátottak ki a belgrádi várból. A kibocsátottakat óriási néptömeg üdvözölte, miközben a király iránti hálának élénk és hangos kifejezést adtak. A lapok pártállásra való tekintet nélkül mind elismeréssel nyilatkoznak a király kegyelmi tényéről.

Belgrád, márcz. 11. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. *Garasanin* miniszterelnök Leskováczból, az első vasuti vonatnak odaérkezése alkalmából köszönő iratot kapott.

Belgrád, márcz. 11. (Az «Egyetértés» távirata.) Az arnauták ismét megöltek egy határőrt.

Belgrád, márcz. 11. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Prisrendből és Ó-Szerbia egyéb helyeiről érkezett magánlevelek megerősitik azt a hirt, hogy a *prisrendi és kosszovoi kerületekben egyre terjed a fölkelés.* Már eddig is több *összeütközés* volt a török csapatok és a fölkelő albánok közt. A török kormány megkérte Ausztria-Magyarországot is, hogy tiltsa meg az Ó-Szerbiába való fegyverkivitelt. (N. Fr. Pr.)

Belgrád, márcz. 11. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. Egy bécsi lapnak ama jelentése, hogy a bolgár kormány a szerb kabinetnek a Bregovo-ügyre vonatkozó javaslatait visszautasitotta, teljesen alaptalan. A mióta a Sándor fejedelem által megindított tárgyalások megszakadtak, tehát több mint két hónap óta, teljesen pihentetik ezt az ügyet. A bolgár kabinet ennek következtében nem volt abban a helyzetben, hogy javaslatokat elfogadjon vagy visszautasitson.

Bukarest, márcz. 11. A kamara ülése. *Cogolniceano*-nak a magyar kereskedelmi miniszter által a *nyersterményekre kivetett vámfelemelése* és *a román szarvasmarha* behozatalának eltiltása tárgyában tett nyilatkozatok iránt előterjesztett interpellácziójára válaszolván, *Bratiano* és *Campineano* miniszterek kijelentették, hogy a kormány és parliament meg fogják tenni kötelességöket. A kamara erre 78 szavazattal 10 ellenében (9 képviselő nem szavazott) elfogadta azt az inditványt, melyben a ház kimondja, hogy bizalommal viseltetik a kormány erélye és hazafisága iránt.

Szófia, márcz. 11. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. Az orosz czár a szobranjenak ama táviratára, melyet a maczedoniai bolgárok érdekében hozzá intézett, Kojander által Stambulov elnöknek azt válaszolta, hogy a bolgár nép hódolata és szeretete mélyen meghatotta, hogy a Balkánfélszigeten élő keresztények sorsát folyton nagy érdeklődéssel kiséri. Ignatiev gróf, Dondukov-Korzakov herczeg és Laveley szintén igen rokonszenvesen feleltek a hozzájuk intézett táviratokra. Bulgáriában és Filippopolban ismét tartottak meetingeket a maczedóniai bolgárok érdekében. A Selvi-, Gabrovo-, Trojan-, Zaribrod- és Radomirban tartott meetingeken Sándor fejedelem iránt hódolatot a Karavelov-kabinetnek pedig bizalmat szavaztak.

Konstantinápoly, márcz. 11. *Abdul-Hamid* szultán a Cataniában dühöngött vihar és a kolera-járvány áldozatai javára ötezer frankot adományozott.

Alexandria, márcz. 11. (Az «Egyetértés» távirata.) Az abissziniai negusz késznek nyilatkozott arra, hogy megengedi a masszauhai olasz csapatok számára élelmi szerek szállitását.

Hong-Kong, márcz. 11. A *franczia* csapatok öt napi harcz után elfoglalták a *khinaiak hadállásait Ke-Lung körül.* A francziák vesztesége 40 halott és 200 sebesült.

KÖZGAZDASÁG.

Bécs, márcz. 11. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A *letéti bank* részvényeseinek tudtára adták a mai közgyülésen, hogy a mult évi válságok nem hagyták érintetlenül az intézetet, s hogy az ideváló központi marhavásár huspénztára nem szolgáltatta a várt eredményt, s ez csak jövőbeli üzlet lesz. A tiszta jövedelem azonban megengedi, hogy az intézet 13 forintnyi osztalékot fizessen.

Berlin, márcz. 11. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A *tőzsdebizottság* mai ülésén elhatározta, hogy az osztrák helyi vasuti társaság 4½ százalékos elsőbbségei kotiroztassanak.

Berlin, márcz. 11. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Sem tegnap, sem ma nem szállitottak el Berlinből *aranyat.*

Páris, márcz. 11. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Egy itteni nagy *gabonaüzér-czég* fizetésképtelenséget jelentett be.

London, márcz. 11. Mint a Reuter-ügynökségnek Kairóból jelentik, a *szuezi* csatornán való szabad hajózás kérdésének szabályozása végett a *nemzetközi bizottság* legközelebbről összeül Párisban.

Páris, márcz. 11. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) *Boulevard-forgalom.* 8 ó. 50 percz. 3 százalékos franczia járadék 81.87, 4 ½ százalékos franczia járadék 109.85, olasz járadék 97.27, ottomán bank 606.25, török dohány-részvény —.—. Határozatlan.

A magyar általános hitelbank 1884-ik évi zárszámadása.

Alábbiakban közöljük a *magyar általános hitelbank* mult évi, ma közzétett *zárszámadását*, melyből az első pénzintézetünk minden ágának örvendetes lendületét vehetni ki. Kivételt csakis a *gőzmalmok* képeznek, melyeknek mult évi jövedelme mintegy 30,000 frttal csökkent az előző évihez képest. A többi üzletágak, daczára annak, hogy a költségek és terhek emelkedtek, a mult évihez képest jelentékeny jövedelmi többletet mutatnak. A zárszámadás a következő tételeket tünteti fel:

Főmérleg: Activum: Értékpapirok 913,306 frt 25 kr, adósok 14,803,228 frt 40½ kr. különféle aktivák és befizetések konzorcziális üzletekre 1.144,417 frt 57 kr, ingatlanok 355,001 frt 63 kr, egyesült gőzmalmaink 1.021,175 frt 80 kr, összesen 18,237,129 frt 65½ kr. *Passivum:* Részvénytőke 10.000,000 frt, tartalékalap 966,847 frt 56 kr, fel nem vett osztalékok 1872 frt 50 kr, különféle passivák 6.702,103 frt 24 kr, hitelezők 6057 forint 50 kr. *Nyereség egyenlegül 1.190,248 frt. 85½ kr.*, összesen: 18.237,129 frt. 65½ kr.

Fő-üzleteredmény-számla. Terhek: Tiszti fizetések 51,897 frt 68 kr, költségek 32,077 frt 42 kr, leirás a banképület értékéből 5000 frt. Adó 115,371 frt 02 kr, összesen 184,346 frt 12 kr, *nyereség egyenlegül 1,190,248 frt 85½ kr,* összesen 1.374,594 frt 97½ kr. *Jövedelmek:* kamatok 547,412 frt 67 kr, jutalékok és társas üzleti nyereségek 355,937 frt 15 kr., nyereség értékpapirokon 1661 frt 24 kr., házbérjövedelem 18,623 frt 88 kr, különféle nyereség 874 frt 39 kr. 60% a bank és áruosztály nyereségéből 311,905 frt 79½ kr, egyesült gőzmalmaink nyeresége 120,965 frt 38 kr. Nyereségáthozat 1883-dik évről 17,214 frt 47 kr, összesen 1.374,594 frt 97½ kr.

A bank- és áruosztály 1884-ik évi mérlege. Activum: Pénztári készlet 1.929,691 frt 27 kr., tárcza 10.295,000 frt 24½ kr, értékpapirok 1.968,440 frt 61 kr, árukészlet 651,814 frt 14 kr, értékpapirokra adott előlegek 7490 frt, árukra adott előlegek 620,697 frt 56 kr, adósok 18.409,605 frt 19½ kr, különféle aktivák 3.021,070 frt 21 kr, ingatlanok 434,751 frt 83 kr, felszerelés 17,083 frt 62 kr, összesen 37.355,644 frt 68 kr. *Passivum:* Elfogadmányok forgalomban 1.432,760 frt 43 kr, pénztári jegyek forgalomban 363,100 frt, hitelezők 21.157,989 frt 68½ kr, különféle passivák 2.399,353 frt 83 kr, a bécsi cs. kir. szab. osztrák kereskedelmi és iparhitelintézet tőke betéte 3.000,000 frt, központi osztályunk követelési egyenlege 8.482,597 frt 74 kr, nyereség 519,842 frt 99½ kr, összesen 37.355,644 frt 68 kr.

A bank- és áruosztály üzleteredményszámlája: Terhek: Tiszti fizetések 107,327 frt 66 kr. (E tételnek a megelőző évivel (87,110 frt 61 kr) szemben nem jelentéktelen növekedése a mult év folyamán feloszlatott szerb és bosnyák dohányüzletben alkalmazva volt több tisztviselőnknek a központ tiszti állományába történt visszavételében találja indokolását), költségek 150,025½ frt 99½ kr, veszteség követeléseken 8927 frt, adó 67,102 frt 39 kr, *nyereségegyenlegül 519,842 frt 99½ kr,* összesen 853,226 frt 4 kr. *Jövedelmek:* Kamatok 281,184 frt 22 kr, házbérjövedelem 12,602 frt 94 kr, jutalékok 245,488 frt 55 kr, nyereség értékpapirokon 131,446 frt 29 kr, nyereség érczpénzváltók és értékek után 39,690 frt 19 kr, nyereség áruk után 107,557 frt 05 kr, nyereség-részesedésünk a fiumei Steinacker és társa czégnél 35,256 frt 80 kr, összesen 853,226 frt 04 kr.

Az egyesült gőzmalmok 1884-ik évi mérlege: Activum: Budai malom gépekkel és berendezéssel együtt 495,660 frt 50 kr, pesti malom gépekkel és berendezéssel együtt 510,515 frt 30 kr, budai ház 15,000 frt, buzakészlet 244,318 frt 77 kr, őrlemények 604,315 frt 57 kr, zsákok 23,268 frt 84 kr, készpénz 18,272 frt 04 kr, küldvények 27,527 frt 61 kr, érczpénzváltók 3531 frt 13 kr, értékpapirok 230 frt, utánvételek 2391 frt 46 kr, adósok 603,012 frt 50 kr, anyagszerek 2969 frt 35 kr, üzleti szerek 4467 frt 06 kr, szén 878 frt 02 kr, előre fizetett biztositási dijak 29,940 frt 29 kr, összesen 2.586,298 frt 44 kr. *Passivum:* Forgalomban levő elfogadmányok 1.004,767 frt 42 kr, hitelezők 133,945 frt 75 kr, magyar általános hitelbank 1.021,175 frt 80 kr, tartalék a malom-felszerelés elhasználása által okozott értékcsökkenés pótlására 305,444 frt 09 kr, nyereség-átvitel a magyar általános hitelbank javára 120,965 frt 38 kr, összesen 2.586,298 frt 44 kr.

Az egyesült gőzmalmok üzleteredmény számlája: Terhek. Az összes gyártási költségek 400,860 frt 13 kr., a malomfelszerelés elhasználása által okozott értékcsökkenés 52,418 frt 83 kr., a malmok karbantartási költsége 6747 frt 42 kr., veszteség üzletszereknél 454 frt 01 kr., veszteség behajthatlan követeléseken 3553 frt 25 kr., jutalékok és jutalmazások 12,873 frt 30 kr., *nyereség átvitel* a magyar általános hitelbank javára *120,965 frt 38 kr.,* összesen 597,872 frt 32 kr. *Jövedelmek:* Őrlési brutto-keresmény 597,049 frt 58 kr., budai ház bérjövedelme 822 frt 74 kr., összesen 597,872 frt 32 kr.

Az egyes üzletágak átnézete: Váltó-tárcza: bejött helybeli váltó 61.485,742 frt 79 kr., idegen váltó 17.563,406 frt 21 kr., összesen 79.049,149 frt, kiment helybeli váltó 53.691,135 00½ kr., idegen váltó 16.637,960 frt 24 kr., összesen 70.329,025 frt 24½ kr. Készlet tehát helybeli váltó 7.794,607 forint 78½ kr., idegen váltó 925,445 frt 97 kr., összesen 8.720,053 frt 75½ kr. Érczpénzváltók és értékek, idegen pénztárjegyek és szelvények 1.574,946 frt 49 kr.

Az összes forgalom tett: A folyószámla és bizományi üzletben 993.991,910 frt 41 kr. Érczpénzváltók és értékekben 203.653,423 frt 21 kr., elfogadmányokban: Elfogadott váltók összege 6.529,909 frt 15 kr., beváltatott 5.097,148 frt 72 kr., forgalomban volt 1884 deczember 31-én 1.432,760 frt 48 kr.

A pénztári összes forgalom tett 511.695,149 frt 83 krt.

Ha az 1884-ik évi mérleg ez adatait összehasonlitjuk az 1883-ik évi mérleggel a következő eredményeket nyerjük: A *főüzlet eredmény-számlán,* daczára annak, hogy a költségek és adó a mult évihez képest 13427·05 frttal emelkedtek; a jövedelmek jelentékenyen gyarapodtak. A kamatok 485756·27 frtról 547412·67 frtra, a jutalékok és társas-üzleti nyereségek 249239·66 frtról 355937·15 frtra emelkedtek. Az értékpapirokra elért nyereség a mult évi tőzsdeviszonyok következtében jelentékenyen csökkentek ugyan, de a tiszta nyereség mégis mintegy 80000 frttal emelkedett.

A bank- és áru-osztály üzleteredmény-számláján szintén nagyobbodtak a terhek, különösen a tiszti fizetések növekedtek mintegy 20,000 frttal, mert a mult évben feloszlatott só- és bosnyák dohányüzletben alkalmazva volt több tisztviselő a központ tiszti állományába vétetett vissza. A költségek is szaporodtak több mint 15,000 frttal, ellenben a veszteség követeléseken örvendetesen apadt 36,900 frtról 8927 frtra. Itt a jövedelmek is csökkentek, főleg a fiumei Steinacker és társa czégnél a hitelbankot megillető nyereség-rész esett mintegy felére a tavalyinak; mindezek következtében a nyereségegyenleg mintegy 42,000 frttal csökkent és igy az osztrák hitelintézetet megillető nyereségrész is kisebb mint a mult évben volt.

Az *egyes üzletágak átnézete* a mult évihez képest a következő változásokat mutatja: A *váltó-tárczánál* bejött 1883-ban összesen 58.091,548·83 frt, 1884-ben 79.049,149 frt; kiment 1883-ban 52.822,441·40 forint, 1884-ben 70.329,095·24½ frt. Az *összes forgalom* volt a *folyó számla és bizományi üzletben* 1883-ban 988.758,319·65 frt, 1884-ben 993.991,910·41 frt; az *érczpénzváltóknál és értékeknél* 1883-ban 207.087,548·36 frtot, 1884-ben 203.653,423·21 frtot; az *elfogadott váltók* összege volt 1883-ban 2.508,240 frt 45 kr, 1884-ben 6.529,909·15 frt; a *beváltott váltók* összege volt 1883-ban 1.834,459·50 forint, 1884-ben 5.097,148·72 forint. A *pénztári forgalom* volt 1883-ban 527,089,811·86 forint, 1884-ben 511.695,149·83 frt.

A főüzlet-eredményszámlán kimutatott 1.190,248 frt 85½ krnyi **nyereségnek felosztására** nézve az igazgatóság inditványozza, hogy az 1883-ik évről áthozott 17,214 frt 47 krnak levonása után fenmaradó 1.173,034 frt 38½ krból első sorban a részvénytőke 5 százaléka fedeztessék, a fenmaradó összegnek 10 százaléka tartalékalapba helyeztessék, az ezután fennmaradó összegnek 10 százaléka az alapszabályok 57. §-a értelmében az igazgatósági tanácsot és az igazgatóságot megillető jutalék fejében szolgáltassék ki; a mindezek után még rendelkezésre álló, s az 1883. évről hozott 17,214 frt 47 krral együtt 562,372 frt 33 krra rugó összegből részvényenként 11 frt, a fentebbi 5 százalékkal együtt tehát **21** frt osztalék fizettessék ki, az ezután még fennmaradó 12,372 frt 33 krnyi összegből 5000 frt egy malommunkásalap alakitására szánt tartalék rendkivüli javadalmazására fordittassék, a 7372 frt 33 krnyi maradék pedig az 1885. évi üzleteredmény-számlára vitessék át.

Végül közöljük még a hitelbank **értékpapir-állományát**, megjegyezvén, hogy az értékpapir neve után zárjelben az 1884. deczember 31-iki árfolyama áll:

A központi osztály értékpapir-állománya:

Állampapirok: 279,000 frt magyar aranyjáradék (95·95) 267700·50 frt. *Bankrészvények:* 35 db első erdélyi bankrészvény (160) 5600, 500 db London Banking-részvény 10000 font sterling — névérték, 3750 font sterling befizetéssel (123·05) 46143·75 frt. *Közlekedési vállalati részvények:* 150 db alföld fiumei vasut-részvény (179·50) 26925, 100 db magyar nyugati vasut részvény (172·50) 17250, 400 db pécs-barcsi vasut részvény (210) 84000 frt. *Iparvállalati részvények:* 5 db «Bosznia» bányarész (5000) 25000, 442 db fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményitőgyár részvény (450) 198900, 741 db Franklin társulati részvény (185) 137085, 2262 db szegedi légszeszgyár részvény (30) 67860 frt. *Elsőbbségi kötvények:* 39400 frt neuberg-mariazelli Gewerk-elsőbbség (93·50) 36839 frt. *Különfélék:* Különféle értékpapirok 3, főösszeg 913306·25 forint.

A bank- és áru-osztály értékpapir-állománya.

Állampapirok: 112900 frt erdélyi földtehermentesitési kötvény (101) 114029, 449600 frt magyar papirjáradék (90·70) 407787·20 frt. *Bankrészvények:* 150 darab magyar jelzálogbank részvény II. kib. (107·75) 16162·50 frt. *Közlekedési vállalati részvények:* 1 db tiszavidéki vasut részvény (250·50) 250·50 frt. *Iparvállalati részvények:* 210 frt fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményitő-gyár-részvény (450) 94500, 10 frt kőszénbánya- és téglagyár-részvény (176) 1760, 25 frt Testory-féle fém- és lámpaárugyár-részvény (200) 5000, 740 frt török dohányegyedárusági társulati részvény (123·50) 91390, 3128 frt első magyar szállodarészvény (99 50) 311236 frt. *Elsőbbségi kötvények:* 5000 frt magyar nyugoti vasut elsőbbség I. kib. (98 50) 4925 frt. *Záloglevelek:* 509600 frt 4½% magyar földhitelintézeti záloglevél (93·30) 475456·80, 171500 frt 5% magyar földhitelintézeti záloglevél (100) 171500, 16000 frt 5½% magyar jelzálogbank záloglevél (101) 16160 frt. *Sorsjegyek:* 1599 drb bécsi községi sorsjegy (124 50) 199075·50 frt. *Kisorsolt értékpapirok:* kisorsolt részvények és kötvények 57977·30, kisorsolt sorsjegyek 1176·72 frt. 903 drb *különféle értékpapir:* 54 frt. Főösszeg 1968440·61 frt.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

⁂ **A vizjogi törvényjavaslat** tárgyalására kiküldött képviselőházi bizottság ma délután ½5 órakor *Csáky* László gr. elnöklete alatt tartott ülésében folytatta a törvényjavaslat tárgyalását. A kormány részéről jelen voltak: *Széchenyi* Pál gr. és *Kemény* Gábor b. miniszterek, *Matlekovics* Sándor és *Baross* Gábor államtitkárok és *Kvassay* Jenő miniszteri osztálytanácsos. Az ülés megnyitása után megkezdetett a javaslat részletes tárgyalása. A czimre nézve *Dárday* Sándor előadó inditványozza, hogy «vizjogi törvényjavaslat helyett «Törvény a vizjogról» tétessék. A bizottság ez inditványt elfogadta. Az *általános határozatokat Unger* feleslegesnek tartja, mert szerinte azok magoktól értetődnek, de az *előadó, Horváth* Gyula és *Teleszky* hozzászólása után a bizottság az 1. §-t elfogadta. A 2. §-t *előadó* kihagyatni óhajtja, mert szerinte annak kimondása, hogy a források, álló- és folyóvizek ingatlanok, csakugyan felesleges. *Horváth* Gyula és *Teleszky* István, *Károlyi* Sándor gr., *Chorin* Ferencz, *Horváth* Gyula, *Matlekovics* államtitkár, *Unger* és *Baross* Gábor hozzászólása után a többség fentartani kivánja a szöveget. A bizottság ezt, ugyszintén a 3. §-t is változatlanul elfogadta. A 4. §-nál *Mártonffy* ugy találja, hogy a hajómalmok ki vannak véve a törvény intézkedése alól, pedig nézete szerint ezekről okvetlenül intézkedni kell. *Matlekovics* véleménye szerint ha a vizi mü nincs szoros kapcsolatban a parttal, az akkor ingó dolog, ellenkező esetben ingatlan. Ennyi intézkedés tehát van a törvényben, mely a hajómalmokra is kiterjed. *György* Endre a szakasz végén kifejezni óhajtaná, hogy a hajómalmokra nézve az eddigi gyakorlat az irányadó. A bizottság a szakaszt változatlanul fentartani határozta. Az 5.—8. §§. változatlanul elfogadtattak. A 9. §-ban az az intézkedés foglaltatik, hogy kutakat saját birtokán mindenki szabadon épithet, azonban az uj kut a lakott szomszédos telken netán már létező kutaktól, tavaktól, forrásoktól, vagy vizcsatornáktól legalább 2 méter, lakatlan területen létező hasonló müvektől pedig legalább is 15 méter távolságban épitendő. *Károlyi* Sándor gróf rövidnek tartja a két méter távolságot. *Horváth* Gyula nem is tartja lehetségesnek két kutat ásni két méternyi távolságban. Az *előadó* szerint itt csupán a vizjogi szempont lehet irányadó. — *Biasini* a «lakatlan terület» pozitivebb meghatározását kivánná. — A bizottság szavazással döntött a fölött, hogy az uj kutat a már létezőtől hány méter távolságra lehessen épiteni. Öt szavazat adatott be arra, hogy a távolság 3 méter és öt szavazat, hogy 4 méter legyen, mire az elnök a *három méter* távolság mellett döntött. *Horváth* Gyula a lakatlan külterületeken a 15 méter távolságot igen kevésnek tartja. Ezt legfeljebb Budapest környékére nézve tartja kivihetőnek, de a vidéken legalább 100 méter távolságot kiván. *Széchenyi* Pál gr. miniszter a szakértőkre hivatkozik, kik a távolságot megállapitották s megjegyzi, hogy ezeknek csak értenlök kellett hozzá. *Károlyi* Sándor gróf a 100 méter távolságot fogadja el. A bizottság többsége a 15 méter távolság mellett szavazott. A §. szövegezése későbbre halasztatott. Ezzel az ülés véget ért. Holnap délután ½5 órakor ismét ülés lesz.

⁂ **A tiszavölgyi társulat** központi bizottsága az *ártérnek kataszterben és hiteltelekkönyvben való kitüntetése* iránt a következő felterjesztést intézte a pénzügyi és igazságügyi miniszterekhez: A tiszavölgyi társulat központi bizottsága f. évi február hó 17-én tartott ülésén tárgyalta kataszteri albizottságának amaz inditványát, hogy az ártérek a kataszterben és ennek nyomán a hiteltelekkönyvben kitüntettessenek. Az ártér kataszterben való kitüntetésének szükséges voltát hosszasabban bizonyitani felesleges volna, elég legyen ezuttal csak arra utalni, hogy a kölcsönös gazdasági költségeknek az 1881. XLII. t.-cz. által engedélyezett parczelláris betudása e nélkül nem is eszközölhető; már pedig a parczelláris betudást pótolni hivatott kumulativ megtérités a tartozatlanul fizetett községi megyei stb. adóban a parczelláris betudással szemben tetemes pénzügyi hátránynyal jár. De a mily fontos, hogy az árterek a kataszterben tüntettessenek ki, ép oly szükséges, hogy azok a hiteltelekkönyvben is jelöltessenek meg. A végrehajtási eljárásról szóló 1881. évi LX. t. cz. 184. §-ának 2. bekezdése következőleg szól: «Az elárverezett ingatlant a fennálló törvények szerint terhelő szőlődézsma urbéri és más hasontermészetü váltságnak az árverés napja után esedékes részletei a vételárba való betudás nélkül a vevőt terhelik.» Ugyanezen törvény 188. §-ának 3. bekezdése pedig következőleg intézkedik: «Ha a telekkönyvből kitünik, vagy a telekkönyvi hatóság tudomással bir arról, miszerint az elárverezett ingatlant szőlő-dézsma, urbéri vagy más hasontermészetü váltság, vagy vizszabályozási tartozás terheli az árfelosztási tárgyalásra a jogositott földbirtokos vagy közbirtokossági képviselő, illetőleg a vizszabályozási társulat képviselője is meghivandó.» S ezzel kapcsolatban a 189. §. elrendeli, hogy: «A vételárból a jelzálogos hitelezők előtt a következő előnyös tételek és a következő sorrendben elégitendők ki: a), b), c) a fenálló törvények értelmében az ingatlant közvetlenül terhelő szőlődézsma, urbéri és más hasonló természetü váltságösszegnek és a vizszabályozási tartozásnak, az árverés napját megelőzőleg esedékesse

vált, három évnél nem régibb időről hátralékban lévő részletei. Ha a c) pont alatti követelések a vételárból egészen ki nem elégittetnének első sorban a vizszabályozási illetékek fizetendők, a többi követelések közt pedig aránylagos levonásnak van helye.» Az 1883. XLIV. t. cz. 95. §-a (l. 1879. XXXV. t. cz. 6. §-a.) pedig következőleg szól: «Azon egyenes adók, és illetékek s az egyenes adók módjára beszedendő követelések és tartozások, melyek valamely ingatlant terhelnek, a 90. §-ban megállapitott elévülési határidőn belül a tényleges birtokos által fizetendők. *Magán kézből megvett ingatlan birtokokat terhelő ilynemü követelések vagy hátralékok a vevőre szállnak át*» stb. Az előadottakból világosan kitünik, hogy mily elsőbbség lett a vizszabályozási tartozások részére törvényesen biztositva, a nélkül, hogy ezek nyilvántartásáról megfelelő intézkedés történt volna s a nélkül, hogy az ártér, mely egyedül lehet ezen privilegizált helyzetben, a fensiktól hiteltelekkönyvileg megkülönböztettetett volna s e szerint sem a vevő, sem a hitelező nem lehet tisztában az ily ingatlanok megterheltetésével; ami végelemzésben oda megy ki, hogy azon kedvezmény, mely szerint a vizszabályozási tartozásoknak s általában az ártéri minőségnek telekkönyvi kitüntetése nem kivántatott, csak látszólagos s voltakép az ártéri birtokok hitelképességét megingatni alkalmas. Érezte e visszásságot a törvényhozás és midőn az 1884. XXIII. t.-cz.-ket megalkotta s az ezen törvény által biztositott 10 millió forintnyi kölcsönre nézve a 3. §-ban kimondja, hogy: «A kölcsön az 1. §-ban megjelölt területeken fekvő ingatlanokat mindaddig egyetemlegesen (az 1879. XXXV. t.-cz. 6. §-ának megfelelően) terheli, mig az ártérfejlesztés az 1881. LII. t.-cz. 2. §. értelmében a közm. és közl. miniszter által befejeztetni, és a teherviselési kulcs alapján a kölcsönnek azon része, mely a következő §-okban érintett adóvisszatérités által nem fedeztetik: jelzálogilag biztosittatni fog. — Ezen bekeblezések bélyeg- és illetékmentesek.» De bármikép és bármily jogi formában történjék ezen jelzálogi biztositás, annak első feltétele, hogy az ártér a hiteltelekkönyvben külön kitüntetve legyen, mert minden jogforgalom szerint ármentesitési kölcsön csupán ármentesitett területeket terhelhet. Központi bizottságunk tehát különös tekintettel a hiteltelekkönyv és adókataszter összhangzatba hozatala iránt beadott törvényjavaslatra is, nevezett ülésén elhatározta, hogy nagyméltóságodat tiszteletteljesen felkéri, oly törvényes intézkedés megtételére, illetőleg a beadott törvényjavaslat oly értelmü kiegészitésére, hogy az ártérek, a mennyiben a valósitás megtörtént, a katászterben s ennek nyomán a hiteltelekkönyvben is kitüntetendők legyenek. Midőn a központi bizottság e tiszteletteljes kérelmét nagyméltóságod elé terjeszteni szerencsénk volna s megjegyeznők, hogy e kérvény másodpéldányát a nm. m. kir. pénzügy-, illetőleg igazságügyminiszter urhoz nyujtottuk be, mély tisztelettel vagyunk: Budapesten, 1885. márczius 2. Gróf Andrássy Gyula elnök, dr. Darányi Ignácz titkár.

A m. kir. államvasutak összes vonalainak bevételei

az 1885. év 9-ik hetében.

Idő	Szállitott mennyiség: Utasok (száma)	Áruk (tonna)	Revételek (o. é. frtokban, adópótlék nélkül): 1885-ben	az 1884. év hasonló időszakában	Többlet + kevesblet − 1885-ben 1884-hez képest
1885 febr. hó 26-tól márczius hó 4-ig	89400	141200	586760	484373	+ 102387
1885. jan. hó 1-től február hó 25-ig	682460	1087580	4.217200	3.803940	+ 413260
Összesen ...	771860	1228780	4.803960	4.288313	+ 515647

IPARÜGYEK.

— **Kávésok és vendéglősök panasza.** Az uj ipartörvény értelmében engedélyhez kötött iparágakra, tehát bor, kávé és pálinkamérésre is, csak a helyhatósági szabályrendelet alapján adhatók ki engedélyek. A tanács egy tervezetet készittetett is már ez ügyben, de az jóváhagyva vagy megerősitve még nem lett. Mintán pedig e nélkül a ker. elöljáróságok, mint I. foku iparhatóságok engedélyt nem adhatnak ki s a közeledő kiállitás alkalmából pedig kávésok és vendéglősök számosan üzlethelyiséget is béreltek ki, az elöljáróságokhoz tömegesen érkeznek az engedély iránti folyamodások s egyszersmind panaszok azok elutasitása miatt. Sokan pedig engedély nélkül is megnyitják üzletüket, ezeket pedig sorra birságolják, miután regálét nem fizetnek és a fővárost megkárositják. E mindenképen visszás állapotok megszüntetése végett a fővárosi kávésok és vendéglősök a napokban értekezletet tartanak s a mozgalom vezetői el vannak határozva, hogy küldöttségileg kérik fel az illetékes minisztert a szükséges intézkedések mihamarabbi megtételére.

— **Nyersterményeket bevásárló hitelszövetkezet.** Jágócsi *Péterffy* József min. biztos e hó 8-án délután a ref. kollegium zsufolásig megtelt nagytermében két óráig tartó nagyszabásu felolvasást tartott a *nyerstermény bevásárló hitelszövetkezetről.* — Nyomban megalakult a husz tagu szervező bizottság ily hitelszövetkezet életbeléptetésére. Este a Nérey-féle nagyteremben társas közvacsora volt az ünnepelt tiszteletére.

— **Az orsz. iparegyesület** butor- és rokonipari szakosztálya márczius hó 17-én d. u. 5 órakor évi szervező gyülést tart.

— **Az országos iparegyesület** kebelében megalakitandó uj *borászati szakosztály* tárgyában ma délután dr. *Wagner* László müegyetemi tanár elnöklete alatt előértekezlet volt, melyben hangsulyozták a szakosztály szükségességét és annak hézagpótló voltát. A számos aláirással benyujtott kérvényt a szakosztály megalakitása iránt az igazgatóság nemrég tartott ülésében méltányolta s a szakosztály megalakitását elhatározta. A mai értekezlet egy 9 tagu bizottságot küldött ki dr. *Wagner* László elnöklete alatt, mely csütörtökön délután 3 órakor fog ülést tartani és a borászati szakosztály ügyrendjét tárgyalás alá venni. Ez ügyrend alapján fogják azután az alakuló közgyülést összehivni.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **A budapesti áru- és értéktőzsde** idei rendes közgyülése a tőzsdetanács ma hozott határozata szerint márczius hó 21-én délután 4 órakor fog a tőzsde nagy termében megtartatni.

** **Osztrák-magyar-román kereskedelmi szerződés.** Bukarestből kelt egy táviratunk jelentette már, hogy a román kormány az Ausztria-Magyarország és Románia közt 1875. junius 22-én kötött s 1876. május 9-én ratifikált kereskedelmi szerződést felmondta. Hogy alapos-e ez a hir, még nem tudni bizonyosan, de az áll, hogy a román követ Bécsben néhány nappal ezelőtt egy jegyzéket adott át, melyben kormánya abbeli szándékát fejezi ki, hogy az emlitett szerződést felmondja. A szerződést tudvalevőleg tiz esztendőre kötötték azzal a határozattal, hogy ha a szerződő felek közül tizenkét hónappal a kitüzött idő letelte előtt egyik sem mondja fel, az egy később történő felmondás napjától számitott egy évig tovább is érvényben marad. Ha tehát a román kormány a szerződést csakugyan felmondta volna, ugy az 1886. márczius 10-ig maradna érvényben, tehát egy évi időtartamot engedve a kormányoknak ujabb szerződés megkötésére.

** **Az osztrák-magyar bank** legujabb heti kimutatása szerint a leszámitolási üzlet az utolsó hétben 3·36 millió, a kézi zálogüzlet 0·62 millió forinttal csökkent. A bank pénztárába 3·9 millió forint összegü jegy folyt, melyet a leszámitoló- és kézizálogüzlet eredményezett. A bank a mult héten csak 500,000 forintért vett értékeket a folyó üzletek számlájára. A váltókészlet 0·8 millióval szaporittatott. A tiszta tartalék márczius 7-én 57 millió forintra (az előző héten 53·2 millióra) rugott, a rendelkezésre álló jegykészlet 59·4 millió, az összes tartalék 68 millió forintra az előző heti 62·3 millió ellenében. 1884. márczius 7-én a bankjegyforgalom 345 millió forintot tett. A leszámitolási üzletben 126·5 millió, a kézi zálogüzletben 22·7 millió forint volt beruházva. A tiszta tartalék 39 millió, az összes tartalék 55·8 millió frtot tett.

** **Kamatozó pénztári utalványok.** A forgalomba bocsátott magy. kir. kamatozó pénztári utalványok álladéka 1885. évi febr. végéig következő volt: Maradvány 1885. évi január végével: 100 forintos 576 db, 1000 forintos 1392 db, 10000 frtos 1947 db, összesen 3915 db 20.919,600 forint összegben. 1885. évi februárban kikocsáttatott 100 frtos 73 db, 1000 frtos 180 darab, 10000 frtos 230 db, összesen 483 db 2.487.300 forint összegben; februárban beváltatott 100 frtos 66 db, 1000 frtos 281 db, 10000 frtos 230 db, összesen 477 db, 2.487,600 forint összegben; február végéig forgalomban maradt 100 frtos 583 db, 1000 frtos 1391 darab, 10000 frtos 1947 db, összesen 3921 db 20 919,300 frt összegben. Tehát növekedett a forgalom 7 db. 100 forintos és csökkent 1 db 1000 frtos utalványnyal.

** **A budapesti kereskedelmi és iparkamara** e hó 16-án délután 4 órakor közös ülést tart a következő napirenddel: Elnöki közlések. Bizottsági jelentés a szabadalmi törvény reformja tárgyában. Miniszteri leiratok: a) a Székesfehérvár városában tartandó heti marhavásár, b) Baja városának a kövezetvám és helypénzszedés iránti szabályrendelete, valamint Baja városának piaczi szabályai s végül Dömsöd községnek vásárengedély iránti kérvénye tárgyában. Budapest főváros tanácsának átirata a fővárosi köztisztasági szabályzat módositása tárgyában. Weitzenfeld Jakab kamarai tag beadványa a gyógynövények után fizetendő vasuti szállitási dijak tárgyában. Több breznóbányai kereskedő és iparos beadványa a vasárnapi üzletbezárás tárgyában. A fővárosi kir. pénzügyigazgatóság átirata a zálogintézetek könyvei iránti véleményadás végett. Miniszteri leiratok: az ipartestületek által szedni szándékozott szegődtetési és felszabaditási dijak; az ipartestületek levelezéseinek portómentessége s az iparhatósági megbizottak részére kiadott utasitás tárgyában. A fővárosi tanács átirata munkakönyvek ismételt kiadásának megakadályozása iránt. A budapesti czipészipartársulat beadványa a budapesti csizmadia ipartestület megalakitása ellen. Inditvány az összeépitett községekben alakitható egységes ipartestületek tárgyában. Ráth Károly kamarai alelnök inditványa a kamara fontosabb felterjesztéseinek közététele iránt. Kohn Gábor kamarai tag inditványa az osztrák-magyar bank privilégiumának meghosszabbitása tárgyában.

** **A fővárosi szatócsipartársulat kölcsönös hitel és segélyszövetkezetének** személy-hitelegylete ma délután 3 órakor *Veiler* J. S. elnöklete alatt összgyülést tartott, a melyen elnök örömmel konstatálta, hogy az idén a kint levő követelések oly jók, hogy egyet sem kellett a kétes követelések közé irni. A felolvasott jelentés szerint a lefolyt évben benyujtatott 868 kérvény 220.720 frt hitelért. Engedélyeztetett 661 folyamodónak 183.443 frt hitel. Ebből kint van még 88.521 frt. A biztositéki alap 9494 frt, a tartalékalap 727 frt 15 kr hozzáadása által 1242 frt 70 krra emelkedett. Megválasztattak hitelbirálókul: Laufer Sámuel, Steinitz L., Markovics L., Becker J., Schulteisz M., Seemann J., Kramer Miksa, Breier M., Gutvillig L., Holstein H., Kaufmann J., Langer J., Löwy J., Löbl J., Lichtenstern S., Pokorny József, Reich J., Löwenstein S., Schneider J., Szabó L., Wohlstein A., Weisz Simon, Weber V., Richtmann M., Hamvai Gyula, Kaufmann József, Aulicki J., Weidmann S., Roth S., valamint 15 póttag. Végül elnöknek a közgyülés jegyzőkönyvileg köszönetet szavazott s ezzel az ülés véget ért.

BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTEKTOZSDE.

— Márczius 11. —

Gabonatőzsde.

A *buza*-üzlet ma határozott szilárd irányt követett. Gyenge kinálat és kedvező vételkedv mellett mintegy 18,000 mm. kelt el általában 5 krral drágább árakon. Tengeri és zab szilárd irányt követve 10 krral emelkedett. Rozs és árpa változatlan, szilárd maradt. — Eladatott:

Buza: *Tiszavidéki* 100 mm. 80 k. 9 frt, 1500 mm. 78.5 k. 8.90 frt, 1100 mm. 78 k. 8.85 frt, 1000 mm. 78 k. 8.80 frt, 150 mm. 78 k. és 100 mm. 77 k. 8.75 frt, 200 mm. 77.5 k. 8.70 frt, 100 mm. 77 k. 8.70 frt, 100 mm. 76.5 k. 8.30 frt, pótlékos, 100 mm. 75.5 k. 8.40 frt, 100 mm. 77 k. 8.25 frt, sárga, mind három hóra.

Pestvidéki 200 mm. 78.2 k. 8.50 frt, 100 mm. 77.5 k. 8.50 frt, 200 mm. 77.5 k. 8.45 frt, 100 mm. 76 3 k. 8.40 frt, 100 mm. 76 k. 8.15 frt, sárga, 700 mm. 75.8 k. 8.35 frt, 100 mm. 75 k. és 100 mm. 72.7 k. 7.90 frt, mind három hóra.

Fejérmegyei 700 mmázsa 76 k. 8.40 frt, három hóra.

Dunavidéki 1900 mm. 75 k. 8.25 forint, három hóra.

Északmagyarországi 3000 mm. 75.3 k. 8.22½ frt, 250 mm. 75 k. 8.15 frt, 600 mm. 75 k. 8.10 frt, mind három hóra.

Oláhországi 500 mm. 75 k. 7.55 frt, 1600 mm. 73 k. 7.10 frt, mindkettő három hóra.

Tengeri 200 mm. 5.65 frt, 200 mm. 5.75 frt, mindkettő készpénzfizetés mellett.

Zab 100 mm. 6.90 frt, 100 mm. 7.15 frt, mindkettő készpénzfizetés mellett.

Mai hivatalos effektiv árak:

Buza	ó, bánsági	74—79 %	—.— frttól	—.—	frtig
—	» tiszavidéki	74—79 %	8.05	8.75	»
—	» pestvidéki	74—79 %	7.95	8.65	»
—	» fehérmegyei	74—79 %	7.95	8.65	»
—	» bácskai	74—79 %	—.—	—.—	»
—	» északmagyarországi	74—79 %	7.80	8.40	»
Rozs	»	70—72 %	7.20	7.50	»
Árpa	» takarmány	60—62 %	6.70	7.—	»
—	» égetni való	62—64 %	7.20	8.10	»
—	» sörfőzdei	64—66 %	8.35	9.60	»
Zab	»	39—41 %	6.85	7.10	»
Tengeri	uj, bánsági	75 %	5.65	5.75	»
—	» másnemü	73 %	5.55	5.60	»
—		— %	—.—	—.—	»
Köles	ó,	— %	5.80	6.25	»
Repcze	uj, káposzta	— %	—.—	—.—	»
—	» bánsági	— %	—.—	—.—	»

Határidőüzlet gyenge forgalommal szilárd irányban nyilt meg. — Köttetett:

Délelőtt.

Szokványbuza tavaszra mintegy 10,000 mm. 8.16, 8.17, 8.18 forinton.
Szokványbuza őszre 2000 mm. 8.67 frton.
Tengeri május—juniusra mintegy 5000 mm. 5.75, 5.76 frton.
Szokványzab tavaszra 2000 mm. 6.95 frton.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén nyugodt irány mellett csekély forgalom volt. — Köttetett:
Szokványbuza tavaszra mintegy 5000 mmázsa 8.18, 8.17 forinton.
Szokványbuza őszre 1000 mm. 8.66 frton.
Szokványzab tavaszra 1000 mm. 6.92 frton.

Déli 1 órakor hivatalosan zárulnak:

Szokványbuza tavaszra	frt	8.15 —	8.17—
Szokványbuza őszre	»	8.65 —	8.67—
Tengeri május—juniusra	»	5.75 —	5.77—
Szokványzab tavaszra	»	6.91 —	6.93—

Délutáni forgalom.

A délutáni tőzsdén alacsonyabb berlini gabonaárak miatt lanyha irány uralkodott, a forgalom csekély volt. — Köttetett:
Szokványbuza tavaszra mintegy 5000 mm. 8.17, 8.16 forinton.
Szokványbuza őszre 2000 mm. 8.67, 8.66 frton.

Esti 6 órakor zárulnak:

Szokványbuza tavaszra	frt	8.16 —	8.17—
Szokványbuza őszre	»	8.66 —	8.67—
Tengeri május—juniusra	»	5.75 —	5.76—
Szokványzab tavaszra	»	6.90 —	6.92—
Káposztarepcze augusztus—szeptemberre	»	12.7/8 —	13.—

Terménytőzsde.

Terményekben vontatott forgalom volt.
Disznózsir pesti 52 forinton köttetett hordóstul.
Szilva szerbiai zsákáru 7.75-től 8⅛-ig köttetett 56 kilogrammonkint.
Szilvaiz szlavoniai uj áru 17⅞-on köttetett.
Szesz csendes: szesz 26.50—27.—, szesz-élesztő 30.—30.50 frton.

Értéktőzsde.

Ambár a külföldi esti jegyzések kielégitettek, az árfolyamok a mai előtőzsdén mégis inkább hanyatló irányt követtek kedvezőtlen politikai hirek miatt. A déli tőzsdén, miután Berlinből is alacsonyabb jegyzéseket jelentenek, az árfolyamok tetemesen csökkentek. Aránylag szilárdak csak a járadékok maradtak. Az előtőzsde nyugodt iránya után az esti tőzsdén az angol consolok csökkenése miatt lanyhaság állt be.

Előtőzsde.

Az előtőzsde szilárdan nyilt meg, de később elgyengült. Osztrák hitelrészvény 304—303.50 közt ingadozván, maradt 303.60 pénz, magyar hitelbank 312-őn, magyar aranyjáradék 99.60-tól 99.50-ig, magyar papirjáradék 94.32½-től 94.30-ig, magyar leszámitoló és pénzváltóbank 85-től 84⅞-ig, pesti magyar kereskedelmi bank 597-en köttetett.

11 óra 30 perczkor zárul: Osztrák hitelrészvény 303.60—303.70.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén lanyha berlini jelentésekre estek az árfolyamok. Osztrák hitelrészvény 303.60—302.90 közt ingadozván, maradt 302.90 pénz, magyar hitelbank 312—311.75-ig vételvén, maradt 311.75 pénz, magyar leszámitoló és pézváltóbank 84⅞-től 84.50-ig köttetett és maradt 84 25 pénz. Befektetési értékek közül eladattak: magyar aranyjáradék 99.52½-től 99.45-ig, magy. papirjáradék 94.32½-től 94.20-ig. Más értékek közül: országos központi takarékpénztár 441-en, rimamurányi vasmü 103-on kelt. Valuták és váltók változatlanok.

3 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 302.90—303.—, magyar hitelbank 311.75—312.—, magyar aranyjáradék 99.40—99.45, magyar papirjáradék 94.20—94.25.

Praemiumüzlet: Osztrák hitelrészvény holnapra 2.50—3 forint; nyolcz napra 7—7.50 forint, egy hóra 15—16 forint.

Utótőzsde.

Az utótőzsdén nyugodt hangulat mellett osztrák hitelrészvény 303.30-tól 303.20-ig, magyar aranyjáradék 99.57½-en, magyar papirjádék 94.32½-en köttetett.

3 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 303.20—303.30, magyar aranyjáradék 99.55—99.57½, magyar papirjáradék 94.30—94.32½.

Esti tőzsde.

Az esti tőzsde lanyha irányt követett. Osztrák hitelrészvény 303-tól 302-ig, magyar hitelbank 311-en, magyar aranyjáradék 99.47½-től 99.10-ig, magyar papirjáradék 94.25-től 94.07½-ig, magyar leszámitoló és pénzváltó bank 84.50-től 84-ig köttetett.

6 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 302—302.10, magyar aranyjáradék 99.12½—99.15, magyar papirjáradék 94.05—94.07½, magyar leszámitoló és pénzváltó bank 83.75—84.

Felszámitolási árfolyamok.

Magy. 4% aranyjárad.	—.—	Osztrák hitelintézet	303.—
» 5% papirjáradék	—.—	Angol-osztrák bank	—.—
» általános hitelb.	312.—	Állami vasut	—.—
» pénzv.és lesz.bank	—.—	Déli vasut	—.—
Tiszai és szegedi kölcsön	—.—	Török birod. dohány	—.—
Magy. jelzálogbank	—.—	Rima-Murányi	—.—

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, márczius 11. Az üzlet csendes. Magyar urasági, öreg, nehéz 42—43½ forint, fiatal nehéz 45—46 forint, fiatal, közép 44—45½ forint, könnyü 44—45 forint. — Szedett nehéz 43—44 forint, közép 42½—43½ forint, könnyü —— forint. Romániai átmeneti, bakonyi nehéz —— forint, átmeneti közép —.—.— frt. átmeneti könnyü —.—— forint, eredeti nehéz —.— frt, átmeneti közép —.— frt. — Szerbiai nehez 44—45 forint, közep 43—44 forint, könnyü 42 44 frt. Hizó 1 éves élősulyban 4% 33—36, hizó két éves élősulyban 4% 32—36 frt. 1 éves hizó a vasutról szállitva ———. Az árak hizlalt sertéseknél paronkint 45 kilos es 4 szazalekos levonással kilogrammonkint értendők. Makkos sertés, élősulyban (4%-os levonással) ——— frt. Romániai és szerbiai sertések, melyek mint átmenetiek adattak t. vevőn s páronkint 3 aranyban vám fejében megtérittetnek.

BECSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Előtőzsde.

Bécs, márcz. 11. (Az «Egyetértés» távirata.) A Pall Mall Gazette jelentésére, hogy az oroszok Afghanisztanban jobban előnyomultak, a mai előtőzsde megnyiltával az árfolyamok elgyengültek és az üzerkedési értékek iránya lanyhult; csak járadékok voltak ma is szilárdan tartva és csak ezekben az értékekben volt általában forgalom. A többi koulissza értékekben, még hitelrészvényekben is, teljesen pangott az üzlet. Valutákban nem volt forgalom.

11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 303.30, *magyar hitelbank* 312.—, osztrák-magyar államvasut 307.—, tramvay 215.50, májusi járadék 83.67, *magyar aranyjáradék* 99.55, *magyar papirjáradék* 94.37, husz frankos arany 9.79, német birodalmi márka 60.45,

Déli tőzsde.

A déli tőzsde hasonlóan gyenge árfolyamokkal nyilt meg és minden üzlet nélkül maradt. — Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 303.25, *magyar hitelbank* 312, angol-osztrák bank 106, unióbank 74.50, osztrák tartományi bank 105, bankegyesület 107.75, osztrák-magyar államvasut 307, déli vasut 139.80, Károly-Lajos vasut 269, elbavölgyi vasut 179.75, tramway 215.50, májusi járadék 83.67, *magyar aranyjáradék* 99.57, husz frankos arany 9.79, német birodalmi márka 60.47.

Később az üzlettelenség nyomást gyakorolt az üzérkedési értékek árfolyamainak irányára. A sorompón sem akart üzlet fejlődni és az árfolyamok csak névlegesek; csakis sorsjegyek keresettek és magasabbak. Váltók és valuták változatlanok.

2 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 303.15, angol-osztrák bank 105.40, unióbank 74.25, bankegyesület 107.60, *magyar hitelbank* 311.75, osztrák-magyar államvasut 307, Károly Lajos-vasut 269.50, dunagőzhajózási részvények 526, Lloyd-részvények 565, északnyugati vasut 174, elbavölgyi vasut 179.25, tramway 215.70, déli vasut 139.75, májusi járadék 83.62, osztrák aranyjáradék 109.35, *magyar aranyjáradék* 99.57, 1864-diki sorsjegy 172, bécsi községi sorsjegy 125.75, husz frankos arany 9.80, német birodalmi márka 60.50. Első czégek járadékvásárlásaira megszilárdult.

Bécs, márcz. 11. *(Magyar értékek hivatalos zárlata.)* Magy. földtehermentesitési kötvények 103.25, Erdélyi földtehermentesitési kötvények 103.—, 5½% magyar földh. int. záloglevél 103.—. Erdélyi vasut 188.—. Magyar keleti vasut 110.90. Magyar ny. k. sorsjegy 119.60. Szőlődézsmaváltsági kötvények —.—, 6% aranyjáradék —.—, Tiszavölgyi sorsjegy 119.30. Magyar 4%-os aranyjáradék 99.57. Magyar vasut kölcsön 147.75. Magyar hitelbank 311.50, Alföldi vasut 188.—. Magyar északkeleti vasut 176.75 Keleti vasuti elsőbbség 99.—. Tiszav. vasut-részvény 250.50. Magy. lesz. és váltób. részv. 84.50, Kassa-oderbergi vasut 152.25. Magyar papirjáradék 94.35. Dohány-részvények —.— Leszámitoló-bank —.—

Bécs, márcz. 11. *(Osztrák értékek hivatalos zárlata.)* Osztrák hitelrészvény 303.10 Déli vasut 139.75, 4%-os aranyjáradék 109.40, Váltó Londonra 124.25, Károly-Lajos vasut 268.50, 1864-es sorsj. 172.—. 1860-as sorsjegy 139.80, török sorsj. 23.80. Angol-osztrák bank részv. 105.50, 4.2%-os ezüstjáradék 84.10, osztr. államv. 306 50, 20 frankos 9.79½ 4.2%-os papirjáradék részv. 83.62, osztr. hitelsorsjegy 179.25, osztr.-magyar bankrészv. 867, cs. k. arany 5.78, német bankváltók 60.50, elbavölgyi vasut részv. 179.—, Wiener Bankverein részv. 107.50. Dunagőzhajózási társ. részvény 526. Szilárdul.

Esti tőzsde.

Bécs, márcz. 11. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Az esti tőzsde csendesen nyilt meg, de később a londoni baisse következtében jelentékenyebb reakczió állott be, különösen hitelrészvények és magyar aranyjáradékok gyengültek.—Jegyeznek: Osztr. hitelrészv. 303—301.70, *magyar hitelbank* 311.75—310.80, angol-osztrák bank 105.40, uniobank 74 40, bankegyesület 107.60, osztrák tartományi bank 105—104.40, osztrák földhitelintézet 240.50, osztrák-magyar államvasut 307—306.50, déli vasut 139.25—139, *magyar északkeleti vasut* 174.25, elbavölgyi vasut 179, lemberg-czernovitzi vasut 225.50, lupkovi vasut 180.75, Rudolf-vasut 187, *győr-sopron-ébenfurthi vasut* 181.50, májusi járadék 83.62—83.55, *magyar aranyjáradék* 99.50—99.10, *magyar nyeremény-kölcsön* 120.

5 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 301.75, *magyar hitelbank* 311, angol-osztrák bank 105.25, uniobank 73.90, osztrák tartományi bank 104.40, tramway 215.50, déli vasut 138.75, májusi járadék 83.52, *magyar aranyjáradék* 99.10, husz frankos arany 9.80½, német birodalmi márka 60.50—60.52.

Zárlat után jegyez: Osztrák hitelrészvény 301.80 és 301.30 után 301.40, *magyar aranyjáradék* 99.10 után 99.05.

Az **esti magánforgalomban** marad osztrák hitelrészvény 301.70 után 301.60, *magyar aranyjáradék* 99.45.

Praemiumüzlet a bécsi értéktőzsdén.

Bécs, márcz. 11. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A dijtételek alig változtak. Osztrák hitelrészvény holnapra 1¼—2 frt, egy hétre 6—6¼ frt, egy hónapra 14—14½ frt, három hónapra 25—26 forint, osztrák-államvasut egy hónapra 8—9 frt, Károly-Lajos vasut egy hónapra 8—9 frt, déli vasut egy hónapra 7—7½ frt, *magyar aranyjáradék* egy hónapra 2½—3 százalék, három hóra 4½—4¾ százalék.

Magánkamatláb: Első helyi váltóra 3—3⅜ százalék, távolabbi látra és telepitett váltóra 3¾—4 százalék.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, márcz. 11. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Magasabb newyorki jelentésekre és a hidegebb időjárás következtében a mai tőzsdéi buzában valamivel barátságosabban nyilt meg s daczára a csekély forgalomnak, a jobb irány zárlatig tartotta magát. *Buza* tavaszra 8.53 és 8.54 frton, őszre 8.89—8.91 frton köttetett. *Rozs* tavaszra 7.11—7.13 frton jött forgalomba, őszre jegyez 7.46—7.48 frtot. *Zab* tavaszra az utóbbi napok élénk vételkedve után lankadt volt és csak kevés köttetett 7.52—7 53 frton, őszre jegyez 6.78—6.80 frtot. *Tengeri* május—juniusra 6.20—6.21 frton köttetett kisebb mennyiségben.

Szesz. Kész áru üzlettelen volt és változatlanul 27⅞ frt.

Délután élénktelen volt a gabnaüzlet, a hangulat valamivel csendesebb, különösen *buza* tavaszra mely 7.55—7.52 frton köttetett, *tengeri* május—juniusra szilárd 6.22 frt. Egyéb határidőkben csak kevés kötés jött létre. Végül zárulnak: *Buza* tavaszra 8.52—8.53 frton, őszre 8.88—8.90, *rozs* tavaszra 7.10—7.12, őszre 7.45—7.47; *zab* tavaszra 7.51—7.53 őszre 6.78—6.80; *tengeri* május—juniusra 6.22 frt pénz és áru.

Kész áruban csak csekély volt a forgalom az irány azonban szilárdan tartott. Eladatott egy rakomány *becskereki buza* 73.5 k. 8.60 frt három hóra Bécsben fogyasztók részére.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Trieszt, márcz. 11. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A zárlat szilárd. Váltó Londonra 124.25, olasz bankpiaczokra 48.75, husz frankos arany 9.78, májusi járadék 83.60, *magyar aranyjáradék* 99.65, *magyar papirjáradék* 94.40, osztrák hitelrészvény 303, Lloyd-részvény 567, olasz járadék 96.85.

Berlin, márcz. 11. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A Timesnek egy az angol-orosz kofliktusra vonatkozó jelentése miatt a mai tőzsde gyengén nyilt meg alacsonyabb árfolyamokkal. Bankok lanyha irányt követtek, orosz értékek és *magyar aranyjáradék* olcsóbban kináltattak. Vasutak keveset változtak. Később igen csendes volt az üzlet. zárlat gyenge. Magánkamatláb 3 százalék.

Berlin, márcz. 11. (Tőzsdei jelentés.) A Times hirei a londoni tőzsde bágyadtsága tetemes eladásokat idéztek elő. Orosz értékek piaczán nyomasztó a hangulat. Bányaértékek üzlettelenek. Magyar járadékok árfolyamai szilárdak. Kamatláb 3%.

Berlin, márcz. 11. (Utótőzsde.) *Magyar aranyjáradék* 81.90, osztrák hitelrészvény 515, osztrák-magyar államvasut 507½, osztrák déli vasut 232, Károly-Lajos vasut 111.40. Gyenge.

Frankfurt, márczius 11. (Esti tőzsde.) *Magyar aranyjáradék* 81.68, osztrák hitelrészvény 256.37, osztrák-magyar államvasut 252.62, osztrák déli vasut 113¼. Bágyadt.

Páris, márcz. 11. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Lanyha londoni jelentésekre gyengébb irányban nyilt meg a tőzsde. *1 órakor jegyeznek:* 4½%-os franczia járadék 110.05, osztrák-magyar államvasut 633.75, osztrák délivasut 303.75, török consol 18.45, egyiptomi kölcsön 344.06, török sorsjegy 49.50, Credit Foncier 1370, ottomán bankrészvény 614, Szuezrészvény 2147, spanyol kölcsön 6181, *magyar aranyjáradék* 82.09, Rio Tinto 301.25-ről 290-re esett.

3 óra 40 perczkor zárulnak: 3%-os franczia járadék 82.27, 4½ százalékos franczia járadék 110.10, osztrák-magyar államvasut 632, osztrák déli vasut 301, franczia törleszthető járadék 83.72, *magyar aranyjáradék* 82, ottomán bankrészvény 611. Csendes.

Páris, márcz. 11. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Az *utótőzsdén* londoni politikai álhirek rendkivül nagy izgatottságot okoztak. *5 óra 55 perczkor jegyeznek:* 4½ százalékos franczia járadék 109.95, 3%-os franczia járadék 81.97, Rio Tinto 284. Szuezrészvény 2130, váltó Londonra 253.75, orosz rubel 265. Magánkamatláb 2¾.

London, márcz. 10. *Magyar aranyjáradék* 80⅝, osztrák aranyjáradék 89½, osztrák ezüstjáradék 68, angol consolok 98⅛, váltó Bécsre 12.57½, ezüst 49. — Szilárd.

Newyork, márcz. 10. (Kabelsürgöny.) Váltó Berlinre 400 márka után (60 napi látra) 94¼, váltó Londonra 4.84, négyszázalékos tőkésitett kölcsön 1877-ből 122¼, Erie-vasut 13¾, váltó Párisra 4.26⅞.

Külföldi értéktőzsdék zárlata

Az árfolyamok az illető helyi szokványok szerint készpénzben, medióra vagy ultimóra értendők, e szerint a mellékelt paritás is készpénzre vagy medióra illetőleg ultimóra értendő. A készpénz-árfolyamok K-val, a medióra M-mel, az ultimóra U-val vannak megjelölve. Magától értetődik, hogy a fenti átszámitásokhoz még a transakczió-kö tségek, továbbá a medió- és ultimó-árfolyamok azonkivül még a mindenkori budapesti prolongáczió-tételek is számitásba veendők. A *-gal jelölt értékek a budapesti tőzsdén nem jegyeztetnek. Átszámitási árfolyam 100 márka vista = 60 frt 45 kr. 100 frk vista = 48 90 kr.

Márczius hó 11.		Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest osztr. é
PARIS.				
*Franczia 3%-os járadék		82.27	—.—	—.—
« 4½%-os «		110.10	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	M	632.—	306.96	— 0.49
Osztrák déli vasut	M	301.—	138.31	— 0.49
*Osztrák földhitel-részv.-társaság		—.—	—.—	—.—
*Franczia törleszthető járadék		83.72	—.—	—.—
Osztrák 4%-os aranyjáradék	M	—.—	—.—	—.—
Magyar vasuti kölcsön	U	—.—	—.—	—.—
Magyar jelzáloghitelbank	K	—.—	—.—	—.—
Bécsi unióbank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar aranyjáradék	U	82.—	99.28	— 0.42
Magyar 5%-os papirjáradék	U	—.—	—.—	—.—
Magy. leszám. és pénzv.-bank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar országos bank	K	—.—	—.—	—.—
BERLIN				
Osztrák 4⅕%-os papirjáradék	K	69.—	83.51	—.—
« 5%-os	K	—.—	—.—	—.—
« 4⅕%-os ezüstjáradék	K	69.25	83.86	— 0.17
« 4%-os aranyjáradék	K	90.—	109.13	+ 0.10
Magyar aranyjáradék	U	82.—	99.33	— 0.36
« 5%-os papirjáradék	U	77.80	94.42	— 0.24
« keleti vasuti kötvények	K	—.—	—.—	—.—
Keleti 5%-os v. elsőbbs. kötv.	K	101.75	123.21	—.—
Osztrák hitelrészvény	U	515.—	313.24	— 1.20
Magyar hitelbank	U	—.—	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	U	507.—	306.41	— 0.60
Osztrák déli vasut	U	232.—	139.97	—.—
Károly-Lajos vasut	U	111.30	268.92	+ 0.12
Kassa-oderbergi vasut	K	62.90	152.08	— 0.48
*Román vasuti részv.		—.—	—.—	—.—
Orosz bankjegy		211.90	128.10	— 0.90
Váltó bécsi piaczra		165.20	60.46	+ 0.04
*Keleti kölcsön II. kib.		—.—	—.—	—.—
Magyar jelzáloghitelbank	K	—.—	—.—	—.—
Magy. leszám. és pénzv.-bank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar országos bank	K	—.—	—.—	—.—
FRANKFURT.				
Osztrák 4⅕%-os papirjáradék	K	68.88	83.36	— 0.06
« 5%-os «	K	—.—	—.—	—.—
« 4⅕%-os ezüstjáradék	K	69.38	84.01	—.—
« 4%-os aranyjáradék	K	90.06	109.20	— 0.23
Magyar aranyjáradék	U	82.—	99.33	— 0.30
« 5%-os papirjáradék	U	78.—	94.66	—.—
Osztrák hitelrészvény	U	257.87	303.61	— 1.04
Osztrák-magyar bank	K	—.—	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	U	252.25	306.05	— 0.60
Károly-Lajos vasut	U	221.87	268.66	— 0.45
Osztrák déli vasut	U	114.25	140.18	— 0.74
Erzsébet osztrák nyugoti vasut	K	196.37	237.96	+ 0.14
Magyar-gácsországi vasut	K	149.37	181.—	—.—
Tiszavidéki v. elsőbbs. kötv.	K	—.—	—.—	—.—
Váltó bécsi piaczra		165.10	60.50	—.—
4½%-os földhitelint. záloglevél	K	—.—	—.—	—.—
Magy. leszám. és pénzv.-bank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar hitelbank	U	—.—	—.—	—.—
Magyar jelzáloghitelbank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar országos bank		—.—	—.—	—.—

KÜLFÖLDI ARUTOZSDÉK.

Külföldi árutőzsdék zárlata.

Gabonaszállitási dij waggonrakományokban 100 kilónkint értendő. Bevitelivám Németországba 100 kilo buzáért, rozsért és zabért 1 márka, árpáért, tengeriért s bükkönyért 1 márka, lisztért 3 márka, malátáért 1.20 márka. Beviteli vám a Svájczba 100 kilo gabonáért 0·30 frank, malátáért 0.60 frank, lisztért 1 frank. Átszámitási árfolyam a német piaczokra 100 márka vista 60 forint 45 kr. Párisra 100 frk vista 48 frt 50 kr.

Márczius hó 11	Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet utolsó zárl athoz képest osztr. értékben
PARIS.			
Buza folyó hóra	21.75	10.63	+ 0.09
— áprilisra	22.25	10.88	+ 0.16
— május-juniusra	22.80	11.15	+ 0.13
— májustól 4 hóra	23.25	11.37	+ 0.11
Liszt folyó hóra	47.75	14.69	+ 0.14
— áprilisra	48.10	14.80	+ 0.14
— május-juniusra	48.75	15.—	+ 0.15
— májustól 4 hóra	49.25	15.14	+ 0.13
Olaj folyó hóra	63.75	31.18	+ 0.08
— áprilisra	64.—	31.30	— 0.16
— májustól 4 hóra	65.25	31.90	— 0.04
— utolsó 4 hóra	66.60	32.52	— 0.03
Szesz folyó hóra	46.75	24.91	+ 0.21
— áprilisra	46.75	24.91	+ 0.21
— májustól 4 hóra	47 —	25.04	— 0.02
— utolsó 4 hóra	47.25	25.17	— 0.02
Szállitási dij: Budapestről	8.27	4.03	
— « Bécsből	7.87	3.83	
BERLIN.			
Buza április-májusra	167.—	10.10	— 0.02
— julius-augusztusra	174.75	10.56	— 0.03
Rozs április-májusra	148 —	8.95	— 0.03
— julius-augusztusra	150.50	9.10	— 0.01
Zab április-májusra	144.50	8.74	+ 0.02
— május-juniusra	145.	8.77	+ 0.02
Olaj április-májusra	50.30	30.41	+ 0.07
— szept.-okt.-re	53.30	32.22	+ 0.06
Szesz április-májusra	43.60	26.36	—.—
— julius-augusztusra	45.70	27.63	—.—
Szállitási dij: Budapestről	3.93	2.30	
— « Bécsből	3.24	1.90	
STETTIN.			
Buza április-májusra	167.—	10.10	+ 0.07
— junius-juliusra	172.50	10.42	+ 0.06
— szeptember-októberre	180.—	10.83	+ 0.06
Rozs április-májusra	145.—	8.77	+ 0.07
— junius-juliusra	147.50	8.92	+ 0.06
— szeptember-októberre	149.50	9.03	—.—
Olaj április-májusra	49.50	29.92	—.—
— szeptember-októberre	52.—	31.43	—.—
Szesz helyben	41.60	25.15	+ 0.06
— április-májusra	42.70	25.81	—.—
— junius-juliusra	44.10	26.66	— 0.28
— augusztus-szeptemberre	45.60	27.56	+ 0.05
Repcze	—.—	—.—	—.—
Szállitási dij: Budapestről	4.81	2.90	
— « Bécsből	3.62	2.10	
KÖLN.			
Buza márcziusra	17.50	10.58	+ 0.06
— májusra	17.80	10.76	—.—
Rozs márcziusra	14.60	8.83	—.—
— májusra	14.90	9.01	+ 0.06
Olaj kész szállitásra	27.80	33.61	—.—
— májusra	27.20	33.88	— 0.12
Szállitási dij: Budapestről	5.95	3.59	
BOROSZLÓ.			
Buza	16.—	9.67	— 0.18
Zab	14.80	8.95	—.—
Olaj	41.50	25.09	—.—
Rozs	14.—	8.46	—.—
Repcze	24.10	14.56	—.—
Tengeri	14.50	8.77	—.—
Szállitási dij: Budapestről	2.95	1.71	

Páris, márcz. 11. *Buza, liszt* és *szesz* szilárd, *olaj* tartva.

Berlin, márcz. 11. *Buza* és *rozs* bágyadt, *zab* és *olaj* szilárd, *szesz* csendes.

Liverpool, márcz. 10. Buza, tengeri és liszt tartott. — Időjárás: Szép.

Newyork, márcz. 10. (Kabelsürgöny.) Gyapot Newyorkban 11 5/16, Neworleansban 10½. — Petroleum fin. 70° Abel Test Newyorkban márcziusra 7⅞. — Philadelphiában márcziusra 7¾. — Nyers petroleum 7. — United pipe line certificates 81⅛. — Liszt 3.25 — Piros őszi buza helyben 90 cent (= 8.21 frt), márcziusra 89 cent (= 8.11 frt), áprilisra 90 cent (= 8.21 frt, májusra 91½ cent (= 8.35 frt). 100 kilonkint. Tengeri 51¼. — Czukor (Fair rafining Muscovados) 4.72½. Rio kávé 8.50 — Zsir (Wilcox jegyü) 7.60 (Fairbank jegyü) 7.50. Gabona fuvardij imperial-quarterenkint Észak-Amerikából az angol kikötőkbe és az ezekkel egy magasságon fekvő kontinentális kikötőkbe 2¼ (= 0.61 frt 100 kilokint.) Napi felhozatal gyapotból 6000 bál.

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

* **A gazdakör** igazgatósága ma d. u. 5 órakor Somsich Pál elnöklete alatt ülést tartott, melyen részt vettek Ráth Károly, Szontágh Pál, Kemény János báró, Bossányi László, Wagner László, Tarnóczy Gusztáv, Karsay Albert, Szávoszt Alfonz, Czorda Bódog, Karap Ferencz, Tarkovics József, Pais Andor, gróf Ráday Gedeon, Fenyvessy Adolf, Hoffmann Jakab, Csillag Gyula, Luczenbacher Pál, Miklós Ödön, Németh Antal, Neumann Frigyes, saárossi Kapeller Ferencz. *Elnök* az ülést megnyitván, felkérte az ujonnan megválasztott igazgatósági tagokat, hogy a gazdakört müködésében bölcseségükkel és szellemi és anyagi erejökkel támogatni sziveskedjenek. Felhivta a jelenvoltakat, hogy a kör titkári állását töltsék be. *Ráth* Károly inditványára, aki dr. Peregriny János eddigi titkár ernyedetlen buzgalmát és a gazdakör felvirágzása körül szerzett érdemeit, meleg szavakkal méltatta, az igazgatóság egyhangulag ismét dr. Peregriny Jánost választotta meg titkárrá. Ezután *Bossányi* László gazda előadta, hogy a kör egyik tagja, ki a mult év deczember havában a tagságról való lemondást elmulasztotta, tagsági kötelezettségének teljesitését megtagadta. Az igazgatóság hosszabb vita után tekintettel az ügyrend 7-ik szakaszának intézkedésére, elhatározta, hogy a lemondást nem fogadja el, hanem az illetőt kötelezettségeinek teljesitésére hivatalból szólitja fel, s ha ennek sikere nem volna, ellene mindama lépéseket foganatositja, melyeket az eddigi gyakorlat megállapit. Uj tagokul ezután felvétettek Kvassay Jenő ajánlatára *Baranyay* István és Ordódy Lajos ajánlatára *Pongrácz* Béla. Ezzel a napirend kimeríttetvén, az ülés véget ért.

* **Gazdasági tudósitók.** A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter, *Vaszary* László kisczenki lakost Sopronmegye soproni járására, *Bedners* Adolf péterfalvi lakost Szebenmegye szászsebesi járására, *Binder* Lajos szászsebesi lakost Szebenmegye Szászsebes városára, *Bartók* Béla nagy-szentmiklósi lakost Torontálmegye nagy-szentmiklósi járására, *Tóth* János nagysemlaki lakost Temesmegye dettai és *Horn* József barosi lakost Temesmegye rékási járására nézve az állandó gazdasági tudósitói tisztttel bizta meg.

* **Az orsz. magyar gazdasági egyesület** *dohánytermelési szakosztálya* ma délután folytatta *Dessewffy* Aurél gróf elöülése alatt tegnap megkezdett tanácskozásait. *Domahidy* István, br. *Wasmer* Ferencz, *Kállay* István, *Lang* Ferencz és többeknek hozzászólása után az értekezlet következő pontokban állapodott meg, mint a melyek az igazgató választmány utján a kormányhoz volnának felterjesztendők: 1. Ohajtandó volna, hogy a dohánybeváltásnál jelenleg szereplő polgári biztosok mellőzésével az adókivető bizottságok mintájára kincstári tisztviselőkből és termelőkből álló vegyes bizottságok alakittassanak, melyek esetről esetre határoznának a felek sérelmei fölött. 2. Szükségesnek mutatkozik a dohánytermelési mintatelepek szaporitása; egyszersmind felhivandó ugy a pénzügyi, mint a földmivelés- és kereskedelmi miniszter, hogy a vinczellérképezdék mintájára intézeteket létesitenének, melyben az ifjuságot okszerü dohánykezelésre tanitanák, vagy a már meglevő gazdasági tanintézeteken nagyobb sulyt fektetnének a dohánykertészetre. 3. A dohánynak a beváltás alkalmával behozott jelenlegi osztályozása nem elégiti ki a termelők jogos igényeit, részint mivel a minősités felületes definicziója tévedésekre, söt visszaélésekre nyujt alkalmat, részint mivel különböző vidékeknek csak bizonyos dohányfajok termelésére való szoritása a gazdákra nézve káros és sérelmes. Az igy letárgyalt emlékirat revideálásával és hitelesilésével az elnökön kivül br. Wasmer Ferencz és Domahidy István kérettek föl. Miután még *Dessewffy* Aurél gr. köszönetet mondott Bleyer Mórnak, hogy terjedelmes dolgozatával módot nyujtott a szakosztálynak a dohánytermelés ügyével való beható foglalkozásra, az ülés véget ért.

Gazdasági tudósitás.

Győr-Szt.-Iván, márcz. 11. (Az «Egyetértés» tudósitása.) Gazdáink ez idén rendkivül jókor hozzá foghattak a tavaszi szántáshoz s vetéshez.— Határunkban az árpavetés be van fejezve, s az eleje már szépen zöldelik, most a zabvetéshez fogtak s javában folyik a munka. Az őszi vetések jól teleltek ki s szép reményre jogositják a gazdát. Ingóságunk egészséges, jól telelt s kivált a birkás gazdák áldják az idei téli időjárást, mert a szük takarmány miatt félre mentek a télnek, de az enyhe időjárás folytán majdnem egész télen künt cserkésztek a birkanyájak. Megemlitendő, hogy községünkben utolsó évtizedben a lótenyésztés nagyban lendült, s kevés gazda istállója van a nélkül, hogy 5—6 szép csikót ne tudna felmutatni, emellett a marhatenyésztésre is fektetnek sulyt gazdáink. A gabnanemüre is változott a hangulat s utolsó időben mutatkozik némi kereslet.

NAPIREND: Márczius 12-én.

Naptár: Csütörtök. — Róm. kath.: Gergely pápa. — Prot.: Gergely. — Görög-orosz: (febr. 28.) Vazal. — Zsidó: (adar 25.) — Nap kél 6 ó. 20 p., nyug. 6 ó. 1 p. — Hold kél 3 ó. 54 p. regg., nyug. 1 ó. 43 p. d. u.
Horvát miniszter fogad d. e. 10-től d. u. 2.
A képviselőház ülése d. e. 10 órakor.
A Szent-István társulat választmányi ülése d. u. 4 órakor saját épületében.
A főváros törvényhatósági képviselő bizottságának rendkivüli közgyülése d. u. 4 órakor (uj városháza).
A Poel Zedek jótékonysági egylet zártkörü tánczestélye a vigadóban.
Vörös-kereszt Erzsébet-kórház (Buda, déli pályaudvar közelében) megszemlélhető naponta délelőtt 10—11½ óra között.
Matejkó képe a mücsarnokban (sugárut 81. szám) d. e. 9-től d. u. 4. Belépti dij 50 kr.
Muzeumban: állat- és népismetár d. e. 9-től d. u. 1.
Iparművészeti muzeum a mücsarnok épületében d. e. 9-től d. u. 1 óráig.
Gazdasági és tanszermuzeum a Köztelken d. e. 10—12 és d. u. 2—4.
Müszaki iparmuzeum a kerepesi-uton (Beleznay-kert) nyitva d. e. 9-től 1 és d. u. 3—5-ig.
Egyetemi füvészkert az üllői-uton ünnepnapok kivételével naponként látható d. e. 8—12 és d. u. 2—4.
Muzeumi könyvtár d. e. 9 d. u. 1 óráig.
Akadémiai könyvtár d. u. 3—7.
Egyetemi könyvtár d. u. 4—8.
Állatkert nyitva egész nap.

Kivonat a hiv. lap márcz. 11-i számából.

Árverések a fővárosban. Neuberger M. Lajos 1387 iftra becs. ingóságai márcz. 12 (váczi körut 10). Follmann Mátyás 918 forintra becs. ingóságai márczius 13 (Ujpest, fő-ut 38). Deutsch Emil 29,656 forintra becs. ingatl. május 9 (torony-utcza 1).
Árverések a vidéken. Bay Károly 18,429 forintra becs. ingóságai márcz. 19 Surány (Beregszász). Rajkovits és Csavits 3500 forintra becs. ingóságai márcz. 16 Nagy-Kikinda. Balló János 4791 forintra becs. ingóságai márczius 13 Kis-Jenő. Burger Jakab 100 forintra becs. ingatl. márcz. 16 S.-A.-Ujhely. Illits Miklós 1361 forintra becs. ingóságai márcz. 14 Arad. Neskovits Paulina 7869 forintra becs. ingatl. márcz. 22 Ujvidék.
Csődhirdetmények. Steiner J. Johanna váczi lakos ellen, bej. ápr. 30. Csődbiztos: Péchy Aurel tvszéki biró, tömeggondnok: Nikitits Sándor ügyvéd.
Csődmegszüntetések. Borzea Vaszilie alsovisti lakos ellen.
Pályázatok. A vágujhelyi kir. jbiróságnál irnoki, — a nagy-kanizsai kir. jbiróságnál irnoki állomásokra.

A kis lottó huzása márczius 11-én.

Brünn	58	28	8	20	4

Felelős szerkesztő: **Csávolszky Lajos.**

Elhaltak Budapesten 1885. márcz. 10

Banász Zs. 55 é. napsz.-nő X. k. tüdővész.
Fleischmann D. 60 é. mgzó VI. k. király-u. 54. tüdővérzés.
Prawda F. 44 é. napsz. III. k. téglagyár rögtöni halál.
Schulz S. 39 é. mázoló III. k. vihar-u. 11. szivbaj.
Pospischel F. 40 é. kömüves III. k. vörösvári-u. 18. tüdőgümő.
Kudelka Gy. 59 é. napsz. III. k. téglagyár tüdőgümő.
Vendreczky F. 45 é. napsz. IX. k. tüdővész.

Járosy Sz. J. 50 é. napsz. neje II. k. fő-u. 43. tüdőgümő.
Vincze L. 2 é. napsz. fia II. k. primás-u. 8. croup.
Nikolics I. E. 59 é. nyug. hivt özv. II. Zsigmond-u. 12. tüdőbaj.
Kaufmann J. 34 é. ujságíró VI. k. felső-erdősor 26. tüdővész.
Berthol H. E. 44 é. napsz.-nő III. k. pacsirta-u. 21. tüdőgümő.
Hermann F. 6 é. vendéglős leánya X. k. hagymáz.
Vilisch K. 73 é. özv. III. k. föld-u. 40. tüdőgümő.
Ulakovits B. A. 66 é. ... neje III. k. bécsi-u. 18. szivbaj.
Gulyás P. 2 é. napsz. fia III. k. Endre-u. 66. tüdőlob.
Gregor A. 54 é. napsz. VII. k. aradi-u. 35. tüdővész.
Izio J. 43 é. paszományos lakástalan rezgőrj.
Melegh J. 24 é. napsz. V. k. k.-váczi-u. 1892. tüdővész.
Glücksmann M. 36 é. kdő VII. k. alsó-erdősor 30. tüdővész.
Tóth J. 24 é. czipész utról tüdővész.
Deim F. 50 é. hivt. szolga V. k. Széchenyi-u. 10. elmekór.
Papp A. 22 é. cseléd VIII. k. német-u. 29. üszők.
Verasztó Zs. 44 é. varrónő VI. k. mező-u. 40 rögtöni halál.
Kugler J. 37 é. kőműves VIII. k. német-u. 9. tüdőgümő.
Sturm M. 12 é. VIII. k. kórodа kimerülés.
Gussmann A. 32 é. kőműves VIII. k. Illés-u. 26. tüdővész.

IDEGENEK NÉVSORA.

Aranysas szálloda.
Vilaghy N. Erdőtarcsa.
Vilaghy K. Tamáskata
Dessewffy C. Kökényes
Tamásy L. Nyirmegyes
Szontágh B. Gömör
Szentiványi Á. Gömör
Deák P. Halas

Erzsébet szálloda.
Kohn E. Besztercebánya
Özv. Kövér Z.-né Uj-Pest
Molnár A. Czegléd
Szirontay J. Veszprém
Stollman A. Losoncz
Mészáros Gy. Sopron
Blau S. Dabas
Székesváry J. Muzsla

Fehérló szálloda.
Szoda F. Eger
Medeszka J. Bécs
Hartl J. Proszvás
Balogh M. Szentes
Reinhardt J. Bécs
Pasc J. M.-Berény
Bauer J. Kaposvár
Lékesi S. Gyöngyös
Henel J. Győr
Böhm G. L.-Káta
Tóth L. Kaposvár
Hubay Gy. Eger
Frankl J. Nagyvárad
Mátrai L. Jászberény
Weisz J. Alba
Molnár J. Debreczen
Schwartz M. Temesvár
Bauer M. Veszprém

Holzwarth-Frohner száll.
K. von Wiss Zürich
Münch H. Bécs
Abelfeld B. Bécs
Robitsek E. Bécs
Steiner V. Bécs
Müllner M. Bécs
Bondy E. Bécs
Bernadiner J. Bécs

Richter B. N.-Abony
Adamovics J. Ujvidék
Köchler M. Lipcse
Milch M. Esztergom
Gedeon M. Kassa
Hoffmann S. Kassa
Singer S. Győr

Marchall-szálloda az „Angol királynő"hez
Bombelles M. gr. Klenovnik
Jósika J. br. Kolozsvár
Szecheny K. gr. Iwan
Somsich J. gr Somogy
Somsich M. grófné Somogy
Gyürky A. Csurgó
Cassian A. lovag Bécs
Portois A. Bécs
Dr. Mapnszky V. N.-Kikinda
Vereruysse Ch. Belgia
Moll M. Bécs
Klaeleisbh G. Páris
Seculitsch J. Mitrovitz
Rotter O. Bécs
Stager J. Basel
Ziffer J. Brünn
Jovanovitsch C. Kruschevatz
Feitel M. Bécs
Oppenheim C Dresda
Berger Ch. Páris
Herman F. Frankfurt
Herzer A. Bécs

Európa szálloda.
Guttmann V. N.-Kanizsa
Langfelder E. Bécs
Mauer E. Berlin
Cohen A. Páris
Negro A. Szántó
Martinovics M. Bécs
Knina A. Pozsony
Konberger Gy. Bécs
Stein S. Bécs

Hungária szálloda.
Boskó A. Kula
Szwizanszky Lemberg

Szarvassy F. Bécs
Kobl E. Bécs
Mesteri M. Bécs
Fisch D. Bécs
Pollak A. Bécs
Probaszka F. Prága
Lengyel L. Szeged
Schulhof Szabadka

London szálloda.
Apolinay D. N.-Várad
Popper A. Bécs
Miller-Gatti lovag Bécs
Regnio K. Bangha
Berthold F. Pozsony
Szávits D. Orsova

Páris szálloda.
Blacsik F. B.-Gyarmat
Castellani J. Genua
Baumann K. T.-Severin
Augenfeld M. Travnik
Adamiani A. Bukarest
Makkay S. B.-Gyarmat
Weinberger B. Munkács
Jónás J. Zombor
Gawlitza J. Bécs

Fehér hattyu szálloda.
Görtner J. Diósgyőr
Lustig A. Jászberény
Komáromi J. Abony
Breier V. Eger
Wagner A. Szászország
Soor A. Kassa
Karniol M. B.-Gyarmat
Schneider E. Mosony

Magyar király szálloda.
Hetényi J. Solt
Ertl J. Bács
Marinkovits S. Ruma
Jakob P. Kassa
Gutlon S. Lyon
Pinz E. Bécs
Herzfeld M. Bogárkeszi
Pazowszky B. Brünn
Reisner S. Graz
Schwartz M. Gráz
Hoffmann S. Eger
Schiffer A. Szoboszló
Schnitzer A. Bécs
Goldschmidt M. Novigrad

Nemzeti szálloda.
Kende T. Cseke
Szabó A. Somogy
Kállay J.-né Szabolcs
Horváth B. Kolosvár
Langer F. Sternberg

Goldberger J. Bécs
Seligmann A. Bécs

Pannonia szálloda.
Baros K. Nyitra
Halm S. Duka
Bleuer M. Ibrány
Luby G. Gyöngyös
Kovács L. N.-Bánya
Bese M. Debreczen
Reviczkyné Esztergom
Benedekné N.-Szeben
Bogdán F. S.-Szt.-György
Bibary G. Parkány
Fuhrman J. Parkány
Kohlbert F. Halle
Rónai S. Szinnye
Fischer J. Eszék
Krausz A. Eszék
Grosz H. Miskolcz
Moskovits M. Kassa
Kron K. Ujvidék
Réthy M. S.-A.-Ujhely
Reics B. M.-Vásárhely
Krigler A. Moór

Vadászkürt szálloda.
Török J. Budapest
Beiwinkler F. Bognácska
Deni J. Kompolt
Spitzer F. Tolna
Paletics P. Tolna
Valisz F. Bécs
Sattler Budweisz
Sgiegelhalter E. Magdeburg
Windt M. Bécs
Biberhofer K. Bécs
Münster W. Kéménd

Schmidt-Orient szálloda.
Br. Saar R. Sz.-Fehérvár
Doby M. Baranya
Gombos S. Tolna
Andrásy Gy. Kecskemét
Stojanovics S. Komárom
Tusej E. Bécs
Saszky H. Pécs
Frankl N. Bécs
Redey F. T.-Füred
Klein Gy S.-Tarján
Braun M. Gyöngyös
Hacker I. Sopron
Philip M. Szombathely
Sinuc A. Belgrád
Plciovic R. Belgrád
Freisinger L. Sz.-Fehérvár
Förstner J. Sz.-Fehérvár
Bacher E. Bécs
Büchler P. Moór
Lamok H. Bécs
Küffler W. Rózsahegy
Beck F. S.-Tarján
Marsalko K. Nyiregyháza

NYILT-TÉR.

Békei H. fényképész király-utcza 30. készit az ünnepek alkalmával 6 darab kabinet képet 6 frtért, 12 drb. vizitképet 4 frt 50 krért. 812

Dieppe, (Seine Inférieure) 1879. szept. 27.
73 éves anyám, ki egy az emészthetlenség által támadt idegbajnak időszerü rohama folytán használta a Bravais vasat, nagyon jól érzi magát. A rohamok tartama alatt bajos volt ételt magához venni és elégtelen a táplálásra; ereje láthatólag fogyott, de a Bravais-vas szerencsésen helyreállitotta azt ismét. Magnen B. Ev. Kapható minden gyógyszertárban. Ügyeljünk Bravais R. vörösnyomásu aláirására, 373.

MATTONI-FÉLE
GIESSHÜBLER
legtisztább égvényes
SAVANYU-KÚT
legjobb asztali- és üditő ital,
kitünő hatásunak bizonyult köhögésnél, gégebajoknál, gyomor- és hólyaghurutnál.
Mattoni Henrik, Karlsbad és Budapest.
114

SZINHÁZAK ÉS MULATSÁGOK.

NEMZETI SZINHAZ.
LIX. bérletszünet.
Budapest, márczius 12-én.
A JÓSLAT.
A gróf Teleky alapitványból 100 arany pályadijjal jutalmazott eredeti vigjáték 5 felv. Irta Csiky G. Zenéjét szerzette Allaga Géza.
Személyek:
Adrastos — Egressy
Dioscuros — Szigeti I.
Olympia — Fái Sz.
Erycia — Alszegi I.
Hermione — Rajnai G.
Polydora — Czanyuga E.
Thysbe — Palotay P.
Sosios — Latabár
Helios — Horváth
Knemon — Mihályfi
Aristos — Körösmezei
Glaukos — Mészáros
Tiamis — Faludi
Nausikles — Ujházi
Harpia — Szathmáryné
Lerina — H. Lánczy
Phryne — Békessy I.
Agrion — Sántha
Ezt megelőzi:
Tücsök a hangyáknál.
Vigjáték 1 felv. Irták Legouvé és Labiche.
Személyek:
De Vienuil Pál — Benedek
Chameroy — Vizvári
M. Chameroy — Györgyné
Henriette — Alszegi I.
Inas — Sántha
Kezdete 7 órakor
Holnap, márczius 13-án.
Egy millió.

M. KIR. OPERAHÁZ.
Páholy b. 75. Havi b. 5.
Budapest, márczius 12-én.
Turolla E. k. a. és Perotti Gy. ur vendégjátékául:
GIOCONDA.
Opera 4 felv. Irta Tobio Gorria, forditotta Dr. Radó Antal. Zenéjét szerzette Ponchielli H.
Személyek:
Gioconda — Turolla E.
Badoero — Ney
Adorno — Bartolucci V.
A vakнő — Saxlehner E.
Grimaldo — Perotti Gy.
Barnabás — Láng
Zuane — Szekeres
Barnabita pap — Tallián
Isépo — Dalnoki
Egy énekes — Zsitvai
Kormányos — Takács
Bátori Mihály — Horváth
Gerőfi János — Tóth
Flóra — Pálmai Ilka
Özv. Zarándiné — Pártenyiné
Árpád — Vidor
Kaczér Tamás — Tihanyi
Kleininger — Solymosi
Verebes — Ujvári
Csonka — Szilágyi
Dengelegi k. a. — Klárné
Judit — Béni I.
Lidi — Vidorné
Gyuri — Szabó
Boriska — Ori B.
Szakácsné — Szöcs K.
Kulcsárné — Izsóné
Vadász — Pintér
Inas — Asztalos
Kezdete 7 órakor.
Holnap, márczius 13-án.
Az operaház zárva.

NÉPSZINHÁZ.
Budapest, márczius 12-én.
Az ördög pilulái próbái miatt **a szinház zárva van.**
Holnap, márczius 13-án.
Nőemanczipáczió.
Eredeti énekes bohóság 3 felv. Irta Szigeti József. Zenéjét szerzette Serly Lajos.

A ÁR-SZINHÁZ.
Budapest, márczius 12-én.
BLAHA LUIZA asszony mint vendég.
Az eleven ördög.
Operette 3 felvonásban.
Kezdete 7 órakor.

NÉMET SZINHÁZ.
Budapest, márczius 12-én.
Pfingsten in Florenz.
Operette 3 felvonásban.
Kezdete 7 órakor.

Orpheum
UJ. The Phenomenal. UJ.
Trio! Uj! Legnagyszerübb!
O'Meers által ujonnan feltalált equilibristikus mutatványok kifeszitett táviró sodronyon. A legelegánsabb változási jelmezek **O'Meers** három testvér által. 839

IDŐJÁRÁS márcz. 11. regg. 7 órakor.

Áttekintése a mai időjárásnak.
Európában: A nagy légnyomás (773—775) Németország felöl, Magyarországnak tartva, kiterjed a kontinens nagy részére (761—762). Az idő északnyugoton derült, éjjel fagyos, délkeleten változó, helyenkint csapadékkal.
Hazánkban: Északias, helyenkint viharosig erős szelek mellett, a hőmérséklet jóval kisebb, a légnyomás jóval nagyobb lett. — Az idő változó, derüs váltakozik felhős-borussal. Csapadékok — hó és eső — helyenkint voltak. Az e hó 7-iken előrejelzett idő változó jellegével végződik s derülő jelleget öltve, jövőre szárazabb, egyelőre hidegebb lesz.

Kilátás a jövő időre.
Hazánkban: Déli helyek kivételével, többnyire derült, éjjel fagyos időt várhatni.

Az időjelző-intézet távirati jelentése.

Állomások	Légnyomás mm 700+	Szél iránya és ereje 1—12	A hőmérséklet Celsius-fokban	Csapadék mm	Felhőzet
Arad	69.4	ENY 4	— 1.2	—	◕
Besztercze	68.5	NY 1	— 3.4	—	◔
Besztercebánya	67.4	E 2	— 4.5	—	○
Budapest	70.4	E 1	— 3.4	—	○
Csáktornya	69.9	D 2	— 0.3	—	●
Debreczen	69.0	EK 1	— 6.0	—	○
Eger	71.5	NY 2	— 5.8	—	○
Eszék	—	—	—	—	—
Fiume	66.6	EK 4	+ 3.7	2	●
Késmárk	—	—	—	—	—
Keszthely	70.9	E 2	+ 0.0	—	◕
Kolozsvár	71.2	NY 1	— 2.2	1	◑
Magyar-Óvár	72.3	E 1	— 4.8	—	○
Mármaros-Sziget	68.0	ENY 1	— 2.0	1	○
Nagy-Enyed	68.8	K 2	— 1.5	—	◕
Nagy-Szeben	70.7	E 2	— 2.6	—	●
Nagyvárad	69.1	E 2	— 3.2	—	○
Orsova	68.1	E 6	+ 2.8	3	○
Pancsova	69.2	EK 4	+ 0.8	7	●
Selmeczbánya	71.9	ENY 7	— 4.6	—	○
Sopron	—	—	—	—	—
Szatmár-Németi	68.6	NY 3	— 3.6	—	○
Szeged	69.7	◎	— 1.3	—	●
Sepsi-Szt-György	68.5	EK 4	— 1.0	—	●
Szolnok	70.0	E 2	— 5.1	—	○
Temesvár	71.1	E 5	— 1.1	—	●
Trencsén	71.1	EK 1	— 2.0	—	○
Ungvár	68.0	E 1	— 0.4	✳ n	○
Zágráb	67.0	EK 2	+ 1.0	+ 3	●
Bécs	72.3	◎	— 2.8	2	○
Bregenz	69.0	EK 1	— 0.5	✳ 2	◑
Lesina	—	—	—	—	—
Pola	63.4	K 6	+ 3.9	5	●
Prága	72.8	D 2	— 3.4	✳ 1	○

Jelek magyarázata ◎ — szélcsend; ○ — tiszta, derült; ◔ — ¼ felhős; ◑ ½ felhős; ◕ — ¾ felhős; ● — borult; ● — esős; △ — jég; ═ — köd; ✳ — hóeső; ∞ — gőz; ⚡ — zivatar, villám

VIZÁLLÁS 1885. márcz. 11.

Névszerint	Méter 0 fölött	Méter 0 alatt	Változik	Névszerint	Méter 0 fölött	Méter 0 alatt	Változik
Duna				**Tisza**			
Pozsony	2.87	—	áradó	M.-Sziget	1.24	—	áradó
Komárom	2.82	—	áradó	Beregszász	—	—	—
Budapest	2.98	—	áradó	Sárospatak	3.43	—	áradó
Mohács	2.97	—	áradó	Szatmár	1.90	—	apadó
Vukovár	—	—	—	Tokaj	5.83	—	áradó
Ujvidék	2.98	—	áradó	Szolnok	3.81	—	áradó
Pancsova	2.04	—	apadó	Szeged	2.87	—	áradó
Orsova	2.66	—	apadó	**Körös**			
Dráva				B.-Gyula	2.94	—	
Barcs	1.25	—	apadó	**Maros**			
Eszék	1.12	—	áradó	Arad	0.73	—	árado
Száva				**Béga**			
Mitrovicza	3.47	—	áradó	Temesvár	0.82	—	apadó

Kiadótulajdonos: PALLAS irod. és nyomdai részv.-társaság

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései márczius 11.

Minőségi súly hektoliterenkint — 100 kilogrammnak ára

Faj	Irányzat	75 kg frttól	75 kg frtig	76 kg frttól	76 kg frtig	77 kg frttól	77 kg frtig	78 kg frttól	78 kg frtig	79 kg frttól	79 kg frtig	80 kg frttól	80 kg frtig	kg frttól	kg frtig	kg frttól	kg frtig
bánsági buza ó	szilárd	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
tiszavidéki •	•	8.05	8.20	8.15	8.35	8.30	8.45	8.40	8.55	8.50	8.65	8.60	8.75	—	—	—	—
pestvidéki •	•	7.95	8.10	8.05	8.25	8.20	8.35	8.30	8.45	8.40	8.55	8.50	8.65	—	—	—	—
fehérmegyei •	•	7.95	8.10	8.05	8.25	8.20	8.35	8.30	8.45	8.40	8.55	8.50	8.65	—	—	—	—
bácskai •	•	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
m. északv. •	•	7.80	7.90	7.95	8.—	8.05	8.10	8.15	8.20	8.25	8.30	8.35	8.40	—	—	—	—

Gabona	O vagy uj	Faj	Irányzat	Minőségű súly hektoliterenként	100 kg ára -tól frt	kr.	-ig frt	kr.
rozs	ó	—	szilárd	70—72	7	20	7	50
árpa	ó	takarmány	•	60—62	6	70	7	—
•	ó	égetni való	•	62—64	7	20	8	10
•	ó	sörfőzdei	•	64—66	8	35	9	60
zab	ó	—	csend.	39—41	6	85	7	10
tengeri	uj	bánsági	szilárd	75	5	65	5	75
•	uj	másnemü	szilárd	73	5	55	5	60
köles	ó	—	—	nélkül	5	80	6	25
káposzta-repcze	uj	—	—	—	—	—	—	—
bánsági repcze	—	—	—	—	—	—	—	—

Szokvány gabona, határidőre

Gabona	Irányzat	Határidő	pénz frt	pénz kr.	áru frt	áru kr.
buza	csendes	tavaszra	8	15	8	17
•		őszre	8	65	8	67
tengeri	csendes	máj.—jun.	5	75	5	77
zab	csendes	tavaszra	6	91	6	93
		őszre	—	—	—	—
repcze káposzta	•	aug—szeptemb.	—	—	—	—

ÉRTÉKPAPIROK — ÁLLAMADÓSSÁG.

Értékpapirok	%	Utolsó árkelet pénz	áru
Magyar királyi aranyjáradék adómentes 100, 500, 1000	4%	99.40	99.70
Magyar királyi aranyjáradék adómentes 10,000	4%	—.—	—.—
Magyar papirjáradék adómentes	5%	94.20	94.60
Magyar vasuti kölcsön à 120 frt o. ért. (300 frank)	5%	147.50	148.—
Magyar vasuti kölcsön 120 frt egyes darabokban	5%	147.50	148.—
Gömöri államvasuti záloglevelek	5%	—.—	—.—
Magyar 1869. keleti vasut állam-kötv. (elsőbbs.) adóm.	5%	99.—	99.25
Magyar 1873. keleti vasutarany v. ezüst. (elsőbbs.) adóm.	5%	122.25	123.—
Magyar 1876. keleti vasut állam-kötvény aranyban	5%	116.25	116.75
Magyar királyi nyeremény-kölcsön 100 frt		119.50	120.—
Magyar királyi nyeremény-kölcsön 50 frt		119.—	120.—
Tiszai és szegedi kölcsön	4%	119.25	119.75
1871-iki magyar állam-kölcsön-kötvény font sterlingben	5%	—.—	—.—
1878-iki magyar állam-kölcsön-kötvény font sterlingben	5%	—.—	—.—
Magyar földtehermentesitési kötvények	5%	103.25	104.25
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal	5%	103.25	104.—
Magyar földtehermentesitési kötvények temesi	5%	102.50	103.50
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal	5%	102.50	103.25
Magyar földtehermentesitési kötvények horvát-szlav.	5%	102.—	—.—
Magyar földtehermentesitési kötvények erdélyi	5%	102.50	103.50
Magyar országos jelzálog urbéri váltság kötvény (100 frt)	5%	95.50	96.50
Királyi horv.-szlavon jelzálog földváltsági kötvény (100 frt)	5%	—.—	—.—
Szőlődézsmaváltsági kötvény (100 frt)	5%	98.75	99.25
Magyar királyi kamatozó kincstári utalvány 6 hóra (100 frt)		—.—	—.—
Egyesitett államadósság papirban május—nov.	4 2/10%	83.60	83.80
Egyesitett államadósság papirban febr.—aug.	4 2/10%	83.50	83.80
Egyesitett államadósság ezüst kamat január—julius	4 2/10%	84.—	84.30
Egyesitett államadósság ezüst kamat április—október	4 2/10%	84.—	84.30
Osztrák aranyjáradék adómentes	4%	109.25	109.75
Osztrák papirjáradék, adómentes	5%	99.—	99.50
Osztrák államadósság, kisorsolással 1854-iki à 250 frt p. p.	4%	129.—	130.—
Osztrák államadósság, kisorsolással 1860-iki à 500 frt o. é.	5%	139.—	140.—
Osztrák államadósság, kisorsolással 1860-iki à 100 frt o. é.	5%	142.—	143.—
Osztrák államadósság, kisorsolással 1864-iki à 100 frt o. é.		171.50	172.50
Osztrák államadósság, kisorsolással 1864-iki à 50 frt o. é.		171.50	172.50
Pest város kölcsöne 1870-ből adómentes	6%	106.50	107.—
Pest város kölcsöne 1871-ből adómentes	6%	108.—	108.50
Budapest főváros 1880-iki kölcsöne adómentes	5%	100.—	100.50
Szerbiai nyeremény-kölcsön 100 frank	3%	35.75	36.25
Bécs város nyerem. kölcsöne 1874-ből		125.50	126.—

Osztal. 1884-re	Értékpapirok		Utolsó árkelet pénz	áru
	a) Bankok.			
—.—	Angol-osztrák bank	120	—.—	—.—
8.—	Budapesti bankegyes.-részv.-társ.	100	103.—	103.50
—.—	Horvát leszámitoló bank	200	—.—	—.—
— —	Központi partársulati hitelintézet	80	25.—	28.—
—.—	Magyar Általános Hitelbank	200	311.75	312.25
— —	Magyar jelzálog-hitelbank	200	—.—	—.—
	Magy. jelzáloghitelb. II. kib. id. e.	100	109.50	110.—
	Magyar leszám. és pénzváltóbank	100	84.25	84.75
	Magyar országos bank részv.-társ.	200	—.—	—.—
	Osztrák hitelintézet	160	302.90	303.10
42.30	Osztrák-magyar bank	600	867.—	871.—
11.50	I. magyar iparbank	150	154.—	155.—
45.—	Pesti magyar kereskedelmi bank	500	596.—	598.—
	Sziszeki hitelbank	100	—.—	—.—
	«Unio» bank	100	—.—	—.—
	b) Biztositó társulatok.			
	Bécsi biztositó társaság	200	234.—	238.—
	Bécsi élet- és járadék-biztos. társ.	200	—.—	205.—
	Első magyar ált. biztositó társ.	1000	3540.—	3570.—
	Foncière pesti biztositó intézet	100	80.—	82.—
	Magyar-franczia biztos. társaság	200ar.	212.—	213.—
	Pannonia viszontbiztositó társ.	300	—.—	950.—
	c) Gőzmalmok.			
40.—	Concordia gőzmalom	500	590.—	495.—
100.—	Első budapesti	500	1350.—	1380.—
20.—	Erzsébet malom	200	260.—	262.—
50.—	Hengermalom	500	645.—	650.—
24.—	Lujza	160	288.—	290.—
—.—	Molnárok és sütők	210	459.—	462.—
50.—	Pannonia	1000	1060.—	1080.—
15.—	Viktória	300	365.—	370.—
	d) Közlekedési vállalatok.			
	«Adria» m. tengeri hajózási részv.-t.	200	80.—	—.—
—.—	Alföld-fiumei	200	188.—	188.50
—.—	Arad-Csanádi vasut	100	—.—	—.—
— —	Arad-Körösvölgyi vasut	100	—.—	—.—
—	Barcs-Pakraczi vasut rész.-társas.	200	199.—	200.—
— —	Báttaszék-dombovári	200	183.50	184.50
— —	Déli vasut	200	139.—	140.—
— —	Észak-keleti vasut	200	176.50	177.50
— —	Erdélyi vasut	200	187.75	188.50
— —	Győr-sopron-ebenfurti vasut	200	—.—	—.—
— —	Kassa-oderbergi vasut	200	152.—	153.—
— —	Magyar-galicziai vasut	200	181.—	181.50
— —	M. nyug. v. (székesf.-győr-gráczi v.)	200	181.—	181.50
— —	Mármarosi sóvasut r.-t. elsőbbs. részv.		90.—	92.—
— —	Osztrák-magyar államvasut	200	306.75	307.25
— —	Pécs-barcsi vasut	200	—.—	—.—
	Szamosvölgyi vasut t. elsőbs. r.	—	85.—	—.—
	Tiszavidéki vasut	200	250.—	251.—
	Osztrák dunagőzhajózási társaság	500	524.—	527.—
	Pesti közuti vaspálya	500	625.—	627.—
	Pesti közuti vaspálya élv. jegy.	—	430.—	432.

Osztal. 1884-re	Értékpapirok		Utolsó árkelet pénz	áru
	e) Takarékpénztárak.			
6.—	Budapest III. kerületi	50	76.—	78.—
28.—	Országos központi	300	442.—	444.—
350.—	Pesti első hazai	1000	5750.—	5800.—
28.—	Egyesült Budapest fővárosi	200	438.—	440.—
4.50	Magyar ált. takarékp. részv.-tár.	100	89.—	90.—
	f) Különféle vállalatok.			
10.—	Alagut	105	149.—	151.—
— —	Általános waggon-kölcsönzőtárs.	80	86.50	87.50
— —	Első magyar üveggyár r. t.	500	—.—	500.—
—.—	Ész.-magyarorsz. e. kőszénb. r. t.	100	—.—	—.—
— —	Franklin-Társulat könyvnyomda	150	204.—	206.—
—.—	Ganz és társa vasöntöde s gépgy.	400	968.—	970.—
—.—	Gschwindt-féleszeszgyár	200	456.—	460.—
20.—	Gyapjumosó és biz. első magyar	200	250.—	255.—
30.—	Kereskedelmi testület épülete	210	600.—	—.—
—.—	Könyvnyomda «Athenaeum»	150	586.—	590.—
75.—	Pesti könyvny. részvény-társaság	500	1100.—	—.—
—.—	Kőszén- és téglagyár (Drasche) I. k.	200	277.—	279.—
—.—	Kőszénbánya- és téglagyár II. k.	200	257.—	258.—
8.—	Nemzetk. waggon-kölcsönző-r. t.	100	91.—	92.—
—.—	Pesti épitő-társaság	85	—.—	—.
—.—	Rimamurány-salgótarjáni vasmü	100	103.—	103.50
—.—	Salgó-tarjáni kőszénbánya	100	135.50	136.50
18.—	Schlick-féle vasöntöde s gépgyár	200	240.—	241.—
—.—	Serfőzde első magyar	400	884.—	890.—
20.—	Sertéshizlaló	200	250.—	255.—
— —	Spodium és csontlisztgyár	200	194.—	197.—
6.50	Szálloda részvény-társaság	80	115.50	116.—
— —	Tégla- és mészégető, ujlaki	200	189.—	190.—
—.—	Török bir. dohány-egyedárusági	250frk	119.50	120.50
—.—	Téglagyár, kőbányai	160	275.—	275.—
	ZÁLOGLEVELEK.			
	Magy. földhitelintézet papirérték	5½%	102.75	103.75
	Magy. földhitelintézet papirérték	5%	101.75	102.25
	Magy. földhitelintézet papirérték	4½%	96.—	96.50
	Magy. földhitelint. arany v. ezüst	5%	123.75	124.25
	Magyar jelzálogbank	5½%	101.25	102.—
	Magyar jelzálogbank	5%	98.50	99.—
	Kisbirtokosok orsz. földhitelint.	5½%	98.75	99.25
	Osztrák-magyar bank osztr. ért.	5%	102.85	103.15
	Osztrák-magyar bank osztr. ért.	4½%	102.15	103.45
	Osztrák-magyar bank osztr. ért.	4%	97.75	98.—
	Pesti magyar kereskedelmi bank	6%	102.25	102.75
	Pesti magyar kereskedelmi bank	5½%	101.50	102.—
	Pesti magyar kereskedelmi bank	5%	99.—	99.50
	«Albina» takarék- és hitelintézet	6%	100.50	101.—
	Nagyszebeni földhitel-intézet	5½%	100.—	100.80
	Nagyszebeni földhitel-intézet	6%	101.50	102.50
	Bpesti közuti vasp. társ. részlet-kötv.		101.25	101.75
	Magy. jelz.-hit.-bank nyer. kölcs.	4%	100.—	100.50
	Pesti h. I. takarékp. e. k. kötv.	5%	99.25	99.75
	ELSŐBBSÉGEK			
	Alf.-fiumei v. u. (v.-északi v.) 200	5%	100.50	101.—

Értékpapirok		%	Utolsó árkelet pénz	áru
Alföld-fiumei vasut 1874. kib.	200	5%	100.—	100.50
Budapest-pécsi vasut		5%	99.50	100.—
Báttaszék-dombovár-zákányi v.	200	5%	99.75	100.25
Dunagőzhajózási társulat	100/200	5%	—.—	—.—
Dunagőzhajózási társaság	300	6%	—.—	—.—
Észak-keleti vaspálya	300	5%	99.—	99.50
Észak-keleti vaspálya (aranyban)	1000	5%	123.—	—.—
Észak-keleti vaspálya (aranyban)	200	6%	130.25	—.—
Ész.-magyarorsz. e. kőszénb. r. t.	200	6%	—.—	—.—
Magyar-galicziai vaspálya	200	5%	100.—	100.50
Magy.-galicziai vaspálya II. kib.	200	5%	99.50	100.—
M. ny. v. (sz.-feh.-győr-gráczi v.)	200	5%	99.50	100.—
Magyar nyugati vas 1874. kib.	2000/1000	5%	—.—	—.—
M. vas. elsőbbs. beruh. aranyb.	200	5%	122.—	122.50
I. erdélyi vaspálya	200	5%	99.—	99.50
Győr-sopron-ebenfurti vasut		6%	—.—	—.—
Kassa-oderbergi vasut, ezüstben	300	5%	100.50	101.—
Kassa-oderb. v. (eperjes-tarn. v.)	200	5%	100.—	—.—
Kassa-oderb. v. (osztrák vonal)	200	5%	102.50	—.—
Kassa-oderb. v. (magyar vonal)		5%	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut		5%	—.—	—.—
O.-magy. államv. 1883. kib.	400/2000 m.	4%	—.—	—.—
Tiszavidéki vasut		5%	107.50	—.—
Budapesti lánczhid	100	6%	104.—	104.25
Lloyd- és tőzsde-épület	100	5%	97.25	97.75
MAGÁNSORSJEGYEK				
Osztrák hitelintézet			179.—	180.—
Budavárosi sorsjegy			47.—	48.—
Keglevich sorsjegy			19.50	20.50
Magy. sz. korona orsz. vörös kereszt egyl.			9.—	9.50
Osztrák vörös kereszt-egylet			16.50	17.—
Pálffy sorsjegy			39.50	40.50
PÉNZNEMEK				
Császári királyi arany (vert)			5.79	5.82
Császári királyi arany (kör.)			5.72	5.75
Osztrák-magyar 8 frtos arany			9.77	9.80
20 frankos arany			9.77	9.80
20 márka			12.10	12.12
Török aranylira			—.—	—.—
Osztrák- és magyar ezüst			—.—	—.—
Német birodalmi bankjegy 100 márkányi			60.45	60.60
Váltók árfolyama (látra).		Bank kamat		
Német bankpiaczok 100 márk		4%	60.40	60.50
Amsterdam 100 hollandi frtért		3%	102.50	102.80
Brüssel 100 frankért		4%	—.—	—.—
Páris 100 frankért		3%	48.95	49.05
Marseille 100 frankért		3%	—.—	—.—
Svájczi pénzpiaczok 100 frankért		4%	48.75	48.85
Zürich 100 frankért		4%	48.75	48.85
London 10 font sterlingért		4%	124.25	124.45
Szentpétervár 100 rubelért		6%	—.—	—.—
Olaszbankpiaczok 100 líren souvit.		5%	—.—	—.—

GUMMI ÉS HALHÓLYAG
a legjobb s legbiztosabb óvszer készülékek egyedül valódi párisi tuczatja 1, 2, 3, 4. és 5 frt, megküldi titoktartás mellett utánvéttel
Mosé Sándor gummi-áruk ügynöksége
Bécs, Kölnerhofgasse 4. 109
Ugyszintén párisi szivacskák tuczatja 2 és 3 frt

VÉR Csak 2 forintért **vám-, csomagolás- s portomentesen**, utánvéttel, **egy szép kosárban** küld, ugy mint évek óta **40 darab szép narancsot**
SINGER G. TRIEST. 390

Egy percz alatt kefélés nélkül ragyogó lábbeli.
Folyékony franczia magától ható fénymáz
hivatalosan megvizsgálva és minden a bőrnek ártó anyagtól mentnek találva.
Rögtön fénylik, azonnal szárad, vizhatlanná válik,
semmi körülmény között sem hagyja színét. Minden **fajta** lábbelihez kitünő, sőt **lakbőrhez** is alkalmas. Igen praktikus **magas csizmáknál, egy** bekenés 14 napra elég. **Lószerszámokhoz felülmulhatlan** szer.
Vedjegy.
Árak: Bécsben egy üveg 30 kr. Vidékre bérmentve: 1 láda 2 üveg 1 frt 30 kr. 1 • 6 üveg 3 frt — kr. 1 • 12 üveg 5 frt — kr.
azok 2 percz alatt **egész ujakká** lesznek! Alkalmazása igen egyszerü. 767
Forarktár: Rich Gaertner, I. ker. Giselastr. 4. Part. D. Wien.
Képviselő Budapesten: Klassohn Gyula IV. ker. Károly-utcza 19. sz.

PEPSIN-PEPTON-BOR CHAPOTEAUT-tól
gyári jegy
első rangu gyógyszerész **Párisban.**
A problema, betegeket és lábadozókat táplálni gyomor megterhelés nélkül, ezen becses tápszer feltalálása által meg van fejtve. Tartalmaz Bordeaux-poharankint 10 gramm teljesen megemészthető, assimilálódó és minden emészthetetlen alkatrésztől ment, pepsinné változtatott marhu-t. Erősitőleg hat minden gyomor-, máj-, bélbajnál, megzavart emésztésnél, a száj kellemetlen ize, vérszegénység és elgyengülésnél, ha daganat, ráknemü baj k, láz, czukorbetegség által idéztetik elő, továbbá minden oly esetben, midőn szükség forog fenn betegeket és szenvedőket táplálni, azoknak gyenge erőit erősitő szer által gyámolitani, mit huskivonatoknál, tojáskivonatoknál vagy nyers husnál hiába keresünk. Chapoteaut-bora a legjobb tápszer öregek és gyermekeknek; növeli a dajkák táplálási képességét. 344
Raktár Párisban: 8. rue Vivienne. Bécsben: C. Haubner's Apotheke am Hof 6. Budapesten: Török József gyógyszerésznél.

2000 leghiresebb orvos okmányolja és ajánlja
Dr. POPP fogszereit
mint a létező legjobbakat száj- és fogaknak.
Dr. J. G. POPP cs. kir. udvari fogorvos **Bécs, I., Bognergasse 2.**
Anatherin száj- és fogvize
Gyökeres gyógyszer minden fogfájás a szájüreg és foghus minden betegsége ellen. Megkönnyiti a gyermekeknek fogzását s nélkülözhetetlen az ásványvizek használatánál. Bevált torok-öblögető idült torokbajok és diphteritis ellen. Nagy üveg 1 frt 40 kr., középnagyságu 1 frt; kis üveg 50 kr. — *Dr. Popp vegetab fogpora* vakitó fehérré teszi a fogat s nem árt. Dobozza csak 63 kr.
Dr. Popp Anatherin fogpasztája a fogtisztitása és megtartására, a büz- és fogkő eltávolitására. Üvegdoboz 1 frt 22 kr.
Popp arom. fogpasztája. Vakitó fehér fogak rövid használat után. A fogakat (természetes és müvészieteket) conserválja, a fogfájást megakadályozza. Darabonként 35 kr.
Dr. Popp fog-plombja. praktikus s biztos szer odvas fogak önplombirozására. Egy doboz 3 frt 10 kr.
Popp növényszappana, 18 év óta legnagyobb sikerü mindennemü bőrkiütések, különösen viszketegség, sömör, varr, fej és szakálkorpa, fagyás, lábizzadás s rüh ellen. Ára 30 kr.
Hamisitványoktól óvakodjunk! melyekhez némely gyáros folyamodik, amennyiben czégjegyzéseket tulajdonitanak maguknak, melyek az enyéimhez hasonlitanak s gyártmányaikat külsőleg az enyéimhez hasonlókká teszik. Minden czik vételénél pontosan megvizsgálandó a czég. Bécsben és Innsbruckban több hamisitó és elárusitó ujból érzékeny pénzbüntetésre itéltetett. — Kapható Budapest és Osztr.-Magyarország minden gyógy-, illatszertárában és gyógyszerkereskedésében. 463
Dr. Popp fogszereit a bécsi cs. k. általános közkórházban Drasche tanár használta s ismételten jelesnek ismerte el.

IGÉRVÉNYEK
Bécs városi sorsjegyekre á frt 2·50 és bélyeg 3.—
Főnyeremény **200,000 frt** Huzás április hó 1-én.
Magyar dijsorsjegyekre egész 3 frt és bélyeg 3.50
„ „ fél 1 frt 75 kr és bélyeg 2.25
Főnyeremény **100,000 frt** Huzás április 15-én. 784
Földhitelsorsjegyekre á 1 frt és bélyeg . . 1.50
Főnyeremény **50,000 frt** Huzás április hó 15-én.
784 Összesen . . 8.—
Mind a három egész darab együttvéve **7.25** bélyeggel együtt.
A MERCUR kiadóhivatalának
bank- és váltó-üzlete BUDAPESTEN
Dorottya-utcza 12. *Politzer S.* Dorottya-utcza 12.
A „Mercur" lapnak előfizetési ára egy évre 2 frt o. é.

23—1885 titk. szám.

Pályázat hirdetés.

A «gyergyói első takarékpénztár» részvénytársaságnál az *igazgató-pénztárnoki állomás* lemondás folytán üresedésbe jövén — arra ezennel *nyilt pályázat hirdettetik.*

Évi fizetés 900 frt o. é. és az alapszabályszerinti tiszteletdíj a tiszta nyereményből.

Hivatalos teendői, az intézeti «ügyrend»-ben, mely ezen elnökségnél betekinthető, — részletesen megvannak állapitva.

A választás pályázók közül a f. é. április 12-én tartandó rendkivüli közgyülésen a hátralevő 1885-ik és 1886-ik évre történik.

A megválasztott kötelessége leend; biztositékul fizetésének kétszeresét készpénzben, vagy értékpapirban letéteményezni, avagy évi fizetésének 4-szeres értékü ingatlan vagyonban biztositékot nyujtani; e takarékpénztár részvényesének lennie és ez állást f. é. április hó 27-én mulhatlanul elfoglalnia.

Pályázni kivánók felhivatnak, miszerint ezen tisztviselői állásnak megfelelő képességük, jártasságuk, ugyszintén életkoruk és eddigi alkalmaztatásukról szóló bizonyitványokkal felszerelt kérvényüket *alulirt elnökséghez 1885. április hó 5-ig bezárólag* annyival inkább adják be, mivel azontul érkező pályázati folyamodványok tekintetbe nem vétetnek.

Az igazgatóság 1885. márczius 3-iki üléséből: A «gyergyói első takarékpénztár» részvénytársaság elnöksége.
Gyergyó-Szentmiklóson 1885. márczius 4-én. 817
Juhász Károly, titkár. **Merza Kristóf**, elnök.

MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK.

77184. szám. 1884.

HIRDETMÉNY.

A magyar kir. államvasutak csabai állomásának vizzel való ellátása czéljából az Élőviz csatorna felső torkolatánál épitendő vascsöves zsilip, valamint a csohos és felső torkolati fenék biztositására létesitendő szádfal épitési munkáinak biztositására ezennel nyilvános ajánlati tárgyalás hirdettetik.

A teljesitendő munkálatok összesen 10744 frt 91 kr., szóval tizezerhétszáznegyvennégy forint 91 krban lettek előirányozva.

A tervek, költségvetés, a szerződési tervezet és a munkák végrehajtásához kötött feltételek, valamint az ajánlati minta és a versenyfeltételek a m. kir. államvasutak épitési szakosztályának IV.a ügyosztályában (Budapest, sugár-ut 85. sz. III. emelet) reggeli 8 órától d. u. 2 óráig megtekinthetők.

Ezen kérdéses munkálatok tárgyában teendő ajánlatok legkésőbb folyó évi márczius hó 31-én (harminczegyedikén) déli 12 órakor nyujtandók be alólirt igazgatóság épitési szakosztályában (Budapest, sugár-ut 87. sz. III. em.)

Minden ajánlat bélyegezve, lepecsételve és a következő felirással nyujtandó be:

«Ajánlat az Élőviz csatorna felső torkolatánál épitendő vas-csöves zsilip előállitása iránt.»

Az 525 forintnyi, azaz ötszázhuszonöt forintnyi bánatpénz vagy készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb az ajánlati tárgyalást megelőző napon, vagyis folyó évi márczius hó 30-án déli 12 óráig teendő le a m. kir. államvasutak főpénztáránál (Budapest, sugár-ut 87. szám földszint.

Értékpapirok a napi árfolyam 90 %-ával számittatnak.

Vállalkozók részéről kijelentendő az ajánlatban, hogy beleegyeznek abba, miszerint a m. kir. államvasuti alkalmazottak segélyalapja javára egy per mille az érdemösszegből adományképen levonassék és visszatartassék.

Posta utján beküldendő ajánlatok és bánatpénzek térti vevény mellett adandók fel.

Budapesten, 1885. évi márczius havában.
Az igazgatóság.

FÁK.
59 féle magas törzsü, legnemesebb **almafák, 133 féle körtét, 47 féle cseresznye- és megyfát, 45 féle őszi baraczkot, 20 féle kajszi baraczkot, 43 féle szilvát és reineclande-t, diókat, valódi maroni gesztenyét, papir mandulát, szederfákat, mogyorokat naspolyákat, birsf, fügét, hamvas szedert, málnákat, kőszmetéket, ribiszkét, szamóczákat, rózsákat és spárgagyökereket,** ugymint mindenféle **lombfákat és cserjéket, fasornak és kerteknek** valókat, dus választékban a legnemesebb és legritkább **coniferákat** ajánl a 25 év óta fennálló faiskola a vizafogón és Szent-Mihályon.
Fleischmann Emiltől **Budapesten,** mag- és virágkereskedés a Redout-nak átellenében. Árjegyzékkel kivánatra bérmentve szolgálók. 833

3. erd. ért. biz. 85.

Cserkéreg eladás.

Gyöngyös városa a tulajdonát képező, jó kocsiuton közlekedhető, a vasuti indóházhoz egy órányira eső szálas erdőrészben 50 cath. hold 20—35 éves cserhántásra alkalmas tölgyfa héja folyó év márczius 31-én délelőtt 9 órakor a város közházánál árverés utján el fog adatni, az árverés kezdetéig zárt ajánlatok is benyujthatók, melyhez 800 frt bánatpénz csatolandó. A feltételek a polgármesteri hivatalban megtekinthetők, kivánatra másolatban megküldetnek.
Kelt Gyöngyösön 1885. február 28-án az erdőértékesitő bizottság gyüléséből. 329
Csomor K. polgármester.

Részlet- vagy készpénz fizetés mellett fizetésre 10 százalékkal olcsóbban
eladók és pedig havi részletfizetés mellett arany- és ezüst remontoir-órákat, inga-, salon-, szoba- és zenélő-órákat, valamint zenekészülékeket 1—10 darabot játszva, gyémánt- és aranygyürüket, lánczokat, medaillont, keresztéket, braceleteket és garniturákat. 832
Az áru minden megrendelőnk rögtön az első részlet beküldése után kiszolgáltatik. Az eladott áruért kezeskedünk.
Képes árjegyzékek, melyekben a részletek nagysága is foglaltatik, mintákkal együtt, kiválasztás czéljából 20 krnak bélyegben vagy pénztértékben való beküldése után azonnal bérmentve megküldetnek.
Egyedüli elárusitó helye a cs. k. szab. éjjel világitó mutatótábláknak. Mindennemü javitások órákban vagy aranyárukban jutányosan és gyorsan eszközöltetnek. Csak a képviselőnél. Czim:
FUCHS JAKAB
órák- és aranyáruk gyárosa
(törvényesen bevezetett czég.)
Bécs, I. Schulerstrasse Nr. 1, (Rothschild-palota.)

Eladó fényirda.
Eladó ház. Kiadó fényirda.
Debreczenben egy igen jó karban a város központján levő teljes felszerelvénnyel ellátott
fényirda házas telekkel együtt
örök áron eladó, vagy a *fényirda külön* minden órán bérbevehető. Értekezhetni Debreczenben.
Vadon Sándor ügyvéddel
828

200.000 frt nyerhető
egy **bécsi**
Communal-igérvénynyel
ára **2 frt 50 kr.** és bélyeg.
Huzás már április 1-én!
ELŐLEG mindennemü **értékpapirra**, mérsékelt kamat mellett.
Tőzsdei megbizások
legpontosabban teljesittetnek.
Értesitést tőzsdei müveletekről mindenkinek készséggel szóval és levélben 840
BRANDL ARNOLD
bank- és váltóüzlete
Budapesten, Ferencz Józseftér 3. sz.

493
A nekünk bemutatott számtalan megbizható kitüntetés köszönőirat folytán ezen intézet legmelegebben a ajánlható.
Titkos betegségeket,
hugycsőfolyásokat és sebeket, az önfertőztetés utóbajait, az elgyengült férfierőt, magömlésekot, a buja, kórnak utókövetkezményeit, nőknél fehér folyást, bármennyire is idültek, valamint mindazon **női betegségeket**, melyeknek a **magtalanság** egyik főokozója, és **bőrbetegségeket**, gyógyit **uj gyógymód** szerint biztos sikerrel, **gyorsan és alaposan**
Dr. GARAI ANTAL
orvos, sebész, szülész és szemész tudor, volt cs. k. ezr. főorvos.
Lakás: Budapest, Terézváros gyár-utcza 7. I. em. bejárat a lépcsőről, a sugár úttól jobbra a második ház.
Rendel: naponta 10 órától d. e., egész 4 óra délutánig, este 7 órától 8 óráig. Díjazott levelekre a legnagyobb figyelemmel válaszoltatik és gyógyszerekről is gondoskodva lesz.
Nőknek külön váróterem.

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 2 krba kerül, hirdetésekert, melyek a hirdető félnek lakczimével el vannak átva, minden egyes közlés után 30 kr. bélyegdij is fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre felvilágositást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges posta bélyeg beküldetik, és a hirdetés alatt álló kis szám közöltetik.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válaszra szükséges levélbélyeg beküldetik.

Jómódu fiatal úr ki vidékről jött, itt tartózkodása alatt megismerkedni óhajt egy fiatal csinos nővel tisztességes szándékból. Levelek «Ernő» czimmel a kiadóhivatalba kéretnek. 2059

Kimenést ma orvosom tiltja, szombaton E. 641

Házassági ajánlat. Egy még fiatal ember, ügyvéd, házasságra óhajt lépni önálló vagyonos nővel. Ajánlatot vár poste restante, Nagy Körösre Kőrösszeghy. 643

Fiatal, 1200 frt évi jövedelemmel rendelkező fővárosi tisztviselő, kinek már 5000 frt megtakaritott pénze van, ösmeretség hiányában ily uton óhajt magához illő életpárt keresni. Levelek «Hebe» czim alatt arczképpel a kiadóhivatalba. 2101

Egy kitünő állásu és nagy jövedelmü 26 éves r. kath. fiatal ember, ki egészen egyedül árván áll a világon, ismeretség hiányában ily uton keres magához illő életpárt. Levelek arczképpel «F. . a» alatt a lap kiadóhivatalába küldendők. 2100

Házassági ajánlat. Egy 20,000 frttal és jó üzlettel rendelkező 38 éves ember óhajt egy 20-tól 40 éves leányt vagy özvegy nőt nőül venni, vagyonra nem reflektál. Ajánlatok kéretnek «P. D.» a kiadóhivatalhoz. 606

Egy kitünő, jövedelmező vállalat tulajdonosa keres magához illő életpárt. Ajánlat «Vállalkozó» jelige alatt a kiadóhivatalba kéretik. 2109

Eladás.

Zongora rövid legujabb alaku érczlappal köztetszésben lévő gyártmány szép csengő hangu elegáns külsejü, elutazás miatt olcsó áron kapható IV. ker. zöldfa-utcza 42. földszint 2-ik ajtó jobbra. 837

Pékség eladó. esetleg bérbeadó. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 532

Zenélő-áruk, mint dobozok, schweiczi faragványok, albumok, irószerek, ékszerszekrények, keztyütartók, sörös kancsók, szivartartók, dohányzó eszközök 2—400 darabot játszók. árra nézve 2 frttól 25.000 frtig. Raktáromon *Ujvilág-utcza 2,* eladásra kiállittattak. — Képes árjegyzékek ingyen. — Megtekintés ingyen. 699
KARRER S., zenélő-áruk gyárosa.

44 év óta fenálló vas- és füszerüzlet a legjobb forgalommal, főtőzsdével egy nagyobb vidéki városban eladó. Hol? megmondja a kiadóhival. 561

Bolti és könyvszekrények eladók. Közelebbit a kiadóhivatalban. 432

Eladó ház. Ujpesten, 9½ évig adómentes, 6 szoba, 4 konyha és faszinekből álló, 500 frtot jövedelmezű uj ház 3500 frtért eladó. Bővebbet a kiadóhivatal. 646

Bösendorfer zongora, legjobb állapotban átköltözés miatt olcsón eladandó egyetemtér 6. II. 42. sz.

Ház eladó. 583

Kizárólag magyar gyártmány **Kanitz Ferencz Budapest, váczi-utcza 12. sz.** 234 csakis hazai iparczikkeket tart, nevezetesen *szepességi vászonféléket* u. m. teritékeket, törülközőket, törlő ruhákat, szepességi házi-vásznat, kávé-készleteket, canava és crep-árukat stb. Ezenkivül a vászon szakmához rokon czikkeket, melyek itthon készülnek.

300 hectoliter jó minőségü 1884-iki fehér asztali bor eladó. Czim a kiadóhivatalban. 2101

Eladó több ezer cserépszáritó **deszka** Hol? megmondja a kiadóhivatal. 2107

Zongora, kevéssé használt, rövid zongora, jó hirnevü bécsi gyártmány, kitünő jó hanggal, csinos külsejével, olcsón eladandó IV. kerület, magyar utcza 8. szám, a házfelügyelőnél. 836

Ugocsa m. vasuti állomástól 5 perczny távolságra 1200 holdas birtok, füttal összekötve, épületekkel gazdagon felszerelve, őszi vetéssel kellően ellátva, kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Értesitést ad a kiadóhivatal. 497

A városliget közelében télen is lakható nyaraló jutányos áron eladó. Bővebb értesitést ad a kiadóhivatal. 320

Hintó (Kales) kényelmes 4 ülésü olajtengelylyel legjobb karban jutányos ár mellett eladandó, IV. ker., ferencziek barátok tere 4. sz. Éder Antal Gyula zongora-üzletében. 838

Eladandók elutazás végett butorok, tükrök, zongora, olajfestmények és műtárgyak sugár-ut 59. földszint 11-től 1 óráig. 601

Kétkerekü hintó, egészen uj állapotban, hozzávaló szintén uj sárga szerszámmal eladó. Bővebbet a kiadóhivatal. 557

Élénk helyen, 34 éve fennálló kalapraktár Budapesten, a belváros közepen, jutányosan eladó. Bővebbet a kiadóhivatal. 590

Vétel.

Könyvtárak megvételre kerestetnek. Ajánlatok «A. B. 12.» a kiadóhivatalhoz intézendők. 640

Kerestetik megvételre a sugár-ut környékén egy ház 30,000—40,000 frt értékben. Ajánlatok «Sch. Gy. 10.» a kiadóhivatalba küldendő. 2018

Alkalmazást keres

Egy tapasztalt okleveles gyógyszerész ajánlkozik április 25-ig kisegitőül. Levelek «M. S.» betük alatt a kiadóhivatalhoz czimzendők. 591

Egy nagyobb 2 emeletes házban házmesteri minőségben, jelenleg is alkalmazott, gyermektelen házaspár f. é. május 1-re hasonló minőségben alkalmaztatni óhajt. Bővebbet a kiadóhivatal. 2040

A fővároshoz közel levő helységben egy előkelő uri családhoz nevelő kerestetik, ki a franczia, német és angol nyelvekben előhaladottakat is oktatni képes és a zongorában, vagy hegedülésben kezdőket tanithat. Ajánlatok «Gr.» alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 2087

Házi kisasszonynak ajánlkozik egy csinos, fiatal, jó családból való művelt leány, mérsékelt fizetés, de jó bánásmód mellett. Bővebbet a kiadóhivatal. 2092

Egy teljesen megbizható jómódu ember alkalmazást keres mint házfelügyelő, vagy ehhez hasonló állásra ajánlkozik. Az illető biztositékot is képes letenni. Bővebb felvilágositást ad a kiadóhivatal. 2096

Egy képzett gazdatiszt, ki 8 év óta egy nagy gazdaságban mint gyakornok működik, a gazdaság minden ágában jártas, mint önálló gazdatiszt óhajtana alkalmaztatni. Bővebbet a kiadóhivatal. 2095

Fiatal hölgy, ki a gazdaság minden ágában jártas, helybeli magányos urnál, vagy urhölgynél alkalmaztatni óhajt. Bővebbet a kiadóhivatal. 620

Fiatal hölgy. ki a gazdaságot és főzést kitünően érti, alkalmaztatni óhajt papi házhoz, vagy magányosnál, mint gazdasszony, vagy kulcsárnő. 645

Fiatal nős hivatalszolga ajánlkozik házmesternek, ki már ilyen minőségben alkalmazva volt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 108

Egy tanult géplakatos és lokomobil gépkezelő, magyar és német nyelvet folyékonyan beszéli, óhajt gépkezelői, vagy felügyelői minőségben egy gazdaságban alkalmaztatni. Az illető esetleg irnoki állást is elfogad. Bővebbet a kiadóhivatal. 638

Alkalmazást nyer

Róm. kath. okleveles nevelőnő azonnal nyerhet alkalmazást egy 8 éves fiu és 10 éves leány mellé vidékre. Bővebbet a kiadóhivatalban. 614

Inspector acceptirt Széchényisétatér 5. II. 19. 642

Kaszirnő azonnal felvétetik. 649

Borkezelésben jártas ember jó bizonyitványokkal azonnal felvétetik. Bővebbet e lap kiadóhivatalában. 618

Gazdasszony kerestetik, ki e belterjes gazdasághoz kitünően ért. Intelligens külső és ha csak lehet cautio kivántatik. Bővebbet a kidadóhivatal. 2105

Könyvelő azonnal alkalmazást nyerhet vidéken fakereskedőnél. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 602

Kerestetik piaczi ügynök jutalék mellett. Bővebbet a kiadóhivatalban. 647

Kerestetik egy okleveles nevelőnő, ki a franczia, magyar és német nyelvben alapos oktatást adni képes egy budapesti keresztény családhoz. Bővebbet a kiadóhivatalban. 648

Kerestetik egy leány, mint árusitónő egy czukrászdában, ugyanott egy szinházi buffethez a kiállitás időtartamára leányok alkalmaztatnak. 650

Lakás és bérlet.

Bérbeadandó korcsmahelyiség. Kis Pest községhez tartozó Törökfalván, az üllei ut és debreczeni országut mentén egy nagy korcsma, italmérési joggal (regale) nagy kocsiszinnel, teli- és nyári istállókkal, az országutra szolgáló szabad palinka mérési bolttal, 6 szoba, 4 konyhával, bérbeadható műhelylyel stb. augusztus, esetleg már május elsejére is bérbeadandó. Értesitést ád Török Ferencz, Kis Pest melletti Törökfalván, zultán-utczában vagy Budapesten, Horváth Imre. VIII. k. zerge utcza 3. 587

Pta Gubacson 80 hold föld bérbeadandó. Bővebbet a kiadóhivatal. 2053

2—3 szobás lakás kerestetik novemberre valamely uj, tiszta házban. Bővebbet a kiadóhivatal. A lakás lehet bármely kerületben. 2063

Dömsödön egy uri lakház, melléképületekkel együtt, a budapest-zimonyi vasut hasonnevü állomása közelében, 2 órai ut Budapestre. 1885. évi május hó 1-től bérbe adandó avagy szabad kézből eladandó. 834 Bővebb értesités **Liedermann A.-nál a magy. kir. államvasutak gépgyárába: kapható.**

Tiszta csendes urasági házban egy utczai és egy udvari lakás május 1-től kiadó. Bővebbet a kiadóhivatal. 2108

Az országos kiállitást látogatók figyelmébe. Külön bejáratu, kényelmesen butorozott utczai szoba hálófülkével egy, vagy két egyénnek napi dij mellett május elsejétől kiadandó. Előjegyezhetni már most. Czim a kiadóhivatalban. 541

Néhány ezer forinttal rendelkező csinos, fiatal művelt *hölgy,* egy a fővárosban több év óta legelénkebb helyen fennálló *üzlet átvétele* által *biztos jövőt* alapithat magának. A tőke minimuma 30% tiszta jövedelmet hoz. Bővebb felvilágositás *levélileg* adatik. «*G. H. I. 2098*» által. 2098

Egy földszinti butorozott utczai holnapos szoba azonnal kiadó a Lipót-utczában. Bővebbet a kiadóhivatal. 636

Oktatás.

Egy nevelői s tanári pályán működött pap magán tanulókat jó sikert biztositva kész ellátás s tanitásra felvállalni. Bővebbet a kiadóhivatal. 639

Norddeutsche Erzieherin, vorzügliche Zeugnisse für deutsche Wissenschaften, Französisch, Musik, Zeichnen sucht Engagement, Offerten sub. N. N. bittet man in der Expedition dieses Blattes abzugeben. 643

Különféle.

1000 frttól egész 50000 frtig előnyös feltételek mellett kölcsönök kaphatók. Bővebbet a kiadóhivatal. 619

Egy ötéves flugyermeket szegény özvegyapa hajlandó volna egy gyermektelen családnak örökbe adni. Bővebbet a kiadóhivatal. 209

NÉPGYÓGYSZER! *(természetes gyógymód szerint)*

1881-ik évtől kezdve örvend ezen kitünő szer nagy ujságreclamok *nélkül* (mint ez minden más szernél kivánatos, hogy annak elterjedést szerezzünk) a beteg közönség részéről a legélénkebb tudakozódásnak, miután egy szerencsésen fellábadt, egy másik még szenvedővel közölte igy lett ezen szer szájrólszájra a széles világba bevive, mindenütt gyógyitólag és hasznosan hatva. Miután ezen népgyógyszer mindazon tápanyagokat, melyek az emberi test felépüléséhez és fentartásához *feltétlenül* szükségesek, összesüritett kivonatokban tartalmazza és épen ezért csak kis mennyiségben kell a gyomorba juttatni hogy a beteg test fenntartását erőhöz való jutását eszközöljük ugy ezen szer kitünő hatásunak mutatkozik *mindazon* betegségeknél, melyek általános *elgyengülést és lesoványodást* okoznak de különösen mindazon gyomorbajnál (melynél ugyanis a mindennapi etkek megemészthetlenek), továbbá minden tüdő-, mell- és légzési szervbajnál, nagyon huzamos köhögés, asthma vérszegénységnél, sáppadásnál, lábbadozóknál átszenvedett sulyos betegség után, gyenge gyermekeknél, megzavart idegrendszernél és kül- nem *mindenütt,* hol a testnek *észszerü és erőteljes* táplálása *szükségesnek* mutatkozik. Ezen szer jóizü és mindenki szivesen beveszi.

Egy eredeti doboz ára használati utasitással együtt 4 frt, egy próbadoboz 2 frt (Románia részére 10 fr. illetve 5 fr.)

Szétküldés készpénzfizetés vagy utánvét mellett az oroszlán gyógyszertár tulajdonosa

Stenner Frigyes által **Brassóban** (Erdély)

Raktárak: *Török József Budapesten, Neustein Fülöpp Bécs, I. Plankengasse 6. Druss Mihály és társa Bukarestben és Petelez Rudolf uraknál Jassyban.* 744

Hála és elismerő irat.

Steiner Frigyes, gyógyszerész urnak Brassóban. Budapest, 1884. deczember 10. Szivesked jék népgyógyszeréből, mely nekem jó szolgálatot teljesit, még egy dobozt rögtön utánvéttel küldeni. Kiváló tisztelettel *Kolbauer Hermann* borkereskedő, Szondi u. 46.

Árlejtési hirdetmény.

A pilis-maróthi magy. kir. közalapitványi uradalmi ispánság részéről ezennel közhirré tétetik, miszerint a most nevezett uradalom Hontmegyében fekvő mária-nostrai birtokán levő bérlő- és juhászlak javitási illetve átalakitási munkáinak kiadása czéljából folyó évi márczius hó 21-én délelőtt 10 órakor Mária-Nostrán az urad. bérlőlakban, irásbeli zártajánlatok utján árlejtés fog tartatni.

Erre szakképzettségüket igazolni tudó vállalkozók oly értesitéssel hivatnak meg, miszerint a bérlőlak javitási költsége ... ... 497 frt 20 kr.,
a juhászlak átalakitási költsége pedig ... 765 frt 79 kr.

Összesen tehát 1262 frt 99 krban állapittatott meg a nagyméltóságu vallás és közoktatási m kir. minisztérium mult évi 36564. számu rendeletével.

A zárt ajánlatok kizárólag magyar nyelven szerkesztve 50 kros bélyeggel s 126 frt azaz egyszázhuszonhat frt bánatpénzzel ellátva f. évi márczius 20-ig Pilis-Maróthon az ispáni irodában, s az árlejtés napján d. e. 10 óráig az épités szinhelyén Mária-Nostrán adandók be. Ezen ajánlatban vállalkozni kivánó az elegendő %-ot vagy határozott összeget számmal és betüvel tisztán kiirni s egyuttal kijelenteni tartozik, hogy a helyi viszonyokkal ismerős, ugy nemkülönben, hogy az ispáni irodában a hiv. ó ák alatt betekinthető költségvetéseket, tervet s feltételeket ismeri és elfogadja.

Nem szakértők ajánlatai, továbbá utó- vagy a feltételektől eltérő ajánlatok el nem fogadtatnak.

Kelt Pilis-Maróthon, 1885. évi márczius 7-én. 826

Metzger György, ispán.

ARANY ÉREM.
Nemzetközi gyógyszerészeti kiállitás,
Bécs 1883.

Csak jeles chocoládénk huzamosb időn át való használata elégitheti ki a fogyasztót. — Raktárak a finomabb füszerkereskedésekben. 447

1-ső cs. kir. kizár. szabad. ujonnan javitott
Ruganyos sérvkötők

Fontos szenvedőknek.

sérvvédővel.

Legujabb találmány az amerikai, ujonan javitott ruganyos sérvkötő Politzertől; ez rugók nélkül van, tisztán ruggyantából művésziesen szerkesztve s az a czélja, hogy még a legüdültebb sérveket is lehető legrövidebb idő alatt egyenletes fekvésbe hozza, s ugy nappal a legerőfeszitőbb munkánál vagy a sokat járkálásnál, mint szinte éjjel alváskozben is használtathatik, a nélkül, hogy a sérvbajban szenvedő hivatásában legkevésbbé is volna akadályoztatva. Felette nagy haszon, hogy az még éjjel is a testen maradhat, mivel hogy a szenvedő testrészre kiváltképen jótékony kellemetes nyomást gyakorol s a legtöbb esetben még a sérv biztos gyógyulását is eszközli. A legtöbb orvosi tekintélyek által elismerve, megvizsgálva s a legjobbnak találva: professor **Kovács** a sebészeti kóroda alelnöke, dr. **Gross Lajos** magy. kir. egészségügyi tanácsos, dr. **Glück Ignácz** kir. törvényszéki orvos által.

Alólirott egyszersmind nagy raktárt is tart angol és franczia aczél sérvkötőkből, függesztő készülékeket (suspensorium) gummiból, szövöttekei, mint szinte szarvasbőrből. A szarvasbőr és gummi suspensoriumok czélja, hogy a tágulást megakadályozzák. Méhtecskendők, légpárnák, ágybetétek, periodtáskák, präservativumok, gummiharisnyák és mindennemü gummi áruczikkek. Sérvkötőknél kérem megjelölni: jobb, bal vagy kettős-e, mint szinte a test bőségét is. Megrendeléseket utánvétel mellett elfogad 567

POLITZER MÓR
cs. kir. szab. sérvkötő késztitő Budapesten Deák-Ferencz-u.

Árak: urak, hölgyek és gyermekek számára, egyoldalmak dbja 6—10 frt, a kettősnek dbja 10—16 frt, gyermekenek félével olcsóbb. — Ugyanitt kapható legjobb amerikai sérv kenőcs. Egy tégely ára 3 frt 50 kr.

GYOMORBAJBAN SZENVEDŐK

540 részére minden előforduló esetben, különösen pedig étvágytalanságnál és emésztési bántalmaknál, a kellemes izü és erősitő kir. szab. gyomor-erősitő likör ajánltatik. Egy üveg használati utasitással 60-krajczár. Kapható Török József gyógyszerésznél, királyutcza és minden nagyobb füszerkereskedésben valamint a késztitőnél: **Kann Lipót** likör-gyárosnál Budapesten váczi-körut 66.

Ó-Becse mezőváros előljáróságától.

853. szám.

Árverési hirdetmény.

Melynek erejénél fogva Óbecse mezőváros előljárósága részéről közhirré tétetik, hogy a község tulajdonát k pező községi nagy vendéglő folyó évi május hó 1-ső napjától kezdetét veendi és 1887. évi november hó 1-ső napjáig járó időtartama, folyó évi ápril hó 7-én délelőtt 10 órakor megtartandó árverés utján bérbe adatni fog, kikiáltási ára 4000 frt egy évre.

Ezen árver irásbeli ajánlatok, melyek a szóbeli árverés megkezdése előtt beadva és kellő óvadékkal ellátva lesznek.

A kiadási feltételek hivatalos órákban a közigazgatási jegyző irodájában betekinthetők.

Ó-Becsén, 1885. évi márczius hó 6-án. 816

Petkovich György, biró.

Arankamentes 773
lóhere, luczerna és **takarmányrépa magvakat** a legjobb minőségben és jutányos áron ajánl
Marton Gyula
IV. régi posta utcza 15.

RÓZSÁK.

Bokor alaku gyökérbe nemesitett erős 2 éves 10 drb. 3 frt 50 kr., 100 drb. 30 frt.
Magos törzsü, (ápril elejétől szállitható) 10 drb. 7 frt., 100 drb. 60 frt.

Gyümölcsfák

Idomitott törpe erős, 2—4 éves, 1 drb. 60 kr, 10 drb. 5 frt 50 kr., 100 drb. 50 frt.
Magos törzsü koronásfák 1 drb, 60 kr. 10 drb. 5 frt 50 kr., 100 drb. 50 frt. 830
Főárjegyzékem, diszbokrok és fákról ingyen és bérmentve.
Budapest, VIII. Kálváriatér 4.
Pecz Armin faiskolája.

Asphalt elszigetelő lemezeket **alapzatok, boltozatok, jégpinczék, vizmedencék** vizmentes befödésére **asphalt mastic compositiot** nedves falak befödésére ajánl

Kőfedélpép vagy fa-cement tetőfedeleket több évi kezesség mellett; **kőfedélpépeket** 10 □méteres tekercsekben; **fedéllakkot** feketét vagy vöröset, pépre, zsindelyre vagy bádogtetőre

WEIL és FISCHER Budapesten, külső soroksári ut. *vegy. kátránytermékek, karbólsav, kőfedélpép és facementgyára.* Minták, árjegyzékek és fontos képes utasitás a magánfedésre utasitások az elszigetelő lemezek alkalmazására és nedves falak befödésére ingyen és bérmentve. 782

Szab. téglavető gépeket

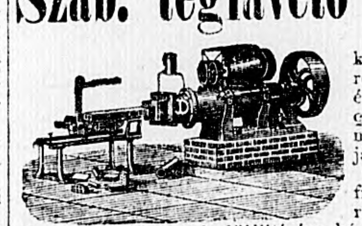

különböző kipróbált rendszerüek gőz-, lóés kézierőre, fali-, façon és üres téglák, tüzmentes kövek, csövek, járda-, padló téglák, tetőfedő cserepek, franczia hornyolt cserép-, mész-, czementkövek s szenbriquettek előállitására, késztit s prospektusokat ingyen és bérmentve küld **Louis Jäger gépgyáros Ehrenfeld Kölnben a Rajna mellett.** 562

Posztóvégek, Jó tavaszi kelmék, leg-zebb minták 3 méter hosszuak utánvét mellett 3 frt 25 krért postával megküldetnek. Nem tetsző maradék visszavétetik. Minták visszaküldés igérete esetén és 15 kr. bélyeg beküldése mellett ajánlottan küldetnek 110 **Tuchfabriksniederlage zum „Weissen Lamm" Brünn.**

310 ct v. őszi és téli gyapjuszövet
EGY FÉRFI-ÖLTÖZETRE
I. minős. frt 3.66, — II. minős. frt 5.78, — III. min. frt 7.96.
Minták bérmentve, minta nélkül szövetet nem küldök, mindenki győződjék meg, mit vesz. 780
KRAUSZ LIPÓT és FIA
posztó gyári és ruharaktára Budapest. IV., kigyótér 3. sz.

Biztos és jól jövedelmező tőke elhelyezésre ajánltatnak a

Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetének

5½ %-os záloglevelei,

a melyek a napi árfolyamon kaphatók:

az intézet pénztáránál	az I. m. iparbank pénztáránál
Károly-körut 10. sz. a. és	Deák Ferencz utcza 5. sz.

Vidéki megrendelések posta utján foganatosittatnak.

A forgalomban levő 4.687,400 frt n. é. záloglevél 14,535,131 forint becsértékü jelzáloggal van fedezve.

Jegyzet: A jelzett záloglevelek a közszolgálat minden terén, a közös hadseregnél és a honvédségnél óvadékul elfogadtatnak s árva és köz-pénzek elhelyezésére is alkalmasak 710

TŰZIFA-ÁRLESZÁLLITÁS.

Van szerencsénk a t. cz. közönség tudomására hozni, hogy mult hó 16-a óta budapesti összes fóraktárainkban

a tüzifa árakat leszállitottuk,

pontos mértékü rakás, és kellő osztályozás által a t. cz. közönség érdekének megfelelni ezentul is főtörekvésünk leend. — Ugy mint eddig, a jelen idényben is gőzöseinkkel elvállalunk mindennemü magán hajók

vontatásait mérsékelt árakért

valamint saját faszerkezetü fedetlen bajóinkon és födött vasuszályainkon szállitásokat. — Egyuttal ajánljuk jó minőségü faltégláinkat, valamint mész-, trachyt-, szegély-, járdakoczka- és termés-köveinket. Továbbá

gabona és egyébb termények elhelyezésére

felajánljuk az ezelőtt SIGL név alatt ismert felső dunaparti raktárainkat és vas gabonacsarnokainkat (Silos) melyeknek kezelését id. Luczenbacher Pál ur mostani tulajdonostól elvállaltuk.

Bővebb felvilágositások irodánkban (Thonet-udvar 1. emelet 7. sz. alatt) mindezekre nézve készségesen adatnak; jelzett raktárak kapcsolatban vannak a telephonhálózattal.

796 *Luczenbacher Pál utódai.*

Én Csillag Anna

az óriás hajjal a nagyérdemü közönségnek tudomására hozom, hogy általam feltalált hajnövesztő pomádét, melynek 14 havi használata után **hajam 185 centiméter** hosszt ért el, a nagyérdemü közönség használatára bocsátom és kizárólag nálam kapható köcsögönként **50 krajczár, 1 forint, és 2 forint.** Hajkenőcsöm orvosi tekintélyektől különös jó szer gyanánt lett elismerve haj és szakálnövesztésre, fejfájás, migraine, hajkihullás, korpaképződés és kopaszszá levés ellen, erősiti a hajgyökeret, előmozditja a haj- és szakállnövést és a legfin. toilette kenőcs.

Csillag és Társa
Budapest, VI. király-u. 26.
Csillag Anna kisasszony maga az elárusitónő.
A vidékre való szállitás csak a pénz előleges beküldése vagy utánvét mellett eszközöltetik.

760

1885. márcz. 99. sz. 1885. márcz.

BUDAPESTI SZEMLE

a M. Tud. Akadémia megbizásából szerkeszti

GYULAI PÁL

TARTALOM:

A svédországi lappok között. — Halász Ignácztól.
1848 és 1849-ből — Péterfy Jenőtől.
Arany János és Aristophanese. (III.) — Imre Sándortól.
A Magyar államvagyonról. — Lukács Bélától.
Örök láng. Elbeszélés. — Vadnai Károlytól.
Canitucoia. Rajz. — Serao M. után, olaszból. — Radó Antaltól.
Költemények: Egy perczig csönd. Szász Károlytól. — Haza felé. Gr. Zichy Gézától.
A párbérről. B. Rosner Ervintől.
Értesitő. Brassey: Utazás a napsugáron. Az angol eredetiből átdolgozta Öreg János. —s.— Renan E.: Nouvelles études d'histoire religieuse. rf, — Telegdi Miklós kátéjának uj kiadása. Simonyi Zzigmondtól. — Lord Byron: Don Juan forditotta Ábrányi Emil. —a.

A BUDAPESTI SZEMLE, mely eddig évenként hatszor jelent meg 80—90 ivnyi tartalommal, 1881 január 1-től kezdve havi szemlévé változott át, s megjelen évenként tizenkétszer 160 ivnyi tartalommal, az eddigi előfizetési ár mellett.

A Budapesti Szemle tájékozni igyekszik a magyar közönséget az eszmékről, melyek világszerte foglalkoztatják a szellemeket s mintegy közvetitő kiván lenni egyfelől a szaktudomány és a miveit közönség, másfelől a hazai és külföldi irodalom közt. **E mellett lehető széles tért nyit a nemzetgazdasági közleményeknek, a m. tud. akadémia nemzetgazdasági bizottságától támogatva.**

Megjelen évenként 12-szer 10 ivnyi havi füzetekben. Előfizetési ára bérmentes küldéssel egész évre 12 frt, félévre 6 frt

Előfizetéseket minden könyvárus elfogad. Bécsben, Szelinski György cs. kir. egyet. könyvárus, I. Stefansplatz Nr. 6

Az előfizetési pénzek az alulirt társulat kiadó-hivatalába küldendők be, vagy a könyvárusokhoz, a kik szintén föl vannak hatalmazva elfogadásukra.

FRANKLIN-TÁRSULAT,
magyar irodalmi intézet és könyvnyomda Budapesten

Egy 40 év óta létező találmány az emberiség javára.

Midőn az orvos egy betegség lefolyását ismeri és tudja, hogy annak meggyógyitása Hoff János-féle maláta-gyógytápszerek által történt, akkor bekövetkező hasonló szenvedéseknél joggal fogja ugyanazon gyógyszereket felhasználni s a betegnek azon örvendetes kilátása van szintén rövid alatt felgyógyulhatni.

Hogy a malátakivonat mint gyógytápszer. gyártva és bevezetve Hoff János által Berlin és Bécsben (Bécsben 25 év óta egészben közel 40 éve) a szenvedőknek egy áldást képeznek az orvosi tudomány bizonyitja betegei ezreinek gyógyeredményeinél. A malátakivonati egészségi sör és a malátakivonati csokoládé Hoff Jánostól használata magán s hivatalos orvosok itélete szerint jótékonynak és gyógyitónak bizonyult mellbetegeknél, idegbetegség, gyomor gyengeség, aranyér, sápkórnál s az orvosi egyetemek s egészségügyi világkiállitások Hoff János feltalálónak igen számos dijérmeket megitéltek, királyok, herczegek s Európa fejedelmei czimereiket, s diplomáikat udvari szállitóul. Hasonlóban szenvedőknek már nem szükséges több bizonyiték bizalmuk felgerjesztésére, ők maguk fognak a következő gyógyjelentések által a malátakivonata gyógytápszerek irányában bizalommal lenni.

HOFF JÁNOS

cs. kir. udvari szállitó, a cs. k. koronás arany érdem-kereszt, Benemerenti, Hohenzolleri érdem-érem tulajdonosa, tanácsos, a porosz kir. korona rend lovagja, Európa legtöbb fejedelmei udvari szállitója, 62 császári, királyi, nagyherczegi, herczegi, fejedelmi kineveztetés és kitüntetés tulajdonosa, ugyszintén gyógyászati és tudományos egyesületektől, a malátakivonati gyógytápszerek feltalálója és gyártója Berlinben (Neue Wilhelmstrasse 1.) és Bécsben (Bräunerstrasse 8.)

Erdődy gróf Vas-Vörösváron. (Hoff János malátakivonata söre erős köhögésemnél majdnem csodákat tett.) Dr. Wolfsgruber J. fürdőorvos és több intézet orvosa, (Hoff János malátakivonat beteg testvéremnek.) Dr. Herzfeld Adolf. (Kérek az ön sokszor kiprobált malátakivonati egészségi söréből.)

T. Uram! Több évvel ezelőtt makacs köhögési inger ellen malátakivonat egészségi sörét használtam és pedig ez a malátakivonati oly faja volt, melyet egy kissé főztek és melegitettek, mig valami habot vert és a hab eltávolitása után melegen megittak. Ezen ital valóban csodát mivelt. Miután most sógorom egészen hasonló köhögésben szenved, tisztelettel kérek utánvét mellett 12 üveggel ezen malátakivonatból használati utasitással együtt «Széchenyi Jenő gróf Tarnóczán u. p. Barcs» czimre küldeni. Kérésemet ismételve maradtam magamat ajánlva Vas-Vörösvár 1885. febr. 13. **Erdődy Gyula gr.**

Gmunden, 1885. február 16.

Tisztelt uram! Tisztelettel kérem **beteg fivérem részére** próba gyanánt malátakivonati egészségi söréből nehány palaczkkal a hozzá talán még tartozó késztitményekkel együtt czimem alatt postautánvétel mellett küldeni. Mély tisztelettel Dr. Wolfsgruber János, fürdőorvos társtulajdonos és vezénylő orvosa a hidegvizkura és belélegzési intézeteknek városi, korodai és vasuti orvos a saison egylet elnöke a **bécsi orvostudor egyesület** tagja.

Bécs, III. Untere Viaduktgasse 15. 1885. február 9. Tisztelettel kérem, miután szenvedek, egészségem helyreállitására 10 palaczkkal az ön, betegeimnél is már oly gyakran kipróbált malátakivonati egészségi söréből küldeni. *Dr., Herzfeld Adolf.*

Legfelsőbb és legmagasabb elismerés a valódi maláta-gyógytápszerek feltalálójának és gyártójának Hoff János urnak.

Az ujabb elismerések közül legelőbb közöljük Ő Felsége a dán királyét, mely Hoff János urnak Berlinben (szintén hamburgi polgár) a malátakivonat feltalálójának és gyártójának küldetett s igy hangzik: Ő Felsége a király örömmel észlelte saját, legfelsőbb személyen mint családja több tagjainál a malátakivonat gyógyhatását. Kopenhága stb. *Kastanskiold.* Ő Felsége György a görög király az udvari szállitói czimet «kitünő malátakivonata elismerésének» alapján adományozta. A walesi herczeg ő kir. Fenségétől következő sürgöny érkezett: «A walesi herczegnő ő kir. Fensége részére kérek azonnal kitünő maláta-kivonati egészségi söréből küldeni.»

Az embert segélyezni legelső emberi kötelesség.

A mellbajban szenvedőknek következő gyógyjelentések vigaszt fognak nyujtani. A betegek bizonyára hálával tartoznak annak, ki nekik megnevezi hol és miáltal nyertek felgyógyulást

A beérkezett gyógyjelentések köszönetnyilvánitásokkal vannak kisérve. A következőket közöljük.

Árak: a valódi Hoff J.-féle maláta-kivonati egészségi sörének 1 palaczk 60 kr, 11 palaczk 6 frt, 28 palaczk 15 frt, 58 palaczk 30 frt. — 11 palaczken felül Budapestre bérmentve házba szállittatik. 11 palaczk 6 frt 60 kr., 28 palaczk 16 frt, 58 palaczk 32 frt. — ½ kilo **malátacsokoládé** I. 2 frt 40 kr. II. 1 frt 60 kr., III. 1 frt. — (Nagyobb vételnél ár-engedmény.) — **Maláta-czukorkák** 1 zacskó 60 kr (½ és ¼ zacskó is). **Malátakivonat** 1 üvegcse 1,12 kisebb 70 kr. — **Gyermek tápmaláta-liszt** 1 frt. — **Egy maláta fürdő** 80 és 50 kr. — **2 frt értéken alul semmi sem küldetik.**

Az igazi Hoff János-féle mellczukorkák kék papirban vannak és vásárlásnál csak ilyenek kérendők,

HOFF JÁNOS

gyári főraktára Magyarország részére: 679

Budapest, zsibárus-utcza 7. szám alatt:
(A főposta átellenében.)

Kapható **Török József** gyógyszertárában királyutcza 12. szám alatt

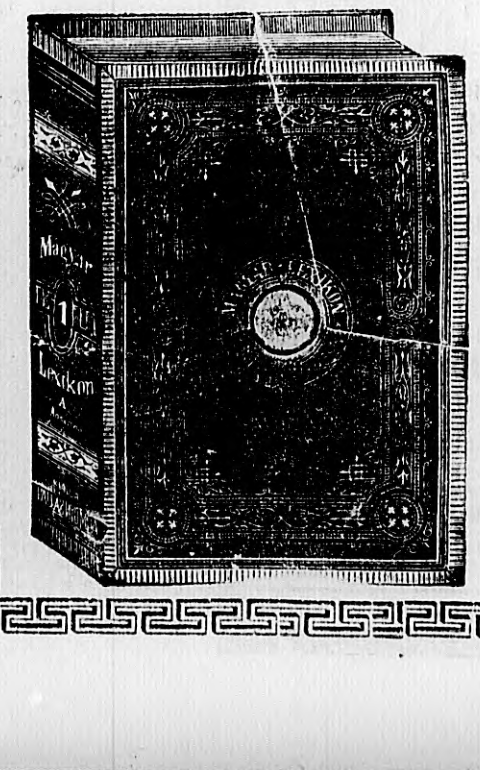

Figyelmeztetés

A Magyar Lexikon

XVI. kötetével, illetőleg 160-ik füzetvel mult évi szeptember végén **teljesen** *megjelent.*

Azokat, a kik e mü köteteit vagy füzeteit részben már birják, tisztelettel felkérjük, sziveskedjenek annak kiegészitése iránt kiadóhivatalunknál akár közvetlenül, akár azon könyvárus utján, ki által a már is birt részeket megszerezték, annál bizonyosabban intézkedni, mivel ez évi **május 1-én** *a kötet, illetőleg a füzetenkénti árusitást megszüntetjük.*

Kapható füzetenként **30 kr.;** füzött kötetenként csinos boritékban **3 frt;** piros, barna vagy zöld szinü angolvászonkötésben **4 frt.**
Az egész mü füzve **48 frt;** diszkötésben **64 frt.**

PALLAS
irodalmi és nyomdai részvénytársulat,
gránátos-utcza 6. szám.

FRANKLIN-TÁRSULAT KÖNYVNYOMDÁJA.